

كەمە له گەل درنەه

كۆمەلە وقار

عومەر سەيدە

٢٠٠٥

* گەمە له گەل درنەه

* كۆمەلە وقار

* عومەر سەيدە

٢٠٠٥ *

500*

دابى 500*

* ژمارە سپاردى (٥٩١) ئى سالى ٢٠٠٥ ئى وزارەتى روشنبىرى يېندرابو

پیشکهشه:

به روحی پیروزی دایکم که منی به نازادی هینایه بعون و دهمهوی به نازادی بژیم

لە بىرى پىشەكى:

بە پىويسىتم نەزانى هىچ بىشەكىبىن بىنۇسىم بۇ ئەم كىتىيە، بەلام ئەوهى دەمەوى بىلەيم
لەسەرەندا ئەوهىيە، كە زۆربەي ئەم وئارانە لە رۈزنامەو گۈفارەكاندا بلاڭ بۇونەتھەوە،
زۆربەشيان بۆ كات و دۆخى تايىيەتى خۆيان نۇوسييەمن، بەلام بە پىويسىتم زانى لە دوو توپى
ئەم چەند لايپەردىدە كۆيان بکەمەوە.

لowan و حيزب

لowan لهه موو کومه لگا كانى جيهاندا رولى پراكتيكي ده گيئن لهه موو بواره كاندا ، ده كريت بلىين دايىه موى به گرخستانى هه موو جوره شورپشىكىن ، ج سياسي ياخود فكري هتد. ليرهوه ده بييت لowan زه مينه يان بوقوش بكرىت بوقئوهى هه موو ئاراسته كانى کومه لگه و لات به ئاقارييکى ته ندرؤستىردا بىهن ، به پىچەوانه شوه ده تواني وەك كره ستهى هه موو ناكوكى و ئازاوه گيربيك به كاربىھىزىن ، ئەمەش بېرىوابون بەو رىيمازو سياسەتەي پىدى دەلىين تاكه رىگاى چاره سەرى كىشەكان ئەگەر هه مووشمان نەزانىن زۇرىمەمان دەزانىن كە حيزب لانكەي يەكمى ئەو شورشەيە كە دواجار لowan خويانى تىادە بىننەوە لە ويۆه بەرە ئامانجە گىشەكان تىدە كۆشىن ، به لام لە سەردەمى شاخدا كورد پىويستى بە دىالىلۆك وشۇرپش كە متربوبو وەك لە ئىستا زەرورىيەتى مىزۈوييە كە حيزب چىدى لowan بارگاوى نەكا بە عەقلەتى شەرانگىزى و بوقە موو كىشەكان پرۇگرامى نۇى و رىگە چارەدى عەقلانى تر بىرۈيەتەوە ، چونكە ئەگەر بەو شىۋە نادىرسە لowan ئاراستە بىرىن نەوەي دواي ئەوانىش ناتوانن بە ئاسانى ئەو ماسكە ناعەقلانىي پىش خويان فېرى بەدەن لە بنەرەتدا ئىمەى كورد دە توانىن خويىندەن وەمان بوقە ئەتەوەي خۆمان باشتەرە بىيت ، ئەتەوە يەكى سادە دىن و تەنانەت سياسيە كاپيشمان ئەو نەدە سادەن بەر لەوەي لە بەر دەم هيچ دەزگايمەكى راگە يانەندا شتىك بىرىكىن كەم تارقۇر بە تىپوانىييان ئاشنا دەبىن بەرامبەر بەمه سەلە كان.

هەربۆيە ليرهوه بە لowan دەلىم : - مەھىلەن حيزب وەك سوتەمەنى حەزە سوتىنەرە كانى بەكارتان بەھىنن ، هەر خۆشتان دە توانن ئاپاستە دىاردەو بىركىدنەوە ناتەندرؤستە كانى حيزب بگۆپن ، چونكە حيزبەكان بانگەشەى ديموکراتىزە كردن و ئازادى بوقە كومەلگەدە كەن و خۆشيان بە مىنبەرى يەكمى بە مەدەى كردنى تاكە كان دەزانىن ، كەلەوانە يە سەد دەرسەد مەبەستى حيزبىش بىيت به لام بىرمان نەچىت كە كادره كانى خوارەوە ئەو كادرانەى سەردەمى شاخ نىن ، بە حيزبىش دەلىم : تاكە كەم به لام گەرددەتەويت هىزى بىرۇ توانى سياسي پىشانى خەلک بەدەيت بەھىلە لowan شەپى عەقل فىرىن ، هەرگىز پىت و نەبى تەنەنگ و خامە يەك شەپەدە كەن ، چونكە تەنەنگ

تهنها مەرگ بە خشەو ناتوانىت ببىي بە دىپىي نووسىن بە دەستى تەنەنگ بە دەستە كە تەوە ، بە لام خامە هەر ئەو ميكانىزىمە يە كە سنگى پەپەكان رەش دەكتە وە ئىمەش دە يخويتىنەوە ، خۆ ئەگەر بۆمان بىنسى شەپىكەن ئەو ووشانە بە خامە يەك رەش دەكتە يەوە .
لowan تاوانبارن كە تاھەنۇكە نەيانتوانىيە جىاوازى ئايىدا قبول بکەن و خويان دوورخەنەوە لە وەيى نەبنە سەرەداوى دروست بۇونى مەملەتنىي حىزبى و لە ويۆه كىشەى عەشايەرى و شىۋاندى ئارامى و ئاسوودەيى .
حىزبىش تاوانبارتە كە لە بەر نامەي هەموو يان دا هاتووه ((رەخنە و رەخنە لە خۆگىتن)) كە چى ئەرەخنە لە خۆى دەگرى و نەرە خنەش قبول دەكت
هەر بۆيە دەلىم با لowan بە لۆزىكى عەقلەتى سەرەدم گۆش بکەن ، تابتوانن چارەنۇوسى گەل و نەتەوە بەرەو باشتىر بىهن .

- لەلپەرە(٧) ئى زمارو(١٧) ئى رۆزى نامەمە (كەركۈكى ئەمەر) رۆزى
بلاو بۇوەتەوە ٣/٣١ ٢٠٠٤/٣/٣١

کی گردهوه که ده باته وه؟!

پاریگای شهره سیاسیه کانی عیراق، همه جور پالهوان بالیان لکردووه هر يه که و به تاراسته يه کدا ئه سپی سه رکه وتن تاو ئه دات، سه رکه وتن به مانا جوانه که و به دیووه راسته قینه که يدا نا به لکو بردنوه ئیدی له سه رحیسابی هر که سیک بیت، بؤیه له سه رویه ندی ئه م کیبه رکیه، قوربانیه کان به ئاسته ئامانچه راستیه کان ده بن، زورینه هیزه مهیدانیه کان، عه قلیه تی کاریان به رامبه ر به هاوکیشەی رووداو گورانکاریه کان زور لاسنه نگه، ئه مهش پیویستی به پیگه چاره هی بېلە و لوزیکی هەیه، کە هیچ هیزیک لە عیراقدا شەرعیه تی ئەو رولەی نیه بیگیپە.

لیره و ده بى مەزهندە کان ببنه پیوданگ بۆ ئائيندەی ولاتیکی بهم چەشنه ویرانه و شیواوه.

کورد سالانیکه به شیکی زوری باشوروی کوردستان دهبا به پیوه و هموو گرده و لوزیکی و نالوزیکیه کانی تاقی کردده و، هیچ لایه کیش نه بېرده و دوپانیش میوانه هموو مالیکی کوردى بوب، سالانیک بەر لە روخانی بە عس، نووسه رو روشنبیرانی کوردستان، داواتکاو پیشناواری ئەو یان ده کرد بۆ ماله داپژاوه کەی کوردى، کە بە زوترين کات ئاشتى بکەنە دیارى بۆ خالکى ستم دیدەی کوردستان، کە چى ئیستاشی پیوه حیزبە زلهیزه کانمان کەم گوینان لیدەگرن، پیم وايە ئەوەی له سه رده می خەلکیه، به پله سەدو هەشتا پیچەوانەی راستی ریکنە کە وتنە کەی (پارتی و یە کیتی) يە هر بؤیه ئیستاش ئەو لوغزە پرسیارە و هیچ کام له و دوو حیزبە لە یە رەنجاوە و لاممان نادەنەو، ئەگەر ئەم دۆخەش دریزە بکیشى بە و شیوه یەی کە لیز بووه تەوە بۆ ناوجە تازه ئازادکراوه کانی کوردستان بە گشتى و کەركوک بە تايیه تى، ئەو کیشە گەلی کورد ده بیتە ئەو هاوکیشە ئالوزەی کە شیکردنە وە دواۓ خریت بۆ کوتایی هموو پرسیارە کانی ئەم ئەزمونە پر بەھایە کە گەلی کورد بە دریزابی میزفۇی نوسراوی، خەونى پیوه دەبىنى، بەو پییەش ئىمە وەک ھاولاتیانی کورد گرەوی سیاسەتكارانمان دە دۆپینەن.

لە دواي کورده و، عه ره، وەک دوژمن، وەک دوست، وەک ھاوتاي سیاسەتكارانی کوردى لە یاریگاکەن و سیاسەتیکی ئیزدیواجى ناشیرین

پەيپەو دەکەن، وەک سەردهمی سەدامى دیكتاتۆر کە دینه دیوه خانى سەرکرده کانمان بە قەسىدە بى داهینانه کانیانه و دەکەنە هۆسە، لە بەغداش شىرى سەر مىزى كۆبۈنە وەکانى ئەنجومەنی حۆكمەن، نەپاللىۋارى كۆمەلگاى عەرەبىن، وەکو ئەو حىزبانە ئىمە کە بە دەنگى خۆمان پىش (۱۲) سال ھەلمانبىز اردن، نەخاونەن هېزۇ ئىدارەي لۆكالىشەن وەک حۆكمەتە کانى ئىمە، هەر بؤیە جىئى خۆيەتى ھەميشە وەک پىلانگىپەيك لېيان بپوانىن، کە خەباتيان دىز بە ما فو بەرژە وەندى گەلی کورده.

دەبىت شتىك لە سەرنجى عەرەب بۆ خۆيان رابكىشەن، تا لە پىيە وە شۇپىبنە وە ناو كۆمەلگاى عەرەبى و بە بەر نامە و رىبازيان خزمەت بە ھۆشىارى كۆمەلگاى عەرەبى بکەن، تا بتوانى ئەو ھەمۇ دە رەھا ویشە ئاتەن دروستە کە بە رامبەر بە گەراندىنە وە خاوهندارىتى خۆيان بۆ خۆيان ھەيانە، بە شىۋوھە يەکى عەقلانى ئېفرازى بکەن.

ئەگەر نا ئەم کىبەرکىتى، پالهوانى بى هېزى ناوى و کارتى سوورى دە داتى بەر لەھى يارى دەست پېپکات.

ئەمەريكاش، وەک رىزگارکە رو دوست، پاشان وەک داگىرکە رو هېزىكى كاريزمايى ھاتە يارىگاکە وە زورتىرين عەزەلات نمايش دەكتات، لېرەشە وە دەيەۋى بە جىهان بلىت: ئەوە ئەمەريكا يە و ئاگادارىن، بەلام ئەوە پرسیارە و ناكىرىت بۆ خۆمانى ھەلگرىن و ناشكىرىت لەوە زىاتر چاوه روانى وە لامە کە بىن، ئايى ئەمەريكا جىگە لە رەبوخانى (سەدام) چىتى بە خشى بە عىراق، لە مرگى مۇدىيەن و ناشيرين زىاتر.

لە سايەي سیاسەتە نارىتكە كەي ئەمەريكا لە عىراق، ئەم ھەموو كارەساتە ناشيرىنانه رۇوي تىكىدىن، کە بە درىزابىي سالانى را بىردوو نە فەرەتمان لى دە كرد، كاتىك ئەم جۆرە دۆخەمان لە كەنالە كانى راگە ياندىنە وە دەبىنى لە ولاتىنى دىكەدا.

ئەمەريكا بۆ دۆران ھاتووه يان بۆ بردنە وە ! ؟ ئەم ئە و گومانە يە كە خەریکە وەک دوو دیوبي (دۇپان و بىردىنە وە) مىشكەم دەكتات بە دوو دیو، نازانم بۆچى دەبىت هېزىك کە ئازەزۇوی ئەم رۆژە دە كرد، جە بە رۇوتى خۆى پېشانى جىهان بىدات، ئىستا لە بەر دەم تىرۈزىمدا، وەک بۆ نمايشى فيلم هاتىن، ئاواها خۆيان و ھاپپەيمانانيان دەكەنە نېچىريان، لە بەر دەم جىهانىشدا رۇوي ھاپپەيمانە كانيان زەرد دەكەن.

ئەگەر گرەوی (ئەو) بىسەرھوبىرە كەنلى عىراق و هېزە سیاسى و چەكدارە كانى بىت، ئەو گرەوی خۆى بىردووه تەوە و تىاچوونى

سەربازو سووتانى ئالىاتە سەربازىيەكانيشى شاباشى بىردىنەوە كەيەتى دەيدات.

بەلام لەھەمۇ رووچىكەوە، لىرە شتىك نىيە و نەماوه ناوى حکومەت بىت كە ئومىدى ھاولاتيان بىت.

ئىرەنەۋى دوور زەلکاوا، ھەميشە گەرای دواكەوتنى تىيا دادەنرىتۇ، وەك ناشىرىنلىرىن ئاكارى جىهانى لەناو دلى كۆمەلگاى ئەم ولاتەدا زىت دەبىتەوە.

لەچوار چىچىدەن نانەوەي عىراق، ئەو گەرەوەيە كە ھەمۇ ھېزەكانى ئىستايى عىراق، بە ھېزى ھاوپەيمانىشەوە ترسى دۆراندىيان ھەيە.

ئىدى وابزانم يارىزانەكان ئەوەندەيان بەسە، بۇ ئەوەي مەترسىيەكانىان لەبەرچاوجىن و نارەزايى ھاولاتيانىش بەھەند وەربىگىن، تا بتوانى ئومىدىك بخەنە دلى خۆيانەوە بۇ بىردىنەوە ئەم گەرەوە.

لەلاپەرە(٢) ئى ژمارە(٢٠) ئى ھفتەنامەي (كەركۈكى ئەمروز) دا بلاۋبۇوهقەوە

دەبى شەرەپ بىكەين

کورده، هوتابف کىشانه بۇ سەدامىك (٤٥٠٠) مزگەوتى سووتان بە قورئانى كاپىشىيە، كاتى لەگوندىكى كوردىستاندا لە سەردەمى ئەنفالدا هاتن مزگەوتىك بېوحىتىن، پىرە مىزدىكى كورد بەئەفسەرەكەي ووت: "ئەوه قورئانى تىايىھ" ئەويش وتى "قورئان بۇ بەرژەوندى ئىيمە هاتۇوه، ئىستا بەرژەوندى ئىيمە لەوە دايىھ ئەم مزگەوتە بە قورئانەكەو بىسوتتىن". عەقلەك ئاواها بپوانىتە هەمو مانا ئەزەلە كەنلى ئەيان وەمۇ پىرۇزىيە كانى خوا لە بەرژەوندى مىللەتىكى دواكەوتۇدا بچۈوك بكتەوە، دەبى بەزەبرى تەنگ ئەو چەوتىيە مىزۇوبىيە يان راست بکىتەوە، ئەمە شەرە دەرچۈون لىيى دەست ھەلگىتنە لەكەركوك، دۆسۈزانى كىشە سەرە كىيەكى كوردىش لەكەركوكىيە كاندا ھەن بەلام نابى ئەوهمان لە يادبىچىت، كە كورده بە عسىيە كان ھېشتا بە عەقلى بە عىزىزمانە بىردىكەنەوە.

ئەوەتا لەزۇر شوئىنى كەركوك خەرىكى داگىرىدىنى زەۋىيە خانۇن، نازانن گەر ئەم مەسىلەيە چارەسەر نەكىت، زەۋىيە مالەكەي خۇيىشى داگىردىكەن، ئەم شەرە دەبى ھەرىكىيە ئۇ ياخود درەنگو ھېچ بوارىك نەماوه بۇ دىيالۇڭ لەگەل عەرەبدا، ئەوه رۇۋە بە رۇۋەناسىنامى بىكۈزەكەن ئاشكرا دەبىت ھەر عەرەبىن، كاتى بىيەنگى تىپەپى، بەر لەھەر كەسىك حىزبە كوردىستانىيە كان دەبىت گۇتارى سىاسىيەن خۆيان ئاشكرا بکەن لەمەر ئەم جىئۇسايدۇ ھەنگاۋانانە بەرەو تەعرىبە لە لايەن عەرەبە ھاوردە كانى ناو شارى كەركوكەوە.

باشتىرىن رېڭە چارەش، دەركرنى بى قەيدو شەرتى عەرەبە ھاوردە كانە دروستكىرىنى ھىزى كوردىيە لەكەركوكدا، بەئاشكرا ياخود بەنھىنى بۇ پاراستىنى سەرۇمالى كوردەكان، بۇ كەمكەنەوەي فشارى رەگەزپەرسەنەي ئەعرابەكان كەوا دەزانى سەدامىكى تى دروست دەبىتەوە و كەرامەت بۇ ئۇممەي عەرەبى لەگەل خۆيىدا دەھىنەتەوە، ئەگەرنا وابزانى كاردانەوە باشى نابىت ئەم گەمزەيىيە عەرەب.

وابزانى دەبى ئەو شەرە بىكەين كە نامانەوى بىكەين.

- لە لەپەرە (٢) ئى زمارە (٢١) ئى رۆزئامە (كەركوكى ئەمەر) رۆزى ٢٠٠٤/٥/١٠ بلاو بۇوهتەوە

دەبى شەرەپ بىكەين شەرەپ بە راستى كۆتايى بە شهر بەھىنەت. ئىمە زۇر پىمان خۆش بۇو كە شەرە دىكەتاتورىيەت و رېزىمى بە عەس دەست پېيکات، چونكە ھەميشە شەرەپ كە زۇر دەست ھەمەش بەزەبرى لەپەرە دەكىردىكەن، ھەزەن دەكىردىكەن ئەو رېزىمىدا خۆى مەلاس دابۇو بۇ ئىمەكى كورد، حەزەن دەكىردىكەن شەرەپ كە زۇر لەوە پاكىتىت كە ئەمەرىكا خۆى ناوى لەنابۇو (شەپى پاك)، ئەمەش لە بەر ئەوهى ئەخلاقى ھەمو روشنېرىك ئەوه دەخوازىت كە بە ھېچ بىانووېك شەر قبول نىيە، بەلام شەر لەگەل سەدامدا بە لای ئىمەوە سەرەتايەك بۇ بۇ ھېننەن كاپىيە ئاشتىيەكى كەم وىتىن، ھەر ئەمەش وائى لېكىرىدىن كە بىلەن شەرمان قبۇلە، ئەم بۇچۇونە بە دەرە لە راي سىياسى و حىزبى، چونكە لەوانەيە ئەوان تەفسىرى دېكىيان ھېبى بۇ شهر، بەلام من يان باشتىر وابە بلېم رۇزانىمەن نۇوسەكان، ئەو راستىيە يان لى دىيار بۇو كە مانى سەدام شەرەپ كى بەر دەۋامە لەگەل ئىمەكى كورد بە تايىھەتى و گەلانى عېراق بە گشتى، كە چى سەدام و رۇيىشتۇرلۇت ئازادە و بە عىزىز ھەر لە جولە دايە بە رامبەر بە كورد، ھەر خەرىكى تىرۇر كەن و سپىنەوەي جوگرافيا و مېزۇومانن.

وابزانى لەوە زىاتر لېيان بىدەنگۇبۇن كېلىتى دەگەيەنى، ھەر بۇيە باشتىر وايە ئەگەر حىزبە كوردىيە كان رېڭە چارەي گۈنجاويان نىيە بۇ بە رېستى كەن لەو كارەساتە، ئەوه دەبىت ئىغانلى شەرەپ كەن لە كەركوكدا بە دەستى خۆمان رېشە كىشىيان بىكەين، ھەتىوھە كانى سەدام لە كەركوكدا بە دەستى خۆمان رېشە كىشىيان بىكەين، نازانم چاوهپى كى دەكەن، ئەو رۇزگاركەرە كېيە، كە دېت و مالى عەقلى كۆنە بە عىسىيە كان خاۋىن دەكتەوە، بە عىزىز ھەنگىزلىكىيەنى پېۋە زۇر خۆشحالن كە كوردىك بە دەستى عەرەبىتى ئاشەريف دە كۈزىتىت و داواي مافىكەمان لى دەكەن كە سەدامى باوکىيان لىيى زەوت كېرىۋون ئەوەيش كەرامەت ئەي مەگەر خۆيان نالىيەن (لاھياھ بلا شمس ولا كرامە بلا صدام)، سەدام نەماو كەرامەت نەما، سەدام نەماو بۇ كەرامەت دەگەپىن، ئەي تىمەي كورد كە سەدام نەماوه بە تۇپ و فرۇكە بۇرۇمانەن بىكەن لە چى سل بىكەينەوە، ئايە سىياسىيەتكارانى كورد بىيەن وايە ئىمە دە توانىن عەرەب فيئەرە عەقل بىكەين.. ؟! ئەوان پېش ھەزارو چوار سە سال قورئانىكىيان بۇ دابىزى بۇ ئەوهى بىن بە مرۇققە كە چى تەنها ئەو فەتوایانە ئى قورئانىيەن بە دەلە كە ئەوان خەيرولئومەن ھەمو مەرقۇنى دۇنياش خزمەتكارى ئەوان بىت، قورئان دەلىت "لە فرق بین العربى والاعجمى الا بالتقوى" ، ئەعجەمى لە مونجىدى عەرەبىدا مانى (ئازەل، بېعەقل، ھېچ نەزان، عەرەبى نەزان) دەگەزىتەوە، ئەم ئايەتە پىرۇزەش ئەوهمان بىدەلىت كە عەرەب ھېچ نەزانە ئەگەر تەقواي خوا نەكتەن، نازانم تەقواي خوا دىزىنى سەيارە و كوشتنى

شۆرشی فیکری و .. لاو

شۆرپش و خەبات .. ھەمیشە لە دژى نادادى و سىتەمى دەسەلاتەوە سەرچاوه دەگرى و تىكۈشان و قوربانى دەۋىت. رۆرىك لە ئىمە لاوى نەوهى نوى .. فرياي شۆرپش و خەباتى راستەقىنه نەكەوتىن .. كەسيش ناتوانى گەرەنتى ئەوه بىات كە ئايى بەپاستى دەبۇوپىن بە شۆرپشگىر .. !؟ ! يان دەبۇوپىن جاش و سىخۇپو .. دژ بە شۆرپش دەبۇوپىن.

ئەوهى من دەمەوى ھەلۇھەستە لەسەر بىم .. ھەلبەتە شۆرپش و زەمینەي شۆرپش و پىويسىتى شۆرپش، من گەرەكم نىلە لەسەر شۆرپشى شاخ و چەكدارى شتىك بلىم، ئەوهندە نەبىت .. كە بەپاستى ئەوانەي شۆرپشگىر راستەقىنه بۇون لە شۆرپشەكانى شاخدادا .. ھىمماي سەرەرى و سىيمولى مەرقۇي ئازىخواز بۇونە .. بە جىاوازى ھەمۇ ئايدىيەكانەوە.

لەوانىيە ھەلە بىم .. ياخود خويىندەوهىيەكى خراپىم بۇي ھەبىت، چونكە من بۇ خۆم تەنها يەك كاتىزمىريش چەكم بە شانەوه نەبۇوه بۇ خەباتى شاخ.

لە جىهاندا تەنها يەك جۆر شۆرپش نى، بەلكو لە كوردىستاندا يەك جۆر شۆرپش بەرپا بۇوه، ئىمە تەنها شۆرپشى چەكدارىمان جىدەستى دىيارە، وا بۇ سىيانزە سال دەچىت بەشىكى رۆرى باشۇورى كوردىستان لە چىنگى شۆقىنىزىمى عەرەبى رىزگارى بۇوه .. كەچى كۆرپانكارى فكىرى و كۆمەلايەتى و زانسىتى و ھونەرى و .. هتد، رۆر بە خاوى و بە ناتەواوى دىئە ئاراوه، ھۆيەكەشى ئەوهىي كە ئەو كەسانەي دواجار داهىيان دەكەن و بەھەرەيان ھەيە، زادەي كارو پېرۋەكانى رېكخراو و سەندىكاو حىزب و حۆكمەتونىن، بەلكو بە ھەولى تاك ھاتۇونەتە بەرەھەم، بە واتايەكى دى .. لىرە كار بۇ پىشىكەوتن نەكراوه و كەنگاونان، تەنها لە چوار چىوھى دروشىمدا ماوهتەوە.

گەلەك بېيار بىات بۇ خۆي جودا بىيىت، بېيار بىات بىيى بە خاوهنى كىيانى نەتەوهىي خۆي، پىويسىت دەكەت سەندىكاو حىزب و دەسەلاتى كار بۇ ھەتىنان كايىھى پېرگرامى نوېسى خويىندەن و بەنامەكارى وەگەرخىستى تواناكانى لوان بکەن، تا لە ئائىنەدا كۆمەلگەيەكى ھۆشىيارلىرى و روشنېرىتر دروست بىيىت، من نالىم شتىك ھەيە ناوى

كۆمەلگەي كوردى بىيىت .. ياخود .. نا، ئەوهى دەمەوى بىلەم ئەوهىي: داخۇ كەسى .. گروپى .. رېكخراوى .. حىزبى ھەرنەھات بە خەيالىدا .. كە سال دەپواو سىيىتى زيان لە كوردىستاندا شىۋەيەكى نۇر ناتەندروستى ھەيە، ئەوهى كە نۇر بە باشى بىرى لېكراوهتەوە .. تەنها چەكدار كەرن و كەرنە هىزى لاو بوبو بۇ مەلمانى و ناكۆكىيەكان، ئەمەش شتىكى كاتىيە دەبىي بلىين تىپەپى، لە ئىستادا كورد پىويسىتى بە ھۆشىيارى زياترە وەك لە هىزى، كورد كە بېپارى جەنگى نەماوه .. كارى بە شەر نەماوه، پىويسىتى بە كۆرپانكارى رىشەيى ھەيە لە ھەمۇ بوارەكانى زيانى تاك و كۆمەلى كوردىدا، پىويسىتى بە روشنېرى كەرنى لوانە، پىويسىتى بە دروستكەرنى سوپاپاھى كى هزو قەلەم و روشنېرى، چونكە دەمى شەپى سىياسى و زانسىتى و فەرەنگىيە لەگەل دۇزمۇن و لەگەل عەقلەتى خىلەن و عەقلەتى تاڭرەپى و عەقلەتى حىزبىاندى لوان، حىزبىاندى لاو بە و ماناپەي كە جەك لە دەرەوېشى بۇ حىزب !؟ ! ھېچ ئىنتىماھى كى بۇ مەسلە سەرەكىيەكەي مىللەتە كە ئەبىت، رۆرىك لە لوانى نىيو حىزبەكان تا ئىستا نازانن پەپەو و پەرۇگرامى حىزبەكە يان چى دەلىت .. جەك لەوهى كە ناوى سەركەدە كە و رەنگى ئالاڭەي دەزانىت .. ! كارەساتە لاو نەزانىت كە باوهى بە چىو و لە پىتاو چىدا خەبات دەكەت، لەوانەشە پىويسىتى و باكتە لە كاتى بەجىيەتىن ئەركىكدا شەھىد بىيىت و ھېشتا نەزانىت ئەركى راستى حىزب چىيە .. !؟ !

حىزب كە شۆرپش بەھىز كردۇ شۆرپشىش دۆخى كوردى لە ژىرددەستەيىھەوە گۆرى بۇ سەرەبەستى .. دەكە ئىمە رىززەلە شۆرپشگىرە راستەقىنه كانىيان بگىرين و دەست خۆشى لەكارە باشەكانى حىزب بکەين .. ئەگەر كردىيان، بەلام ناكىرى بىدەنگى لە كارە خراپەكانىيان بکەين، بىگومان رەخخەش .. لەگەل ئەوهى دلى حىزب دەشكىنى .. بەلام دەتوانىت ئاراستە كارى حىزب بەرەو باشى بىات، بەشىۋەيەك كە ئىدى لەگەل خواتى خەلگە يەكبىگەنەوە، بەلام سەير لەوهەدایە لىرە .. حىزب قبۇلى نىيە پىيى بلەي پېشى چاوت بىرە .. راستەو خۆ دەچىتە ليستى ناحەزە كانىيەوە وەكى سېبەرى دۇزمۇنى خۆي تەماشات دەكەت.

ئىستا دەمى پەربابۇنى شۆرپشى فكىيە، شۆرپشىك كە ھەمۇ رۆشنېرىان سەركەدەيەتى بکەن و ھەمۇ لاوە پېشىكە تووخوازەكان خۆييانى تىيا بىرۇنەوە، كار بۇ كۆرپانكارى جدى بکەن لە ھەمۇ

بواره‌کانی تاک و کومه‌لگه و ببنه گروپی راپه‌ریو و فشار بخنه سه‌ر ده‌سه‌لات که گوییان لیبگریت، بۆ ئەوهی قەلە‌مبازیک بەپه‌وتی ژیان بدریت له م هریمە، ئەمەش بە تەوافقو و بە دانانی بەرنامەی کار لەو پیتناوه‌دا پیّم وايە ئاكامى باشتري دەبیت.

من لېرەو بە لاوان دەلیم کار لەسەر ئاینده خۆیان بکەن هەر يەکەو لە بواره‌کە خۆیدا، تا دەمی دروست بۇونى شۆپشى رۆشنېرى لە كوردىستاندا، ئەو كات دەكىرىت خۆیان رىيکبەخنه‌و له رىزى ئەو تەۋزمەي كە كار بۆ گۇرانكاري دەكات، دروستىر بلېم كەس چاوه‌پى نەكاش دەسەلات لەو زىاترمان پى بېه‌خشى، ئەوان ئەوهندەيان پىدەكىرىت، بىڭومان ئاماڭە‌کانى سەرهەتاي شۆپش رزگارى گەل و مىللەت بۇوه و بەدەستەتىناني ئازادى بۇوه .. ! نەك بىردىنەوهى كورسى .. ! هەر بۆيە جىي خۆيەتى سىياسەتكارو دەسەلاتدارەكان لەو وەنائىگا بەتىنەوه، كە ئىدى كاتى ئەوه هاتووه .. گەل حوكمى خۆى بکات لە رىئى نۇيىنەر راستەقىنەيانه‌و خۆیان بېيار لە ژيان و چارەنۇوسىان بەدەن و كەس خۆى نە سەپىتىنی بەسەرياندا، ئەو كات دەبىت دەسەلاتىش ھاوکارو پشتىوانى ئاوها پېۋەزەيەك بن، بۆ زىاتر بەھىزىكىدىنى كىيانى كوردى و دروستىكىدىنى كومه‌لگەي كوردى بە ستايىلى لۆزىكى سەردەم و دوور كەوتىنەو لە عەقلى خىلەگە‌رائى و بېيارە‌کانى دىووه‌خان، پىويىستىشە ئەو مەنھەجە ناتەواوهى بوارى پەروەردەو فىركردن بىگۈردىت، هەر لە سەرهەتاييەو تا كايە‌كانى خۆيىندى بالا. بەم چەند ھەنگاوهش شتىك لە دواكەوتىمان كەم دەبىتەوەو ھەنگاويك بەرەوپىش دەنلىن، بەلام ئەم كاره كەمتر نىي لە كار كردن بۆ شۆپشىك، چونكە ھەموومان لەلامان روونە ئەزىزىونە تالەي كە كوردىستانى شەلائى خوين كرد .. دەرەنچامى ناھۆشىيارى ئېمە بۇو، پىويىستىمان بە شۆپشە لە پىنماى ھۆشىيارى .. دەبىت بېيارى يەكتىنى دەنگى ناپەزايى بەدەين لە بەرامبەر ئەم ھەموو دواكەوتىنە، كە بە پلەي يەكم دەسەلات و حىزب تىايادا تۆمەتبارە، دەبىت بۆچۈنە كاممان يەكىخەين لەمە گۇرانكاري لە كوردىستاندا .. تا شۆپشىكى نوى بەرپا بىت.

لە رۆزئامەي پىگە بلاپۇوه تەوه سالى ۲۰۰۵

که عهرب هوشیار نه بیته و .. ده بیت کورد هوشیار بیت

له و ناویشانه سهره و ره نگه ته او هله نه بم، به لام ناشکریت هیلی راست و چه پ به سه ره مهو عهرب نه زادیکدا بهینین .. چونکه نمونه ای روناکبیری باشیان تیادایه که من بق خوم خوش ویستیم هه یه بپیان، له وانیش(محه مه د غانم) نووسه ری سوری عهرب نه زاده، که به قه ده مهو بیرکردن وهی سیاسه تکارو ده سه لاتی عهربی، ئاگایی له میثو و نیتمای بق مرؤف بون هه یه، بهر لوهی عهرب بیت.
ئه مه یان بق جی خوی، به لام کی ده تواني گرنی ئه و بدات له کوی(۲۲) ولا تی نیشتمانی عهربیدا تنهها(۲۲) که سی دیکه وه کو محه مه د غانم بیر ده کنه وه برآمبه ربه منی کورد .. که خودای ئه و خودای من .. زیبانی کوردی و خاکیکی شاخاوی دا به من و به ویش زیبانی عهربی و خاکیکی بیابان.

که ئه و شوکری خودای خوی ناکات بق ئه وهی داویتی پی و به رده وام ده یه وی منیش بخوات .. ده بی کاممان لای ئه و خودایه خوش ویست بین که ئه و پی وایه نه ته و کهی ئه و خیرو لئومه یه و منیش نه وهی(نیبلیس)م .. ئه و همه میشه وه کو ئیزرائیل چه قوکهی تیز ده کات بق ملی منی کوردو منیش به رده وام ده ست دریز ده که م بق برایه تی ئه وی عهرب .. تاوانم چیه که حوشتره کانی ئه وان ناتوانن به شاخه کانی نیشتمانی مندا سه رکون، ئه و باوه پی به مه زنی نه ته و کهی هه یه و به من ده لیت ناسیونالیست، ئه و قهتل عامی منی پی روایه و مه لا دروزنے خوانه ناسه کانیان، له حه ویجه و فه لوچه و سامه راون نه جه فو دیاله و موسله و .. فه توای کوشتنی کورد دده دن، منیش گیل .. گیل ده لالیمه وه بق ئه وی نا هوشیار .. ئه وی به ش خوارو .. ئه وی خوینریش .. ئه وی چنگ سور به خوینی منی کوردو .. ده لیم به عس سته می لیکردووه بپیه ناتوانی ئه م ئازادیه قبول بکات، که چی نه ک ئاکاره کانی سه دام دووباره وه ده کنه وه، به لکو وه کو سه ده می جه هاله تی بار له هاتنی قورئان .. خه ریکی مل په راندنی بیتاوانترین بهنده کانی خودان.

کاتی هاتنی پیغام بران نه ما .. تا بیانگه پینیتیه و سه ری، هه ر بپیه هیچ شتیک له و قه ومه پر جه هاله ته چاوه پی ناکری مه گهر هه ئه و

کاره دپنده یهی که ئیستا پیوهی سه رقالن، که واش بیو دهست خستنه نیو دهستیان ئه وه پی گیلیتیه و ده بیت خومانی لی ببویرین.
منیک نه توام وه کو ئه و بکه ومه سه ربرپین و ئه و له جورئه تی سه ربرپین دابرم .. ناشتوانم فیری عهقلی بکه و ریکه مرؤف بونی پی نیشان بد ۵۴م.

باشترين چاره سه ریک ئه گهر هه بیت .. بی ده نگ نه بونمانه له و کرده وه نامرؤفانه که عه قلیه تی شو قنیزیمی عهربی به رهه می هینناوه و پیشکه ش به دونیای سه رده و ته کنه لوجیای جیهانی ده کات.
من که کوشتنم حه لآل بیت به پی ئه و شه ریعه تی ئه و به ناهه دهی خوی و خیله ده وارنشینه کانی هان ده دا، دهی بق له پیناوه مانی خومدا ئه و دپنده بنبه نه که م .. منیک بزانم هه مهو به ریه که وتنیک له گه ل عه قلی عهربیدا ده ره نجامه کهی هه ره ره ری منه و کوستی من ده که وی .. بق بپیار نه ده م به جیابونه وه له عهرب بو بیابان و ده وارو حوشترو پی په تی و چه قفو خوین.

منیک دلنيا بم ئه وان نه به قورئان .. نه به ئاين .. نه به پیغمه بمه باوه ره هینن و نه بنه وه مرؤفی ئاسایی .. منیک دلنياب ئه و ناوه هیما ئائینیانه مه زارگه کانیان له باشوروی عیراقه .. هه مهوی به دهستی عهرب کوژراوه و ئیستا خوشیان شیوه نه کهی بق ده کن، منیک بزانم تا دوینی سه ره و ده زیرانه کهی یان به نامه به رپرسیکی نیو فه رمانگه یه کی سلیمانی نه بواهی بقی نه بون دابه زیته ناو شاری سلیمانی و ئیستا وه کو باوه سه دامه کهی یان کوردی لبه ره چاو که و توروه، چ دلیکم به برایه تی و پیکه وه زیان خوش بیت له گه ل ئه و عهقله نه خوشانه و تا کوی منی کورد له گه ل ئه واندا هه لدکه م !؟

بق سه رکرده کانی کورد ترسیان له و گوتاره هه یه که باسی جیابونه وهی کوردی تیا بیت، ئایه ده میکی دیکهی پیویسته ماوه تیادا داوای جیابونه وهی کورد بکهین له عیراقی عهربی و تووردان و سووتانی ناسنامه عیراقی بون و دهست به ردان له نیشتمانی عهربی.

ئایه تاکهی دایکانی کورد چاوه پوانی سه ربرپینی کوره کانیان بکه ن .. سه دام ده یکوشتین و ده یشاردینه وه له ژیر خاک و خولی ئه و بیابانه سو زانیانه و لاته کهی له مه رخوی، به لام ئه مانه هی ئه م سه رده مه بق شانازی به وه حشیه تی خویانه وه و بق داننان به دپنده می خویان و بی هوشی نه ته وه کهی یان .. مرؤفه کان ده هینن سه ره شاشهی که ناله

ئاسمانیه کان و پاش لالنهویه کی زقر ئەو کات بە کردەوهیه کی بىئ نابرویانه ملیان دەپەریئن.. کە بەلگەی نا مرۆفا یەتیان دەداتە دەست خودای دروست کەری ئەوان و بەندەکانی سەرزەوی .. ناشکری بیر لە هیچ دیالۆگتیک بکریتەوە لەگەلیانداو تەنها دەبیت پلانیک بۆ سرپینەوە سەر لەنوي بونیادنانە وەيان دابېزىرىت لەلایەن ئەو عەقلانەی کە دەيانەوی سەركىدا يەتى سیاسى و چەكدارى عەربى بىگرنە دەست .. چونکە بەپاستى ئابرووی ئومەي عەربىيە كەيان چووه بەرهەو قوللىرىن گۇمى سەرشۇرپيان بىدووھ.

لېرەشەوە دەگەينە ئەو راستىيە کە ئىمەي كورد ناكىي و نابىت لەگەل ولايىكدا هەلبكەين کە بە خويىمان تىنۇن لەسەر بىنەماي جياوازى زمان و حەزى داگىركارى ئەوان بۆ خاڭو ولايى ئىمە.

ناكىي لەوە زىاتر بىدەنگ بۇون .. دەبىت سەركىدەکانى كورد هەلويسىتىيان ئاشكرا بکەن و بە تەنها دەرىپىنى نىگەرانى بەرامبەر تىرۇر كەدىنى نەوەکانى كورد لە بى تاوان .. هەموو شتىك نىھە دەبىت بېرىارو گوتاريان دەبىت .. چونكە زورىنە خەلکى كوردستان بۇونە بە دوو بەشەوە دابەشى سەرەر دوو حىزىي دەسەلاتدارى كوردى بۇونە .. ئەگەر ئەوان هەلويسىتىيان نەبىت، هەموو كاردانە وەيە كى شەقامى كوردىش بە كارى تىيىكەرانە دەستى ئازاۋە لەقەلەم دەدرىت .. تەنانەت لەلایەن دەسەلاتەکانى كوردىشەوە .. نمۇونەش سۈوتاندى ئالاکەي تۈركىيا بۇو .. كە دواجار لە هەر دوو هەر يېمى كەسلىك زەرد كەوتىنە راوه دونان و گىتنى ئەلا وە خويىن گەرمانەي كە بىپايان وابۇو پىيىھەر داگىركەرىك دەبىت بېرىتەوە گەر بىھەوی پىيىتە ئاھىكى كوردستان.

دەمەوی تەنها بە دوو دىئر كورتكراوهى وتارەكەم بلىم: ئىمە ناتوانىن وانەي ديموكراسى فيرى عەرب و شۆقىنېيەكانى دىكە بکەين .. گەر ئىمە بەپاست دەمانەوی بەشدارى لە دروستكىدىنى ولايىكى ديموكراسىدا بکەين .. باشتىر وايە لە خۆمانەوە دەست پېپكەين و لە بەرىس و كادرە حىزىيەكانى خۆمانەوە وينە جوانەكانى ديموكراسى و يەكدى قبولكىرىن نمايش بکەين، بەلام ئەوانى خويىنېيىز .. ئەوانى هەممە جى .. ئەوانى فاشىزم .. دەبىت هىچ ئومىدىكمان پىيان نەبىت و بېرىار لە دروست كەدىنى سەنور بەھىن لە نىوان شاخەكانى خاڭى ئىمە و بىبابانەكانى ولايى ئەوان.

ژمارە(۳۷)اي رۆزىنامەي(كەركوكى ئەمەر) ۲۰۰۴/۹/۲۶

شیره‌کهی بارزان دهبی چی پیی بومان

ئەو ناونیشانەی سەرەوە، دېپى یەكەمی وەرگیراوە لەيەكىك
لە دروشىمە كانى ناو شارى كەركوكەوە كە بەبۇنەي وەرگرتىنى پۆستى
سەرۆكى ئەنجومەنلى دەسەلاتەوە بۇ (كاڭ مەسعود) نوسراوە.

ئىمەي كورد گەلەك خۇشحال دەبىن كاتى سەركىدەيەكى كورد
پۆستىتىكى ئەوەندە گىرنگ وەردەگرىۋ ئەمەش ئەو دەگەيەنلى كە
خويىنى شەھيدانمان بەرەمە مىھبوبە، هەرجەندە وەرگرتىنى ئەو
پۆستە لەسىنارىقى شانتۇيەك دەچىت كە ئەگەر لەدەق دەرچۈمى،
ئىدى دەرھېتىنە رازى نابىت، بەلام ھەقى خۆمانە بلىيەن و بېرسىن، ئەمە
دۇوهەم جارە سەركىدە كوردىكەنمان ئەو پۆستە وەردەگىرن، توانىيان
يان دەتوانىن چ گۈرانىكىمان بۇ بەھىتىنە ئاوازە لەمەسەلەلى كەركوكدا؟،
كەركوك ئەو شارەيە كە نەك ھەر نەتەوە كانى دىكە چاوابىان تېپرىيە
بەلگۇ ولاتانى دراوسىيىش دانىيان لى تىڭىز كردووە، خۇ ئەگەر سەرەدەمى
داگىرکارى مۇدىلى بىمايە ئەو نىستا لەماوەي ئەم سالى راپردوودا
كەوتبووينە بەر چەندىن ھېرىشى داگىرکارى تۈركى عەرەبىوەتىدە.

ئىمەي خەلکى كەركوك پاش ئەوەي (مام جەلال) ئەو پۆستەي
وەرگرت بەر لە (كاڭ مەسعود)، چاوهپوانى شتى باشمان دەكرد كە بە
جوھدى سەركىدەيەكى كورد بىتە بەرەم، نەك چاوهپانى دەرگايى
رەحەمەتى عەرەبە شۇقىيىزە كان و ئەمرىكاي داگىرکەر بىن، چونكە
ئەوەي لەوان بىنيمان تەنها داگىرکارى و كوشتو بېرىپووە بۇ گەلى كورد،
ئىدى ئازانم ئىۋەي سەركىدە سىياسەتمەدارى كورد بۇ دەبى ئۇمۇنتان
بەكەسى ھەبى كە لەبنە مادا خودى ئەو دەسەلاتانە دروست بۇرى
ئايدىيائى ناسىيونالىيستىن.

زۇر چاوهپى بۇوين (مام جەلال) سەردانىيەكى كەركوك بىكات و ئەوەي
لەتوان او دەسەلاتى ئەودايە بۇ ئەم شارەي بىكات، بەلام بەداخەوە بۇ
نەجەفولئە شىرەفۇ كەربەلائى موقەدەس بە ھەولۇر بۇوەك لەبۇ
كەركوك، تەنها لەدىيەخان و ژىر دەھوارى عەرەبى باش سوردا بىنراو
لەكەركوك نا.

ھەر بۇيە دەلىم: دەبى (كاڭ مەسعود) يىش بەھەمان شىيۆھ مانگەكە
تەواو بىكات و ھىچ حسابىك بۇ كەركوك و خەلکى كەركوك و ئاوارەي
كەركوك نەكىت!؟، ئايە بۇ تا نىستا ھىچ گوششارىيكتان دروست

نەكىدووە بۇ دووبارە نىشتە جىكىردنەوە ئاوارەكانى كەركوكو
رزگاركىرىنىان لەزىر خىمە و ناو مۇلۇك سەربازى و حکومىيە كان؟ باچىت
پۆليس ھەل ئەكوتتە سەربازان بەبيانوو ئەوەي، ئەو شوينە شوينىكى
حکومىيە و وادەزانن ئەوەندە كالفارمەن و نازانىن كە نەحکومەت ھەيە و نە
كەسيش خاوهنى ئەو بىنایانە ماوە، تەنها بەرنامەيەكەيە بۇ ترساندن و
توقانىنى ئاوارەكان و رىكەگىتن لەگەپانەوەيان بۇ شارى دېرىنى
باوبايپارانى ئەتەوەي كوردمان.

لىزەوە داوا لە (كاڭ مەسعود) و ئەو بەرپىزانەي دىكەش دەكەم كە
پاش ئەو ئەو پۆستە چاوهپيانە، كە ئەگەر ھېچتان پى ئىيە بۇ
كەركوك، تكايە لە شاشەي تەلەفزىيەنەوە خۆتامان پىشان مەدەن،
سەرى مانگىش بەدەستى بەتاللەوە بگەپىنەوە بۇ لامان.

ئىمە ئەوەندەي پىيوىستان بە پراكىتكە لەھەلۋىستى ئىۋەدا، نىو
ئەوەندە پىيوىستان بە گوتارى سىياسى ناھاوبىشتان نىيە كەھەر
گوتارىيكتان لەلايەكەوە شەن دەكاك.

وتارەكەم بەھىرلىقى مەزانن دەكىتى سەرتان، لەدلى ئىمەوە بپوانە
كە متەرخەمى خۆتان، بۇ ئەوەي شەرعىيەتمان پېبدەن گەلەييتان لى
بکەين.

لە ھەفتەنامەي (كەركوكى ئەمۇ) دا بلاو بۇوەتەوە

ئۆج ئالان هەر شىرە... ئەم پېشىمەرگە ئازاكە

بە شاهىدى ھەموو جىهان(عەبدوللە ئۆج ئالان) سەرکردەي گەورە تىرىن ھىزى سىاسى و چەكدارى باكۇرى كوردستان بۇو، سەرکردەيەك تا رادەي خۆبەخشىن لەپىتايىدا خوشەۋىست بۇولەلەي گەل كورد، ئەگەر لەھەر چوار پارچەكەش نەبوبىت، لە باكۇرى كوردستان رووداوه كان و كاردانەوهەكان ئەم راستىيە دەسەلمىن.

نازانىم دەبى ئەو كەسە كى بىت ئەوهندە شىرانە و بېشەرمانە بە سەرکردەيەكى وەكۈ(عەبدوللە ئۆج ئالان) دەلىت: "رېۋى لە پېستى شىردا" ، ئەو كىتىيە لەپېستى پېشىمەرگە يەكى دېرىنە و شەكرى بىتام دەشكىتى؟ ئەم بۇ ھەتا سىاسەتى حىزبەتان خواتى بۇو، ئۆج ئالان كوردىپەرەرو شۇرۇشكىپىبوو، شان بەشانى ئەم دىرى فىۋەكە كانى توركيا شەپتەن دەكىدو لەيەك سەنگەردا دەجەنگان. !!

زۇرباش بېرمە من خويىندىكارى ئامادەيى بۇوم و بپۇانامەي رېزلىتىنان و مەدالىيى رېزلىتىنان دامى كە تابلىقى كەم لەسەر گەتنى ئۆج ئالان كىرىبۇو، حىزبەتان دەست خوشى لى دەكىدم، ئىدانەي توركيايى دەكىرد بۇ ئەو ئاكارە سىاسىيە، نائە خلاقىقى، وامازانىنى تۆلەي ئۆج ئالان دەكەنەوە! پىيم وابى يەكىك لەسەرکردەكانيش فرمىسىكى راستى بۇ ئۆج ئالان رشت.

پاشان نازانى ئەم ھەوايە بۆچى واڭقراپ بەرهۇپاش شەفتان دەستى پېكىرىد؟ ئەوهندەش گىل نىم ئەم پرسىيارە دەكەم مەبەستىمە وەبىرت بەينىمەوە ئەم پېشىمەرگە.

تۆ ئەگەر شۇرۇشكىپى چۆن بەزمانە ناشىرينى لەسەر پىياوېك پەنجەت دىيە نۇوسىن بەناھەق كە تائىيىستاش لەزىندانى ئىمەرالىيە و شىرانە دىيە گۇورەخنە لەسىاسەتى توركيا دەگرىتىت. حەزىدەكەم توش ئەم شىرەم پېپىناسىتىنى، ئەم پېشىمەرگە ئازاكە كە لە(ئۆج ئالان) بويىرانەتر تىيىستاشى پىيوە بتوانىت ئاوها راستەوخۇو بەبى پەرەد لە توركيا لەھەموو جىهان رەخنە بگرىتىت بلېت: "حکومەتى توركيا لەسىاسەتىدا خراپە بەرامبەر بەگەل كوردو پېویستە پەرلەمانى ئەورۇپاش چاوبە و بېپارەدا بخشىنىتە و كە كونگرەي گەل پېخستوتە ليستى رەشەوە" وەكۈ ئەوهى پاش

نيووه بۇيى رۆزى ۱۷/۴/۲۰۰۴ لەكەنالى (ROJ.TV) دەرکەوت لەزىندانەوهە خاوهن گوتارى خۆى بۇو.

كوا؟ كام گوتارە سىياسىيە سەركىرە كانى لەمەپ خۆمان، توانىيويەتى بە بېچۇوه ئەتاتوركە كان بلېت چىدى رى نادەين دەست لەكاروبارى باشۇورى كوردىستانى وەرىدەن، ئەمەگەر يادت چوو، كە بۇ رازى كەنەنلى توركە كان، لەھەر دەردو ھەرىمە كەسەك و زەرد، خويىندىكارە كانى زانكۆييان دەئاخنە زىندانەوهە لەپاى سوتانى ئالا نەگىرىسىكە ئى تۈرگەن ئەنە كان، لەوانە يە لەم ساتەدا بلېتى: بەلى ئەم راستەكەي.

بەلام منىش دەلىم: رېمبەد بۆت تەواو بکەم ئەم پېشىمەرگە، توركيا ھەر بەلەناوبىردىن و خازانىن ئىنۇ زىندانى براكانمانەوه ناوەستى لەتۈرگەن، بەلکو دەھىۋەت زوبانى ئىمەش لىرە بېرىتەوهە نەتوانىن بلېتىن(كورد) نەتەۋەيە كى جودايمە و(كوردىستان) داگىركرادە و پارچە پارچە كراوه، ھەر دەلىتىن و دەننۇسین: بەپىتى ئامارى فلان سالو بەپىتى لېكۈلەيەنەوە كەمە فلان ولاتو لە ئىنسىكلۇپىديا فلاندا ھاتو كە كوردىستان خاکى كورده و كەركوك لەسەر دەھىمە مادە كانە و دەرسىتكراوه، ئەم قسانە مىشكەمانى ھىلاك و دەبەنگ كردو ھەر سەركىرەيەك نەيۈرە دەنگ ھەلېرىت و بلېت سەرەخۆيىمان دەھىۋەت. ئەم ھەموو گروپ و حىزبە كەنگە كوردانە بەدەستى دراوسى ئىنۇ كانمان بەخويىنى كورد دروست بۇونە، كام سەرکىرە ھاتە سەر شاشەي(TV) و ووتى كورد رېيگا بەم كارانە نادا لەخاکى خۆيدا، ناوى كام ولاتىان ھىتنا كەچاوى بەكۈردا ھەلتىيات و ھەموو جىهان بەرۇست دەخويىنەو بۇ موجامەلە كەردىن، نەك ھەر دۆسەتىكىش شك نابەين بەلکو خۆمانىش دۈزمنى خۆمانىن.

ئەوهەتا ھەر دەبى بلېتىن: ئىمە عىراقىن و نامانەويى سەرەخۆيى وەدەست بەينىن، نەكا ناوى جىاخوازمانلى بىنرىتى و وەچە كانى ئەتاتورك دلىان زویر بېتىت و كورە گورە كە ئەف ئەسەد بىتازار بېتىت و كۆمارى (عەبا) لەشانە كانمانلى بېرەنجى.

ئەم پېشىمەرگە دېرىن مەگەر بېرەتان چوووه وە لەشاخ شەپى عىراقچىيە كانتان دەكىدو ئىيىستاش پىچەوانە كە ئەدەكتىت بەپاست.

ھاۋىرى تۆ پېشىمەرگە دېرىن و كوردىپەرە رو و شۇرۇشكىپى، بەندەش لاۋىكىم تەنها لەكتىبە كانەوهە مىڭۇو دەخويىنەوهە، تۆ قارەمانىت و

لەریزى حىزبى شىئرانى، بەندەش نەك هەر لەریزى باوهىرى رىۋى بەلكو جەنگەلىشىم نەبىنيوه.

من بىرمە هەر جارەو يەكى لەدوو حىزبە زەھىزەكەى كوردىستان دەكەوتتە وېزەي گەريلاكانى(P.K.K)، بۇ بىلدەنەوهى دەستخوشى ئەتاتوركەكان.

ئەى تو ئەى پىشىمەرگە قارەمانەكە، ئەو حەزە چىھەو لەكويۋە نووكى پىنۇوسەكەتى راکىشا بۇ تىكەلگىرىنى دىپى نارپەوا لەگەل سكالاڭەت لەبەرپرسىيىكى ناو حىزبەكتە.

منىش وەكۆ تو ئاوارەكە رەكۈكم، منىش وەكۆ تو پىم ناخوشە پىيمان بلىن(12) سالە بەناوى ئاوارەيىھەوە حىزبە كان دەدۇشىن، بەلام لەھەمان كاتىشدا لەگەل مەبەستى سەرەكى قىسەكەدام كەپىويسىتە كەركۈكەكان سىمامى كەركۈك زىاتر كوردىستانى بىكەنەوه، گرەولەو مىژۇوه و بېھينەوه كە سىياسەتى بەعسى ناسىيۇنانلىستى شۇققىنیزم بۇ نەوى ئوپى ئەعرابەكان تۆمارى كەردىووه و وەرەقەى دەستى ئىمەش بەھىزىرە، بەلام دواجار حىزبەممو شىتىك نىيە، حىزب ناتوانى ئەم گرەوە بۆخۆى بەتنەها بىباتەوه، دەبىيەممو شەو خەوتتى سەر شۇستەيەكى كەركۈكمان لەكۈشكە بەرزەكانى ولاٽانى ئەرپۇپا پى باشتربىت.

بەلام ئەى پىشىمەرگە (ئۆج ئالان)ى كوردەچ تاوانىيىكى دەرەق بەتقە كەردىووه؟ تا منى لاوיש دەنگم بخەمە پال دەنگت ئەى پىشىمەرگە.

- لەلپەرە(5)اي ژمارە(62)اي رۆزىنامەي(چارەسەرى) رۆزى يەك شەممە 2004/5/30 بىلەو بۇوهتەوە

زوو پیمان نه وتن بگهربنهوه

به پیزان بارزانی و تاله بانی:

که له پژنامه کانهوه ستونیک، یان وتاریکتان بۆ دهنووسراو داوای لیده کردن لهو بهئ نجومه نکراوه.. مە حکومه بکشینهوه، واتان ده زانی نووسه ره کان چاویان بهئیوهدا هەلنايەت، کاتیک ده نووسرا کاکه عیراقییه کان ئامانیان نیهوله دواییدا (ھەپ بە یان) دە دریتە دەست کوردهوه، نە دە چووه تە رازووه کانتانهوه.

کاتیک پیتان ده دترا موجامەلەی ئە مریکا ما يە پووچیه خە يالنان بۆ نە دە چووه ئە مریکا گالتەی بە موجامەلەدا بیت.

چاوه بوانی رە حمەتی ئە مریکاتان کرد کە رکوك بکاتەوه بە کوردستان، کە چى واخه ریکە دە یکات بە ئە فغانستان، باسی گەرانه وەی ئاوارە کانتان هەر دواهە خست بە ئىنیکی دروتان پیدرابوو گوایه عەرەبی هاوردە دە گەپتەنیه وە و ئاوارە کانیش بە سەرسەری ئە مریکا و ئە عرابە کانهوه نیشته جىی کە رکوك دە کریئەوه.

لقو مەلبەندتان وابزانم گە يشته بە سەرەو عيمارەش، پیتان وابوو حىسابى ئیوه لە گیرفانى ئە مریکايە، خە يالنان رۆزیک نە يووت: ئە مریکا تەنها بە رژە وەندى خۆى دە ويٽ و ئیمەی کوردی بىدەنگىش بە زەندە قچوومان دە زانى.

کوا..؟ لە کوئی (جۆرج بوش) و ھەموو سەرەنی ھاپە يمانان بە رەسمى دانيان نا بە تاوانى بىدەنگى خۆياندا بە رامبەر بە (ھەلە بجه و ئەنفال)..؟ نە لىئىن لە مىزە ئەو کارە ساتە...، (۸۸) دۇيىنیکە يە بۆ ئە مریکا.

تکا ناكەم بە لام ئەلىم: ئە گەر يەك ساتىک زووتر خوتان وە زىرو جىڭرە کانى نىيۇ حکومەتە ترسناكە كە بە غدا بکشىنەوه، لەوانە يە (ئەزۇھە فولئىمان) باشتىر بىت لە چىتە بىدەنگ بۇون.

سياسەت وابزانم ھەموو كات دۆپان و بىردىنە وەي، ئیوهش ئە گەر ئەم گرە وە تان دۆپاندۇوه، عەيىپ نىيە و دە كرى بىر لە شاخ و ئەلتەرناتىقە کانى دىكەي بکەينەوه.

ھيواي ئەم رۆزەمان دە خواست كە سەدام نامىنى و كورد ئاسوودە دە بىت، بە لام ئاسوودە بى لە باوهشى نە وە کانى ئە عرابدا نىيە بۆ ئیمەي كورد، كە حکومەتە كە يان ئىستاشى پىيوه ھەموو كۆنە بە عسىيە کانى ئايديا شۇقىنېزمه.

وابزانم ئىستا ئىيۆه تۈرەن لە وەي دروتان لە گەل كراوه، نە دىمەنە کانى
ھەلە بجه و نە ئىسکو پروسکە کانى گۆپ بە كۆمەلە کان، ھەستى
ئە مریکا و عەقلی عەرەبىي نە بىزواند تا دان بە مافى كوردىدا بنىن.
ئىمەش لە ئىيۆه تۈرەيىن كە هيچ موبادەرە يەكتان لە گەل ئە مریکا
نە بىو بە رامبەر بە ھاپە يمانى بۇون و باوهپتان بەو سىاسىيە ئىفليجانەي
بە غدا كرد.

پیویسته کورد خۆی یەکلا بکانه وە

ھەرچی میژوو پێی ووتووین و ھەرچی ئەدیب و نووسەرە گەورە کانی کورد بە حەسەرتیە وە سەریان ناوه تە وە و ھەرچی خوینی شەھیدان لە پیتاویدا رژاوه، وابزانم ئازادی و سەریبەستى کوردو سەریبە خویی کوردستان بووە و بە دەست هینانی سیادە بووە بۆ کوردستان نەک بۆ عێراق.

خۆ ئەگەر شەھیدە کان زیندوو ببنە وە و گوییان لە دروشمى سەرکردە کانی ئیستای کوردبیت، گومانی تیانیه چەکە کانیان دادەنین و بیر لە شۆپرشیکی دیکە دەکەن وە نەک ئە و شۆپرشەی لە پیتاویدا شەھید بوون.

ھەرچی نووسراوه و دەننووسرى و ووتراوه و دەوترى کە گوایە (براپەتى) کوردو عەرب میژووی ھە یە و پیویستە، من دەلیم: نە خیر عەرب هەر عەربە و خاکى عەربى ھە یە و کورديش ھەر کورده و خاکىکى کوردى داگىرکراوى ھە یە.

ئىدى وابزانم گیلتەتیه بلىين دەبىت ھەولى پیکە وە زيان بە دەین لە گەل عەرب بدا، پرسیار جىيى نابىتىه و لىرەدا كاتى ھەموو جىهان و کورد دەبىن لە خاکى ئىغىتىسابکراوى کوردستانداو بە ئاشكرا.. کوردقراپان درېزەی ھە یە، ئەمەش ئاگايى ئۆەمان دەداتى کە كىشەکە پەيوەندى بە خودى سەدامى دىكتاتورە و نىيە، ئەمە پەيامە و ھەموو نە وە کانى ئە عرب تىنۇن بە خوینى رۆلەی کورد، نابى و ناكى ھەرگىز ئە و شىۋە ھە مە جىانىيە كوشتن و پارچە.. پارچە كردن و سووتانى ئە و (٥) پىنج کوردهى سامە پاو ناو كەركوك و شوينە کانى دىكە بە دەستى تىرۈزىمى ئىسلامى تىيىگەين .. ! نە خير ھەموو عەرب، چ زالىم و چ مەزلوميان بىپارە دايانە، کوردبوون .. مە حۆكم دەكەن و تەنانەت بە ووشەى کورديش قەلس دەبن، ئىدى باشتىن رىگە چارە جىابوونە وە یە بۆ تاهەتايە لە عالەمى عەربى و بىركىنە وە یە لە سەریبە خویي کوردو نابنە دەستە خوشك روبارو زونگاو يەك بۇنىان نىيە.

بۆچى بۆپرياردان لە چارە نووسى چەند ملىونىك مروقى کورد! ئەمريكا پرس و پرا تەنها بە چەند كەسىك دەكات؟! ئەمە ئە و فىلانە مان بىر دەخاتە وە کە لە راپاردوودا لىيمان كراوه.

لە زمارە (٢٥) ئى هفتەنامە (کەركوكى ئەمرو) دا بلاوبووه تە وە

مهسه له گرنگه کان چی بون

زور بابهت هنه له دونيادا که ده بېت زور به نهينى مامه لهى لە تەكدا بکىت، ئەمەش لە بەرەستىارى ناوه پۆك واقيعى بابهەتكە، من نامەوى هىچ نموونە يەك لە بارەيەو بەھىنەمەو، چۈنكە شتە نهينى كانى هىچ مامىيەتىيەكى نىيە لاي من و لە گەل بېرۇكە شاردىنەمەو نهينى گشتىدا نىم، بەتاپەت ئەگەر چارەنۇرسى ولاپىك.. نەتەوە يەك.. كۆمەلگە يەك دىيارى بکات.

دواپىن كۆبۈنەمەو وەفدى نىوان(پارتى ويەكتى) لە ھەولىر، كە من بۆ خۆم چاوه پۈرانى ئەمەد دەكىد ھەر وە كۆبۈنەمەو كانى دىكەيان، بلىن لە سەر خالە سەرەكىيەكان تەبا بۇون و رېككەوتىن و ناشتى دە بېت بەرقەرار بېت، بەلام شتىكى تازە خۇيندرايەو لە تەلە فزىونە كەو، ئەويش ئەمەبۇو كە(لە سەر مەسەلە گرنگە كان گفت و گويان كرد)، دەبى ئەمەسەلە گرنگەي نىوان ھەر دوو حىزىبى بالادەستى كوردىستان چى بېت، نازانم چ مەسەلە يەك لاي ئەوان زور گرنگە.. بىروا ناكەم.. ئاشتىبۇنەمەو راستەقىنە يەككىچ بۇوبىت لە مەسەلە گرنگە كان و ئەمە جىابۇنەمەو كوردىستان لە عىراق ھەر بقەيە بۆ ئەوان و نا.. بىروا ناكەم باسى كوردى كردىنەمەي كەركۈشىيان كەرىدىت، چۈنكە ئەمە پارەي دەۋىت و پارەش خۆشەويسىتى هەمۇوانە و ئاوارەش كاتى ئەمە هاتوو، كە خەباتى مەيدانى دەست پى بکات و مىندا لۆزۈن كچ و كورپۇپىريان بچەنە زىئە خىمەمە ئىدى دەر ئەكىنەمەو جارىكى دى تەرحىل دەكىرەن، ياخود تووشى پەلامارى ھەر بە شۇقىنیزىمە كان دەبن، وەكولە ھەفتەي راپىردودا بىنیمان، ئەمە گرنگ نىيە، گرنگ ئەمە يە كە حىزىبە كان لەم سەوا سىاسىيەدا كە متىرين خزمەت بە هاولاتىيانى كورد بکەن، ئەرزە دابەش دەكەن.. بەلام كە متىرين ئاوارە چانسى ھەيە و زورىنە خزمى بەرپىرسە كان و بگەرە هەندىكىيان نە ئاوارەن و نە راگوئىزماو.. كە چى بەر لە منى راگوئىزداوو ئاوارە ئەرزە خىمە و (٣٠) گەلاكەشى دەدەنلى و زورىيەيان خاوهنى چەند خانوویەكى و ئاوارە راستى و دلسۆزى مەسەلە گرنگە كەي كەركوك تەنانەت بە كريش خانووى چىڭ ناكەوى، ناكەمەو كەرەبۇو كردىنەمەو.. ئىدى نازانم ئەمە بەرپىزانەي مەكتەبى سىياسى و نازانم سەركىدايەتى و ئەمە ناواھ گەورە و قورسەكان دەبى چ مەسەلە يەكى گرنگىيان خستېتى بەر باس و

لىكۆلینەمەو، ناتوانم گومانى هىچ بېم، لە بەر ئەمە ھەرچى گومانى ئىمەمە يە لە سەر مەسەلە كانى ئەوان بە پىچەوانەمەو دەردەچىت.

ئىدى كاتى ئەمە نەما كە مۆسىقا يەك بخەنە سەر دەم و چاوه كان و بېرپۇرتىرىكىش بە ئارەزۇرى دلى بەرپىرسە كان و ووشە بى سوود رىز بکات و بە گوئى خەلگى سەتم لىكراوى كوردىستاندا بىلەتەمەو، ئەمەتە لە ھەمۇ جىهانداو تەنانەت لە گەورە تەرىن ولاپى زلهىزى دۇنيا.. لە ئەمەرەكادا.. ركە بەرە كەي سەرەك دېتە سەرشاشە تەلە فزىون و راستەوخۇ ھەرچىكى هەيە بەرامبەر بە سەرەك دەيلەت و رەخنە ئەنەن دەنەشى لىتەدەگىت.. كە چى لە كوردىستانى خۆمان، نەك لە سەرەك بەلكو لە سەر كادىرىكى ناو حىزىبىش رەخنە راستى بىگىت.. دۇر ئەنەن بپوات بکەن.. ئەگەر شتى خراپىتە لى بە سەر نەيات.

بەسە كەي كاتى ئەمە ماوە لە ولاپىكدا دروست بۇونى كۆمەلگەي مەدەنى خواست و خولىاي تاكە كانى بېت و خون بە ديمۇكراسيەتەمەو بېيىن.. كە چى حىزىبە كانىان بچوپۇك تەرىن مافى ئەوان ئادەن كە زانىيارى لە سەر چارەنۇرس و دواپۇزى گەل و نەتەمەي كوردە ھەرچى ھەيە و نىيە.. ھەر خۆيان بە نهينى قىسى لە سەر دەكەن و ئىمەيش وەكولە نەبىن.. بە رەوابى نازانن شتىك بىزانىن لە سەر تىپوانىنى ئەوان بۆ ئەمە ئالۇزىيە كوشىندە يەي باشۇورى كوردىستانى سەرساھر گەرتۈوهتەمەو.

داوايەكەم ھەيە لە ھەمۇ كەنال و روژنامە و رادىۋەكەن.. تاكايە هىچ ھەوالىكمان بۆ ئامادە مەكەن كە ئەگەر نەتانتوانى ج لە بۇوى كارى روژنامە وانىيە و ج لە بۇوى پىوسىتى خەلگى كوردىستانە و.. ھەمۇ رەگەزە سەرەكىيەكانى ھەوالى تىادا بېت.. بۆ نموونە: ئەمە كۆبۈنەمەي بە راستى لە سەر چى كراو كە يېشتنە چى.. نەك بلىن لە سەر مەسەلە گرنگە كان، چونكە من دەزانم مەسەلە گرنگە كان گرنگ نىن لاي ئەوان، ياخود كى لەوان ناھىيائى ئاشتى بگاتە دوا مەنzel، نەك ھەر دۇو لا كۆك بۇون لە سەر خالە سەرەكىيەكانى ئاشتى سەرتاسەرى، چونكە من دەزانم كەس لەوان ئاشتىيەكى ناشتى كە لە چوارچىوەي ھەلېزاردىنىكى ديمۇكراسى و دۇر لە فرت و فيل دەسەلەتەكانىان بىرقىزىن بە دەنگى رەوابى گەل و هاولاتىيانى كوردىستان.. نا ئەم شتانە مەلئىن جارىكى دىكە.. چونكە ھەمۇ خەلگى كوردىستان وەكولە لېتان حالىيە.. كە ئەمە كۆبۈنەوانە هىچ مەسەلە يەكى گرنگى جەماوەرى خەلگى كوردىستانى تىا تاوتۇ ئاكرىت، ئەمەتە مەسەلە ئەنگى منى كوردىستانى شارى كەركۈكى رووگەي كوردانى ھەر چوار پارچە كەي

کوردستانه، نه که ولیرو سلیمانی و قه لاچوالان و سه ری رهش و دوکان و مه سیف.. کوا؟ کهی؟ کام له و دوو حیزیه بھی شەرم هاته ناو که رکوکه وھو خۆی بھ خاوهنی زانی و له کۆبۈونەوەیەکی جەماوەریدا جەختى له سەر ئەوھ کردەوھ که کوردستان بھبی کەرکوک.. ماناى هەلگىرسانى شۇرۇشىکى دىكەي، ياخود کام له کەسی يەکەمی ناو ئەو دوو حیزیه هاتنه کەرکوک و له سەر ئاینده شارەکە گوتارىتکى سیاسى بى پەرەدەيان راگەيىند، ئەگەر بە پاستى دەتانەوی بۆ کەرکوک خەبات بکەن.. زۆر درەنگە.. ئەگەر وادەزانن خەلکى هەموولەيتان رازىن و سیاسەتىكى شەفافو له بارتان هە يە بۆ خەلکى کوردستان، ئەوھ بە پىچەوانەوھ.. ئەوەندە داخراويتان پىۋە دىيارە خەريکە له نامۇ دەچن و له گەل خواتى شەقامو تاكى کوردىدا يەك ناگىنەوھ، دەھ بەرپىزىنە مادامىك زۆرىنە خەلک پىشتە پەناتانە! ! بۆ گوتارىتان ئاشكرا نىھ له سەر دواپۇزۇ ئاینده ئەم مىللەتەی کە سالەھايە خەبات دەكەن و هەول دەدەن بۆ ئازادى کوردستان و ئىستا رەشىبىن بەرامبەر بە ھىمەتى ئىۋە، بۆچى جىابۇنەوھ راناگەيەن، ئايە ئەمرىكا درۇى ديمۇکراتىزە كەردىنى عىراق و مافى گەلان نادا بە گۆيى جىهاندا، خەلکى کوردستان بە يەك دەنگ: سەربەخۆيىيان دەھىت زۆرىنە، ئەئى ئىۋە بۆ ..نا، بۆ شتىك ئالىين لە ئاست ئەو ناونۇنىشانەدا بىت کە خەلکى واى بۆ دەچىت؟ پېitan وايە كەس پېشىيونتان نىھ.

كارى خودپەسەندى و تاکپەھوی و حىزبايەتى دوابخەن.. مىزۇو رەقىيە بەسەرتانەوھ.. گەل چاوهپۇانى گوتارىتان و چاوهپۇانى ئىۋەي، ئەگەر نا لە مىزۇو كارىتکى دىكەيان كەردىبوو.. شۇرۇشىکى دىكەيان بەرپا كەردىبوو.

مەسەلە گرنگە كانىش هەلگەن بۆ دەمى هەلېزەرنى پەرلەمانى كوردستان، چونكە ئىمە نازانىن چى لە لای ئىۋە گرنگە و چى ماھىەتى نىھ.. خۆ ئەگەر هەر سوورن لە سەر ئەوھى دەبىت هەر بتانبىنەن لەشاشەت تەلە فەزىيەنە كانەوھ.. ئەوھ بەبى دەنگى مەيەنە سەر شاشە و مۆسيقا.. ياخود.. رىپورتىر لە سەرقىسى كانى ئىۋەو كۆبۈنەوە كانى ئىۋە قىسىمان بۆ بکەن.

لەلەپەرە(٥) ئى ژمارە(٣٥) ئى ھەفتەنامەت(كەرکوکى ئەمرو) بالۇبۇوه تەوھ

کچه بیخاوه‌نه کان

بؤيە ئەم دەستەوازە ناشيرينەم كردووە بەناونىشان، مەبەستمە ئەوانە خۆيان بەخاوه‌نى(كچ) دەزانن، بۇ خويىندەوهى بابەتكەم پەلكىش بکەم.

لەھەر گوشەيەكى ئەم ولاتە گەر كچىك ھەبىت..! بەرامبەر بەو(خاوهن) بۇنى ھەيە، بەو مانايەي كچىك نىيە سەربەست بېت لەپىار، بىركىدەوه، هاتوقۇ، ھەمىشە باوک و برا خاوهنى يەكەمى كچن، پاش ئەوان دايىك و خوشكى گەورەتلەخۆى، ئەو پۆستە وەردەگرن.

گەورەترين سوکايدىيە بە مرۆف ئەگەر رېنەدرى بېي بەخاوهنى خۆى، ئەگەر باوكتىك لەم ولاتە عەریزە داوه كە كچى بېت، ھەقى نازى ھەيە بەسەر كچەكەيەوه، بەلام ھىشتا نەكاتە خاوهنى(كچ)، لەم ولاتە خىزانەكان ئەوهندە دەزانن، پاش چەند رۆزىكى تر دايىك مەندالى دەبىت و تاكىكى خىزانەكان زىاد دەكت، لەوانە يە ئىستا بەو شىۋىيە نەمابىت، بەلام ھەمۇ ئەوانەى لەپىش سالالەكانى نەوهەدا لەدايىك بۇونە، ئەگەر سەددەر سەدىشى نەبىت، نەوهە دەر سەدى بېبەر نامە ھاتوونەتە بۇن، تاوانبارى يەكەم لەم بىئاڭاگىيە، بەپلەي يەكەم(دايىك و باوک)، لەزقر شوئىنى ئەم ولاتەلى لەمەر خۆمان بىستۇمە و ھەقىقەتىشە، باوک ھەيە ناوى مەندالەكانى نازانى لەبەر زۆرى ژمارەدى مەندالەكانى، دواجارىش ئەگەر يەكىك لەوان سەپىچى ھەرقىسى يەكى باوک بەكت، ئايەتىكىيان بەھەلە لەبەركىدۇوە كە گوايە ئەگەر باوک لەمەندال رازى نەبۇو، خواش لىيى رازى نابىت، بېبى ئەوهى باوک كارىكى كردى دلى ئەو خوايە خۆش بەكت كە خۆى باسى لىيۇ دەكت.

بەھەر نرخىك بېت ئەوان خاوهنى، مەرجىش نىيە ئەو خاوهنى بەندەي بىيگوناھى خوا بېت، بەلام مەرجە بتوانىت خاوهندارىتى كچە بەكت.

نازانم بۇ دەبىت مرۆف ئەگەر شتىك لە ئازادى خۆى چىنگەكەۋىتەوه پىيى بىغۇرى(بىخاوهن)، بىخاوهن بەدىيۆكى ناشيرىندا نەوهەك ئەو بىخاوهنىي ئىيمە باسى لىيۇ دەكەين.

ئەگەر نەتوانىن كچان لە خاوهنه كانىن وەرگىنەوه، ئەو سىستمى كۆيلايەتى لە ماسكى ئە خلاقەوه شەرعىيەت وەردەگرىت، بەم ھەنگاوه

خراپانەش(كچ) ناتوانى بىر لەداھىنان بکاتەوه، ئەو كچانەي ئىستاش ئازادىيەكى نەوعىيان ھەيە، ئەو تەنها خەرىكى شەپى ئازادىين بۇ كچە كانى دىكە و بەردەوام لەشەپدان.

مەبەستم لەوەرگىتنەوهى كچان، رىڭەپىدان بەئىختىيارە كانى كچ و فەراھەمكىدى كەشىك كە لەسيماياندا ئازادى سەما بکات.

خاوهندارىتى كچ نازانم لەچ سەردەمەتىكەوه دەست پىدەكت، بەلام دلىيام لەسەردەمى چاخى بەردىندا نىيرو مىي يەكسان بۇونە لەئەركو فەرماندا، ئەمەش ئامازەيە بۇ ئەوهى سروشت نىيرو مىي يەكسان كردىبوو، سەندنەوهى ئازادى لەمېتىنە پەيوەندى بە ھەزە شەپانگىزىيە كانى نىرينىوه ھەيە، كە ئىستاشى پىيۇھ پىياوان شەرعىيەتى ھەمۇ ئەو كارانەيان ھەيە كە ژنان بۇيان نىيە تەنانەت باسېشى بکەن، زۆر لە كورپان دەبىنەن كە لەبەردەم خوشكە كانىياندا بەشانازىيەوه، نامەي كچان دەخويىتنەوه، بەلام نەك رېنادەن خوشكە كانىيان نامەي كورپىك لەبەردەمەيان بخويىتنەوه بەلگو، بۇ چۈونە بەردەرگاش سۇبورىيان بۇ دادەننەن.

لىرىھدا پىيۇستە ئەوه بلىم: ئىيمەي مرۆف كە دېيىنە ژيانەوه بەلگەنامەيە كەمان نىيە لەسەرى نۇوسىرابىت، خاوهنى تو(فلان) كەسە..! كەچى ھەر كاکە و خۆى دەكت بەخاوهنمەن، وەك بلىي ئەو نەبۇوايە و لەبەر خاترى ئەو نەبۇوايە، ئەفرىتەرى ئىيمە، فەرىي ئەدەدەن ئىيانەوه، ئەمەش زۆر جاران كورپانىش دووجارى دەبن، بەلام بەپىزەيەكى زۆر.. زۆر كەمتر لە كچان.

(بىخاوهن) اى لە كۆمەلگائى ئىيمەدا ئەوهندە ناشيرىنە چۈوهتە فەرەنگى جىنچومانەوه، لەراستىشدا مرۆف ئەو كاتە ھەست بەبۇونى خۆى دەكت كە خۆى خاوهنى خۆى بېت، نەك كەسانى دىكە خاوهنى بن.

ئەگەر بېتىو لە پىاپىك يان لە كورپىك بېرسىت: بۇ رى بەكچتان نادەن ئەوهى خوتان بۇ خوتان ئارەزۇوى دەكەن، ئەوיש سەربەست بکەن لىيى؟ لەوەلامدا دەلېت: "مېتىنە بىركىدەوهى تەواو نىيە! ! ئەم دېرە، ياخود باشتە وايە بلىم ئەم بۆچۈونە پىدەچى سەدان سال تەمنەنە ھەبىت و ھەرپىرنابىت، دلىياشم ئەمە وەسىيەتى باپىرەيە بۇ باوک و لە باوکەوه بۇ كورپە كورپىشەوه بۇ نەوهى نۇي و ئىدى كارەساتى دىليتى كچان بەردەوامى وەردەگرىت.

تەختەی نمایشی کوشتارگەی سازکردوووه و نەشئەی لەوه وەرگىتوووه
كە سوپايەك ھەيەو(ئەو) بەخاوهنى خۆيان دەزانن.
كچان مادام ئىيەش ھەر خەريکى گسک لىدانن، گسکىكىش لەمالى
بىركىدنەوهى خاوهنى كانتان بدهن.

ئەم وقارە لە رۆزئامەي(پېڭە) بلاو بۇوهتەوە سالى ۲۰۰۴

خۆ لەوانە يە تاكو تەرا خىزان ھەبىت ھەمان ئەو سەرىبەستىيە بۆ
كۈرانى فەراهەم دەكتات، بۆ كچانىش كەمتەرخەم نەبىت، بەلام ئەمانە
لەدەگەمەنە كانن.

لەھەمۇ ئەوانە يى پېشىر سەيرتر ئەوانەن كە زۆر جار كىشە بۆ كچان
درۇست دەكەن، بېبى ئەوهى خزمى (خاوهن) يىش بن، ئەوانە يىش ئەو
كۈرانەن كە بەناوى خۆشەويىستى و ھاواواتاكانى دىكەيەوه، كچان
بەخۆيانەو دەبەستنەوە ناچارىيان دەكەن ملکەچى بېپىارو
ئارەزووەكانيان بن، بېبى ئەوهى كچان بەشدارى لەو بېپىارەدا بکەن.

ھەر بۆ نمۇونە زۆرىك لەكۈران كە من بۇخۆم گويم لىيان بۇوه،
بەمافى خۆيانى دەزانن(غىرە) لەخۆشەويىستەكانيان بکەن و رىنەدەن و
جىگە لەخۆيان بۆ سلاۋىكىش قىسە لەگەل كۈرانى دىكەدا بکەن، ئەمەش
لای ھەندىك لەكچان بۇوه بە مۇدو وادەزانن ئەگەر كۈرە(غىرە) ئى
لىئەكتات خۆشى ناوىتى و گىرنگى پىيەنادات، نەخىر ئەگەر كەسىك تۆى
خۆشبووېت بۆ دەبىت مەرجى ھەبىت بۆت، ئەمەگەر درۆيە كە
وتراوه خۆشەويىستى دەبىي مەرجى تىا نەبى؟! دواجار ئەم نەرىتە
سوواوهش دىوييکى دىكەي خۆ بە(خاوهن) زانىنى كچە و دەبىت بۆ
چارەسەر كىردىنى ئىشى لەسەر بکرىت.

بەرىزىزىن و تىيگە يىشتۇوتىرىن و بەپەوشەتلىرىن كچ لەم ولاتەدا، ئەو
كچانەن كە دىويى دەرەوهى دەرگائى حەوشە خۆيان نابىنن، سەيرە
بۆچى كەسىك تەنها لەبر رازىكىردىنى دلى كەسىك يان چەند كەسىك،
ئامادەبىت خۆى بىناخىننەن نىو چوار لاي دىوارى ژورەكەي، نەك ھەر
ئەوهندەش كە زەواج دەكتات، كۈرەكى كېفان قورس دىتت و تەنها يەك
وشەى لەگەلدا ناگۇرەتەوه و دەبىت بەھاوسەرى تاھەتايى تەمنى،
لەخاوهنىكەوه بۆ خاوهنىكى دىكە دگۈزۈرەتەوه و دەستەوازەيەكى
ناشىرىنلىرى دەست دەكەوېت، لەبرى(كچ) ھەم، دەبىت بە(ئىن) ھەم و
ئىدى نەمامەتى زىاتر دەبىت و نەك ھەر چوونە بەردەرگاو بازار، بەلكو
بەشىوھىكى منالانەن تەشىۋازى دانىشتن و خەوتىن و پۇشاكىشى لەلایەن
مېردىھوھ بۆ دىيارى دەكىيت، ئەوهى لىي زىاتر دەبىت ئەوهندەيە كە
شەوهەكەيشى لەگەلدا دابەشىدەكىيت.

لىرەوھ دەمەوى بە پىاوان بلىم: ئىيۇھ بتوانن بىن بەخاوهنى خۆتان
مەبن بەخاوهنى كەسى دىكە.

حەزى خۆ بە(خاوهن) زانىنىش، پەيوەندى بەمېئۇو دىرىينى پىاوهوھ
ھەيە كە ھەمىشە لەپىناؤ بەرژەوەندى تايىبەتى و ھۆكارەكانى دىكەدا،

کورده به عسیه کان و .. جاریکی دی جاشیتی..!!

به عسی بون چهند شوره‌یی و سه‌رشوپریه بۆ کورد، جاشیتی(ده) ئەوهندە لایپه‌ریه کی رهش و قیزه‌وهنی میژووی کورده . زۆربیون ئەوانه‌ی بیشەرمانه ئەدامو ئەندامی کارای ناو ریزه‌کانی حیزبی به عسی فاشی بون و دژی نته‌وه کیان نته‌وهی کورد، خیانه‌تو کاری نامروقانه‌یان ده‌کرد، به‌لام زۆرتربیون ئەوانه‌ی لەزیر ناویکی دیکه‌داو به‌ناسنامه‌یه کی دیکه، دووجار خزمه‌تی حیزبی به عسی روپه‌شیان ده‌کرد به‌جاشیتی، جاشیتی.. هیندەی نامروق بون کەمی و ناعەقلانیه‌تی ئەو کەسانه ده‌رده خات که کلکایه‌تی و جاشایه‌تیان بۆ دوزمنه‌کانی کورد کردوبه.

ئەوهتا ئیستا له کەرکوکداو پاش نەمانی سەدامو دەسەلاتی به عسیزمه‌کان، بیشەرمانه‌تر، کونه به عسیه کورده‌کان و باوه‌پیتکراوه‌کانی(رائید حەمید) و دەلآلی ئەمنه‌کانی سەیتەرهی کەرکوک، دەیانه‌وی ریگری له هاتنه‌وهی ئاواره‌کان بکەن .

وادیاره ئەوانه بیریان چووه‌تەوە که له بەرامبەر جەبەروتی به عسیه شوقینیزمه‌کاندا هیچ کەسیک نەیده‌توانی خاوه‌نی خۆی و ژن و ماله‌کەی خۆیشی بیت، یان دەیانه‌ویت بهم کاره‌یان وەفاو پەیمان دووباره بکەناوه بۆ سەدامی رەمزی دۆرانی عەقلی عەرەبی و سەرکردەی هموو دۆرانه‌کانی ئوممه‌ی عەرەبیه .

من پیم وانیه سووتاندنی ئەو (٥٠) خیمه‌یهی ئاواره‌کان له گەرپه کی ئیسکانی شاری کەرکوک، له پووی سیاسەت و عەقل و ئەخلاقەوە هیچی کە متربیت له پارچە.. پارچە‌کردن و سووتاندنی ئەو (٥) لاوهی شاری کەرکوک که له شاری(سامەرای) هیمای جەھالت ئەنجامدرا .

ەندى ئاماژەی دیکه هن باسی ئەوه دەکەن که گوایه ئەو شوینەی ئاواره‌کان خیمه‌یان لیهه‌لداوه، کەسیکی بەرپرس له ناو حیزبیکی کورديدا دانی لیخوش کردووه و ئەم کاردانه‌وانه‌ش ئاپاسته‌کردنە، خۆ ئەگەر واش بیت، من ئەم کاره نائەخلاقیه بە به‌ره‌نjamami میانپه‌وی حیزب و دەسەلاتی کوردى ده‌زانم له گەل پاشماوهی به عسیه‌کان و له لایه‌کی دیکەشەوە به‌زادەی عەقلی شوقینیزمى عەرەبی و دوزمنه‌کانی دیکه‌ی کوردى ده‌زانم .

لهوانه‌یه ئەو کۆمەلە نەفس نزمە، بهوو درکیان نەکردبی کە هەموومان باش ده‌زانین جاریکی دی خەریکی جاشیتی و کلکایه‌تى کردنی دوزمنانی کوردن، ئەمەش به وته‌ی یەکیک لهوانه‌ی له گەل ئەو تاقمه ناکورده بولوکه بەر لەدەسپیتکردن پاشگەزبوبوه، دانی نا بهوو دا که له سەر داواي عەرەبە هاوردەکان و تورکمانەکانی ریزى به‌رەی تورکمانی ئەو کاره ئەنجام دەدەن .

هەر کەسی کوردى خاوهن کەرامەت و هەلويست و غيرەت بیت، دەبیت ئیدانه‌ی ئەم کرده‌وو به عسیانیه بکات کە هاوشیووهی ناردنی(T.N.T) و جاش وسیخوری زەمانی پاش راپه‌پینه، دەبیت له بەرامبەر درێژه‌پیتەرانی ریبازو عەقلی جاشیتی و ئايدیاى به عسیزىمدا بین به کۆسپ و هەلیان بوه‌شینىنەوە .

لەوکاته‌دا کە پەیامنیزى رۆژنامە‌یه کی کوردى دەگاته ئەوی و لیيان دەپرسیت: له پای چى ئەم کاره دەکەن، وەکو کەسیکی خاوهن هەست و بەشەمامەت، پاش جنیودان بەیەکه بە یەکەی سەرکرده‌کان و پاریزگاری کەرکوکیش دەلین: "ریگه نادەین ئەمانه له بەردهم ماله‌کانماندا خیمە هەلدهن، بەرامبەر دەرگاکەمانه" ، ئەی کورپی باشانه بۆچى نەتاندەتowanى بە نۇوه‌کانى بە عس بلىن: ریگه نادەین له بەردهم ماله‌کەمان سەنگەر لىدەن، نەك نەتاندەویرا، بەلکو خوتان خەریکی لىدەنی سەنگەربوون دژ بەکورد، ئەی کە دەلین: "کۆمەلە شۆرپشگىری کەرکوکىن" تازە کە توووه‌تەوە بیرتان بکەونە مقاوه‌مەتى کوردى بونه‌وەی کەرکوک، ئىۋو دەرگا له سەر عەقلان دامەخەن، میژوو رەقىبە بەسەر هەموومانه‌وو، له بە عسی بون و کاره ناشىرينىه‌کانتان بوراون، ئىۋو شەر نېبى ھەندى لە سیماى ناحەزتان جوان بکەنەوە، ھەرهىچتان پىتناکرىت بۆ کورد، بە دەستى کورد خوتان مەدەن بە قەلەبەیەکدا، ژن و مىنالى ئەو ئاوارەنە خوشکو مىنالى هەموو کوردىكى دىلسۆزە، بەلام ئىۋو گەر لە دەرگاي خوتان دەترىن، ئەمانه بۆ رۆژتىكىش بە عسی نەبونە و خاوهن شەرەف و غيرەتن، دەرگاي ئىۋو ھەموو کەرکوکىه کەرگاي ئەوانىشە، ئەوان بە گەرپانووه يان خزمەت بە دۆزى کوردى دەکەن لەم كاتەدا، ئىۋو شەپېچە وانه‌وو دەرپیشى بۆ به عسیزىمەکان دووباره دەکەنەوە .

لەم دۆخە ئالۆزەدا.. کە هەموومان چاوه‌پانی گەرپانه‌وەی ئاواره‌کانىن بۆ کەرکوک و گەرپانه‌وەی ناسنامە‌کەی کەرکوکىن بۆ کوردىستانىيەتى جارانى و ئەوهی ئاواره و راگویزراوه‌کان و مال و خىزانى پىشىمەرگە

دیرینه کانی کەرکوک چاودروانی دەکەین، هەلۆیستى ھەمە لایەنەی حىزبە كوردىيە كانه بۇ مە حکوم كىنى ئە و كاره ناشيرينە يە، هەر لىرەشەو بەو فريوخواردووانە دەلىم: دانىشن ئەگەرنا جام كەپپ بۇو لىيى دەرىزى، ئىدى ئە و كاتە كەركۈشتان نامىنېت بۇ حەوانەوە.

ئامۇزگارىيەكى دىكەشيان دەكەم و دەلىم: ھىندەي ژمارەي ئە و ئەمنانەي كە دۆستى ئىيە بۇون لەسەيتەرەي كەرکوک، جاش و ليوا حەرس جمهوري بەدەستى ھەرييەكى لەو پىاوانە كۈزراوە كە ئىستا لەشارى باوبايغانىان بەزىانى ئىزىر خىمەيەك رازىين، ئىيەي ھەرزەكارىيىش خەياللان وايە لېتىان دەترسن.

ئەوان لەو رۆزانەي هيچ كەسىك نەيدەويىرا بە(سەدام)اي لووتشكاو جگە لە(بابە سەدام) بلىت، چاونە ترسانە لەسەنورى تىپە كانى(21)اي كەرکوک و (20)اي خالخالانەو دەھاتنە نزىك كەرکوک و زەبرى مەرگىان لەپىاوه كانى سەدام و ھاوشىوه كانى ئىيە دەھەشاند. ئەمېستا واقىعى حاىى كەرکوک داوايان لىدەكت نەرمۇ نىيان بن لەگەل ھەمۇو لايەك، ئەگەرنا ئىيەي كۆنە بەعسى و جاش و عەرەبى ھاوردە و ھەمۇ دۈزمنە كانى كورد، بەرى دۇو رۆژى ھەلمەتى ئەوان ناگىن.

لە ژمارە(26)اي ھفتەنامەي (كەرکوکى ئەمۇردا بلاپۇوه تەۋە

دەولەتى سەرەتە خۆمان دەھوئ

ئىمەى كورد سالەھايە خەونە كانمان زنده بەچال دەكىرى و گەر بمانەۋىھاوارىيکىش بکەين بۇ سەر بەخۆيى.. هەر جارە بە جۈرىك دەنگمان دەتاسىيەن.

چىدى كاتى ئەوه نەماوه بە بەندو بالۆرەى رۆزئاوايى بکەوينە هەلەكە سەما، رۆزئاوايىك دەسەلاتى خۆى لەسەر جىقىسايدۇ خوين تۆكمە و پتەو كردىبى دەبى چاوهپوان چىلى بکرى كە شىۋەيە لە راستى بچىت، نەتەوهى كورد بەشىكى نۇرى دانىشتowanى رۆزەلەتى ناوەرپاست پېك دەھىن، پىويستە سەرانى ولاٗتلىنى عەرەبى و سياپەتكارانى رۆزئاوايى خۆيان لەو گىلىتىيە رىزكار بکەن كە مانەوهى كوردو خاكى كوردستان بە پارچە.. پارچە كراوى باشتىر بىت بۇ ناوجەكە، مىشۇ شاهىدە لەو سەردەمانەى كە كورد كەمتر شارەزا بۇون بە دونىاي سياپەستو رۆشنېرى تاوهەكۈ ئىپسىتا بى پشۇودان لەشۇرۇشا بۇوە بۇ وەرگىتنەوهى مافى خۆى و رىزكار كەنلى خاكى كوردستانى چوار پارچە كراو، بەلام ئىپسىتا لاۋى كورد زۇر.. زۇر شارەزاو ئاگادارى گۇپانكارىيەكان و پلانەكان كە نەخشە ئائىنەدەيەكى وەك جاران زىر دەستەو خاك داگىر كراومان بۇ دەكىشىن، گەر بىتەو لەم ھاوكىشەيەيى كە تىايىدا شۇينى كورد نادىيارە پاساي دەيىنەوە، دەبىت رۆل و شۇينى سەركىدە سياپەتكارانى كورد دىيارى بکەين.

سەركىدە كانى كورد لە(باشۇورى كوردستان) - ئەو پارچەيەى بەر عىراق كەوت لە دابەش كەنەكەي پەيمانى(لۇزان)، هەر يەكەو بە ئاوازىكەو بە ئارپاستەيەك كار بۇ ئائىنەدەيى كەلى كورد دەكات و دواجار نەك لە لای ئىمەى هاولاتى شەقامى كوردى، بەلكو لاي سياپەتكارانى دىكەيى هەمان يارىگا دەكەويتە بەر تانەو تەشەرو راستىيەكائىش هىننە لىلۇ تەلخن لە بەرچاوى ئىمە.. خوا نەكتا بەرچاۋ روونىيە كمان بکەن سەركىدە كانمان، تۇوشى رەشبىنى و نائۇمىدى كرددووين.

لىرەوە شتىكى دىكە دەبى بلىيەن.. ئەويش لە روانگەي بىوابۇونى هەردوو حىزبى دەسەلاتدارى كوردى و زۇرييەي حىزبە كوردستانىيە كانى دىكە بە ديموكراسييەت و ئازادى بىرۇپا دەرىپىن، كە لە پەيرەو و پۇرۇغرامىاندا ئاماژەي پىددراوه.. دەلېم ئەگەر ھەر مەسەلەيەكى سياپىسى وابەستەي چارەنۇوسى نەتەوهى كوردىبوو باشتىر وايە بە ھەر

رىگايەك بىت بىر لە راپرسى خەلکى كوردستان بکەنەوه، تا بزانى ئىمەى شەقامى كوردى چىمان دەھوئ، چونكە بە تەنها سەركىدە كان گۇزارشت لەپاى گشتى گەلى كورد ناکەن، راستە سالانىك خەباتىيان كردوھو كارى گران لەئەستۆياندا بۇوە بۇ دۆزى كوردى، بەلام بۇ ئەوهى بەرامبەر بە مىشۇ گوناھبار نەبن، پىويستە لەو ھەنگاوانەي كە بۇ بەدەست ھېننانى مافى كوردىدا شكست دەھىن ئىمەى خەلکى كوردستان ئاگادار بکەنەوه، تا لە كەمەرخەمى ھەموو لايەك بە ئاگا بىن و لەوهش زياتر لە راستىيەكان بگەين.

لەئىستادا دەنگىتىكى كز ھەيە و باسى سەرەتە خۆيى دەكات و نازانى چۇن ببىتە هاوارىك و گۇيى زلهىزە كانى دونيا كەر بکات و وەك چۇن ئىستا خۆيان لە ئاست ئەو كارەساتانەي بەسەر گەلى كوردىدا هاتۇن كردوھ بە (كويرو لال و كپ).

دەبۇو سياپەتكارانى كورد داواي سەرەتە خۆيىان بکردايە و ھەرگىز بە كەمتر لە سەرەتە خۆيى رازى نەبۇنايە.. دەشكىرى لە ئىستا بەدواھ بىرېك لەسەر بەخۆيى بکەنەوه و خۆيان تەيار بکەن بۇ ھاوكىشە كانى بە دەست ھېننانى سەرەتە خۆيى.

شورەيە بۇ كورد داواي فيدرالىيەت دەكات و پىيى رەوا نابىن، نۇر جارانىش كە سەركىدە كان لە مىدىاكانەوە دەردەكەن و بۇن و باسى داواكىدىنى فيدرالىيان لەگەلدا دەكرىت، دەلېن ئىمە داوا ناکەن، بەلکو بېپىارى لىدەدەين، روونتىر بلىيەم.. مەبەستىيان ئەوهىي كە ئەوان بە دەستى خۆيان ئازادىيان بۇ گەلى كورد دەستە بەر كردوھ، ئىدى بە ج رىسایەك داواي فيدرالى لەكەسانىك بکەن كە لەسایە ئازادىيەكەي لەمەر كوردىدا شۇرىشيان دەكىد.

كورد ئەگەر كارتى دەستى بەھېزە دەبى بېپىار بىدات كە بىر لە سەرەتە خۆيى بکات و بىخاتە بەر نامە ئارىيە و، ھېننە باسى پېكە وەزىيانىان كرد، من وەك كوردىك گومان دەكەم لەو كەسانەي كە لەعىراقدا پېكە وەدەزىن و ياخود دەچنە كۆنگە كانە و و بانگە شەي پېكە وەزىيان دەكەن و لە راستىشدا ناتوانى لەگەل خۆياندا بېن، نەك لەگەل دەهوروبەر كەياندا.

ئىدى ئىمە كە بزانىن بەرامبەر يىمان ھەيە كېشە ئەگەل خۆيشىدا ھەيە چاوهپوانى چىلىكەين؟ باشتىر وايە ئىمە جوداخواز بىن و شەرم لەكەس نەكەين و ئەمەش ماناي دابەش كەنلى خاكى عىراق ناكات..

کەرکوک...بۇنى مەردووی لىدى

کەرکوک ئەو شارەي نزىكىسى (١٠٠٠,...) يەك ملىون نفوسى دەبىت، سەيرە ناوهندەكانى رۆشنېرى و راگەياندن و سەندىكاو رىكخراوه كان و تەنانەت حىزبەكانىش پىوه، نەياتتوانىوھ جولە يەكى رۆشنېرى بخەنە شارەكەوه، خەلکى شارى كەركىش نايانەوى فيرپىن نايانەوى بىكىنەوە نايانەوى بىزانن پاش روخانى بەعس چى روودەدات.

ئۇھ مساوهى (١٥) رۆژ زىاترە، رىكخراوى گەشەپىدانى مەدەنەيت (CDO) سەرقالى پرۆژەي زنجىرە كۈپىكى فىكرييە لەشارى كەركوک و دەوروبەرى لەبوارەكانى (توندوتىزى لە كۆمەلگادا - كۆمەلى مەدەنى - ديموكراسى - مافى مرۇف - پىكەوەزىيانى ئاشتىانە - بەشدارى خەلک)، بۇ بەرزىكەنەوە ئاستى ھۆششىيارى هاولاتىيانى كەركوک كەچى زۇر بەكەمى خەلک ئامادەي كۆپەكان دەبىت، وەكۇ ئەوهى ئەم شارە تەنها بۇ مەردووان بىت تەنها كارى تىۋرىستى تىايىدا بەباشى دەروات و ھەموو ھەولەكانى دىكەي ئىفلىج كەردووه.

دەپرسىم: "ئايە ئەو رىكخراوانەي بانگەشەي خزمەتى كۆمەلگەي مەدەنى و سىستەمى ديموكراسى و پرۆژەي ئازادى دەكەن، چىان پىيە و نايانەوى كەس بىزانىت لەوان بۆچى بۇنى خۆيان ناسەلمىن و نايانە مەيدان".

بەپاستى ھەموو شەقام و كۆلانەكانى ئەم شارە بۇنى مەرگى لىدى ھەموو ئەو كۆرانەي كەبەستان ژمارەيان تائىستا (١٥) كۆپە خاموشى و ئاثامادەيىيەكى پىوه دىاربىو، ھەر لەشارى مەردووان دەچوو. ئەو رىكخراوه پرۆژەي (١٤٥) كۆپى ھەيە لەسنوورى كەركوک ھەر بۇيە پىويسىتە هاولاتىيانى شارى كەركوک بەشدارى تەواو بکەن.

بەلکو وەرگىتنەوە خاكى كوردانە لەچىنگى دىۋەزمەتى سەدەكان و دەشكىرى ئەمارەتەكانى خوين.

دەكىرى لە ھەنگاوى يەكەمدا خۆمان رىكىخەينەوە لەسەر بىنەماي بىزۇتنەوە يەكى نەتەوەيى كوردى، بەلام بەو مانايە نا كە بىزۇتنەوە يەكى ناسىپۇنالىزىمى دروست بىت.. نەخىر كورد كە بەدرىزىاي مىڭزۇ لەزىز دەستەيىدا بۇوه، بەرز راگرتىنى دروشىم و ھىماكەنانى نەتەوە يىمان ناچىتەوە چوار چىۋەتى شۇقىنەتەوە.

ئەم كارەش دەبى روخسەتى لای سەركەدەكان بىرىت، ئەگەرنا كەورەترين پرۆژە ھەبىت بۇ خزمەتى كىشەي كوردى.. سەر ناگىرى گەر يەكىكە لە دوو حىزبە دەسەلەتدارەكە بۇون بەلەمپەر لەبرەدەمیدا.

گەورەترين لەمپەر رىگەريش لەبەرەم ئاوا پرۆژە يەكەدا دوو پارچەبىي و دوو ئىدارەبىي ئەم باشۇورى كوردىستانە لەئىستادا.

لە ژمارە (٢٨) ئەمەنەتى (كەركى ئەمۇ) دا بلاۋ بۇوه تەوه

- لەلاپەرە (٤) ئى ژمارە (٢٣) ئى رۆزىنامەتى (كەركى ئەمۇ) دۆزى ١/٦/٢٠٠٤ -
بلاۋ بۇوه تەوه

پرۆژه‌یه ک بۆ مەرگ لواز

لواز لەھەموو کۆمەلگاکانى جىهاندا بەشدارى بەرچاويان ھەيە لەھەموو گۇرانەكان و لەھەموو بزووتنەوهەكانى شۆرش و بەرگرىو ھەستانووه پېشکەوتىن و .. هەتى.

ھەر بۆيە دەبىت وەك بناغايى هيىزى سياسى و زانستى و فەرهەنگى بەبايەخەوە لييان بپوانين، چونكە راستىيەكى حاشا ھەلنىڭرە كەلواز جەڭ لەھەدىيەن مۇئى بەگۈختىنەوهە تواناكانى ھزرو بۇنياتنانەوهە ولاتن، لەھەمان كاتدا ئايىندەش لەسەر دەستى ئەوانەوه نەخشەي دەكىشىرىت. بەلام لەعىراقدا بەگشتى و لەكوردىستاندا بەتايبەتى ئەو ھەركانەي كە بەلواز دەسپېردىرىت، تىكراپا پىرۇزەي مەرگى چاوه رپانكرابى لوانە، ئەمەش لەوانە يە دركى پېتە كرابىت، ئەگەر ناج حۆمەتىك مەبەستىتى نىشتمان بپوكىتىتەوە ھەر بۆ نۇمنە: باشترين چانسى لاو لەعىراقدا بۆ دامەزراذن و باشبوبۇنى نەوعىي ئابورىييان، بەشەكانى سەربازى و پۆلىسي و ئاسايىشى و پاسەوانى تايىەتە، ئەمەش لەۋلاتىكى ناھوشيارى وەك عىراقتى زونگارى تىرۇدا، ئەھەمان دېننەتەوە بەرچاو كە لاوەكان بۆ باشبوبۇنى زيانيان ناچن، بەلكو بەرھو مەرگ دەچن، لەوانە يە خۆشيان ھەستيان پېتە كردىت، خۇ ئەگەر لە وردىھكارى وەرگرتىن و دامەزراذنيان قول بىنەوە دەبىن ئەم پىرۇزە ترسىناكە پىويىستى بە واسىتە و دۆستىتەتى و شتى ديكەش ھەيە، كە بەرھو ئاقارىكى تارىك دەبرىن بەرامبەر بەمەش لە شۇنەن گرنگەكانى وەك دەزگاكانى ھۆشيارى و روشنېرىي و راگەياندا قەلە و پېرەكان بەدەست لەسەر سىنگەوە پېشوازيان لىدەكىت بە خۆيان و روشنېرىيە تۆز لېتىشتووھە كانيانەوە. لەوانە يە لىرەدا كەسانىكە بن بلىن لوان خۆيان هيچيان پېتىن..! بۆيە! بەلام من دەلەيم: نەخىر ئەگەر پېشيان بىت هيچ ماھىيەتىكى نىيە بەلاى بەرپرسانەوە، چونكە ئەوان بەھزى نوى و گوتارى نويوە دېتە گۈپەپان و رەش و سپى لىك جودا دەكەنەوە.

ئەگەريش بلىن ئەوە تو باسى كام لوانە دەكەيت كە كەس هيچى لىنەبىنیون، ئەوە من دەلەيم: لوان بۆ ئەوەي چاوه بۇانى داهىتىانى تۆكمە و ناوازەيان لېتكەين، دەبىت پىرۇزەيە كەمان ھەبىت بۆ زەمينە خۆشكىدىن بۆيان و بواريان بەدەين بېتە پىشى و گوپىيان لېتكەيرىت،

لىرەدا من دەپرسم: ئايان هيچ دەزگاچىك، هيچ حۆمەتىك، هيچ حزىيەك، هيچ رېكخراویك پىتىيە بۆ دروستىكىنى لاو؟.. يان ھەموويان بەريتىمە كلاسيكىيەكە دانيان لەبردنەوهە زۆرتىينيان خۆشكىدووھ بەمەبەستى چەندايەتى رىزە شىۋاوهە كانيان، كام لاو دەرگاى لەسەر كراچىوە تا لەزىندانى يەئىسى ئايىندەي رىزگارى بىت، باشە كەسېك لايەنېك بىرى لەوە كردووھەتەوە كە بەبى لاو هيچ ئامانجىك و هيچ مەرامىك و هيچ ويستىكى سيايسى نايەتە دى، باشە كە ھەموو حىزبەكان باسى ئازادى و ديموكراسى و پىكەوە زيان و زانست و چەندەدا دروشمى بىرېقەدارى دىكە دەكەن پېيان وايە تەنها بەبردنەوهە دەنگى لاو ئىدى ئايىندەيەكى رۇوناكىيان پېشکەش كردوون ياخود تەنها رەنگىك بەبالايان دەبىن و لە رەنگالەيى دايىندەبىن..؟ حەيفى و لاتىك سەرپاپا شىۋاوه چاوه روانى ئەو دەكەت رۆشنېرىكى كۆنە سال چرا بلور تەلخەكەي ھەلکات ھەتا گەل و لات چاوه رۆشن بىت، ئەرى ئازام تاكەي ئەم يارىكىدەن بەلواز، رۆژىك پىشىمەرگەي جل بۆرھو ھەموو شەپىك دەكەت و مۇچەكەشى بەكەيەن سىندوقە نادىارەكانە، رۆژىك لىواب تايىبەت و ئاسايىشەو تەنها پلانەكانى شەپو شۇپىيان فير دەكىت، لەلایەكى دىكەشەو دىسان لاو بۆ دەربازىبۇن لەو جەنجالىيە ئەلەيەن بەدوو ئايەت و ووتەي پىچەوانە تەفسىر كراو كلىلى بەھەشتى دەدەنۋى و بەرھو مەرگىكى قۇر قىزەوەن سەربەر زانەو بىبىاكانە دروشىم دەلىت و دەبىتە چەند پېتىك گوشتى قىيمە كراو، هاوار لەدەست بېئاڭاچى لوان و ئەگەر مەرگى ھەر رۆزە و بەجۇرەك بۆيان دەكىرە بە بۇوك.

بەپۆلىس كردى لوان.. ئەي بەرپرسان و سياسەتكارانى كورد ماناي بەردنەوه نىيە، ئەي مەگەر شۆرۈشى (رېنساس) خەن و خەيالى پىپوچ بۇو كە لowanى فەرپەنسا سەرلەبەرى و لاتىان پىكىرى بۆ تا ئىستا پىرۇزەي روشنېرىكىردى لوان نەبۇوهە پېرۇزلىرىن پېرۇگرامى بەرھو پىش بىردىن و لات، هيچ حزىيەك و رېكخراویك شانازى بەو لاوە قەلەم بەدەستانەوە نەكەت كەلە رىزى ئەو دايە، خۇ ئەگەر خۆرى و قەلەمەكەي بە بېشىت بن ياخود دۆگما ئەوھە ھەموو بەھەرەكەيان زادەي ماندووبۇونى خودى لاوەكانەو پىيمان وابى كەس شتىكى پېشکەش نەكىدوون، لەم نىشتمانە دىزاوه ھەرچى بىلەي پېتىگات دەبىت يۇنانى سەردەمى (سوکرات) ئى بېرىتىتەوە، چونكە دواجار رەخنەش دەبىت

بهشان و بالی کهس و حینبیکا هه لېدريت، که شايسته چه موله
لېنانن.

بۇ ئەوهى لەپەرەيەكى مىّزۋوتان ھەبىت كە بىتوانن شانازى پىوه بىكەن
لە ئىستادا كار بۆگەرەنەوهى خاوهندارىتى لاو بىكەن بۇ خۆيان، ئەوهى
ئىستاولەم كاتىدا بەلاوان بىراوه يان مەركە بەدەستى تىرۇرستان، يان
مەرگە لەپىتاوى تىرۇرستان، ياخود خەساندىنە ھەموو خولياكانىتى لە
پىتناو مۇوچە يەكى مانگانە كەلە ئەركىكى ناشرىندا چىنگىيان دەكەۋىت.

لەلاپەرە(٤) ئى زمارە(٣٤) ئى گۇفارى(تىرۇز)دا بلاۇ بۈوهقەوه

یه کیتی و پارتی و .. بونه و به زمه کان

یه کیک له شتنانه که یه کیتی و پارتی زور کاری له سه ده کنه و راگه یاندن و ریکلامیان به باشی تیشکی ده خاته سه، بونه کانیانه و هکو دامه زاردن و یادی شورشه کان.

له ولا تیکا که تاوه کو نیستا خله لکی خیری له خوی نه دیوه و چاوه پوانی ئاسوده بی ده کات، به هیمه تی پارتی و یه کیتی بیته بون، زور شیواز کارکدن هن که ده کریت بیزی لیکریتی و .. یاخود کاری پینکریت، بۆ ئوهی خویان جوانتر بکن لای کومه لانی خله لکی کوردستان، بۆ نمودن به دروستکردنی سوپایه که له خله لکی مهدنه له ناو گه ره کو شه قامه کان بۆ ئوهی راسته و خو کار بۆ نه هیشتنتی دیارده ناشارستانیه کان بکریت، ئوهیش به تهنا ناگادر کردن و هی ده زگا کانی پولیس له زیاده برقی و کاره نایاساییه کانی و هکو دیارده چه کداری نایاسایی و هاتو و چوی ئوتومبیل به پیچه وانه و هی یاسا کانی هاتو و چوی ده ستدیریش بۆ سه رثنا و کچان و به کم سهیرکردنی منالان و .. هتد، زوریک شیوازی کارکردنی دیکه هن، که له رییه و ده تو ازی وابسته بی ها ولایان به یاساو بپیاره کانی پیشکه و تن و به مهدهنی کردنی کومه لکه و فه راهه م بکریت.

به لام لیره به داخله و .. یه کیتی و پارتی ئوهندی منه تی شورش و خه باتمان به سه ردا ده کنه، ئوهندی بیر له پرژه و به رنامه کاری جوان ناکه نه و بۆ برهه و پیشبردنی دوخی سیاسی و باری زیانی ها ولایانی کوردستان، گه بیتو له یادکردن و هکانیه و بۆ بونه دامه زاردن و به رپا کردنی شورشه کانه وه لیيان بروانی، به شیوه بیک گوزارشته لیده کنه، که ئه وان کومه له مرؤفیک بن له شوینیکی دووری دویاوه هاتین بۆ رزگاری خله لکی کوردستان و خله لکی به قه رزاري خویان ده زان.

من گویم لیبوو له رادیوی ده نگی کوردستان، که چاوبیکه وتنیک له گه ل که مال که رکوکی ئهندامی مهکتے بی سیاسی (پ.د.ک) کرا، به بونه سالیادی (شورشی گولان) ووه، له په یونه ندیمه کی تله فونیدا لایه نگریکیان ووتی: "من سه ریزونه وازش بۆ کاک که مال که رکوکی و هه مو ئهندامان و پیشمه رگه و کاک که ماله کانی دیکه داده نوینم و خوم به قه رزاري ئیوه ده زانم" ! سهیره بۆچی خومان به قه رزاري ئه وان بزانین؟ ئه وان له ئیمه نین؟ ! ، ئه کس و کاری ئیمه ش له ریزه کانی ئه واندا نه بون خه باتیان ده کردو شه هید ده بون و سه رهه بیه کانیان تومار ده کرد! ؟، بۆچی نیستا ئه وان و ئیمه یه ک نین؟ !، گه رئه وان هه رئه و جومله و ده ستیه سه رده می شاخن .. مومکینه سه ریشمان بکهینه فه رشی ریگه یان .. نه ک

وهکو نه واژشیک بؤیان دانه وینین، به لام گه ره شه قام و ناو بازارو ناو تورگانه کانی خواره و هی حیزب کاندا بگه ریین .. زوریک له و شورگیرو قاره مانانه سه رده می شاخ ده بیننه وه، پر .. پن له گله و گازنده له حیزب کانیان و پشتگوی خراون، نه که هه رئه ونده به لکو تووشی گرفتی نه بونه مال و خانو و که می موجوچه و جوړه ها ده رده کانی دیکه بونه وه .. که دوچاری زورینه خله لکی ولات بورو، له برى ئه وانیش له ریی که سایه تی و خزم خزمیته وه، زوریک خله لکی نا شایسته یان به رز کردو وه وه که هه رگیز قبولی ناکه ن پییان بلیی: "زه حمهت نه بی وهه خواره وه"، مه گه ره بلیی: "فرمومو قوریان بۆ خواره وه سه رکه وه".

ئه وان گه ره پییان نه کراوه و ناکری ریزی تهواو و شوینی شیاو بۆ ئه و پیشمه رگه دیرینانه دابنین، که بۆ چرکه یه کیش خیانه تیان نه کردو، با چیدی باسی بونه کانی دامه زاردن و شورشه کانیش نه کنه وه له که ناله کانیانه وه .. چونکه پیشمه رگه یه که ده ناسم که (۲۳) بیست و سالی ته مهندی له شاخ به سه ره بردووه .. جگه له چه ندین جار بینداریوون به سه ختی، نیستا ته نه خوی له کلپی سروده کاندا ده بیننه وه .. یان له کاتیکا که سیک ده هیننه سه ره شاشه (کوردستات) له باره ئه و بونه وه قسه ده کات، ئه ویش وهکو یه کیک له و پیشمه رگانه ده رده که ویت له کاسیتیه کان که بۆ راستکردن وهی قسه کانیان به کاری ده هینن، جگه له ویش پیشمه رگه یه کی دیکه ده ناسم، که بار له پرسه سی نازدی له بینای تالیاتی پولیس له سلیمانی له گله خیزانه که یدا ژیانیان ده گوزه راند، به هوی پیسی که ش و هه وای شوینی نیسته جیبوونه وه، دوان له منداله کانی تووشی گرفتی بینین بیوون، ئه و پیاوه روزیک که چاوبیکه وتنیک بینی له تله فزیونه وه سه باره ت به شورش و سه رده می شاخ، ده رکه وت له ناو ده ستیه که پیشمه رگه و له کاتی پشووداندا، گزرانی بۆ ده ووتن و ئه وانیش هه لد په بین ئه و له و ده مهی ژیانی خستبووه نیو تاشه به ره کانی نیشتمان و له نیو کوچه پشته که یدا په یامیکی نه بورو، جگه له وهی که گهل له مهحالی ژیان رزگار ده کات و شه هید بیوونیشی به و پیاوی پله شه ره فی کوردایه تی ژانیوه، که چی کاکی و ها ده کری به به پرسی که له خه ونیشدا فیشه کی نه ته قاندو وه و روزیک له روزان کوردایه تی نه کردووه.

من بؤیه ده لیم یادی دامه زاردنی حیزب و شورش مهکنه وه و بلین: ئیمه بیوین له و کاتانه که مه رگمان له برقاوه گرتیوو، ئاسوده بی گه ل و لاتمان لا مه بست بورو، چونکه نیستا له نیو ریزه کانی حیزبدا خله لکانیک هن، نه که ئه وه نه بونه که ئیوه شانازی پیوه ده کنه، به لکو جاش و به عسی و سیخوریش بونه و به خوینی که لله سه ری کوردو پیشمه رگه تینوو بونه.

بۆ ئەوهى دللى پىشىمەرگە كانى سەرددەمى كوردىيەتى هەندىك ئاسودە بېت، بۆ ئەوهى هاولاتيانى كوردستانىش دلىان لېتان ئاشت بىيەتەوه، تاكايە ئەو پاره يەى كە بۆ بۇنە تايىيەتىه كانى حىزب خەرجى دەكەن، بىكەنە پىرۇزە بۆ كەس و كارى شەھيدان و ئەنفالكاراوه كان و بەركە و تووانى چەكى كىمييايى، بىكەنە پىرۇزە بۆ ئەو پىشىمەرگە و كەئەندامانەى كە توانىيان نەماوه وەكو پىيوىست كارى پىشىمەرگايەتى و سەربازى بىكەن، دەزانن چەند جوانە گەر لە ئىستادا بە شىيەتەيەكى دادپەرەرەنە پاداشتى پىشىمەرگە دىرىنەكان بەدەنەوه و قەرەبۇوى كەس و كارى شەھيدان و ئەنفالكاراوه كان و بەركە و تووانى چەكى كىمييايى بکەنەوه، بەبى تەزكىيە حىزبى، بە گيانىتىكى كوردانەوه .. وەك يەك بپوانە هاولاتيانى خەلکى كوردستان.

بەسيەتى ئەم ھەموو يادكىرنەوه بىيەنامە و بىيسەر و بەرانە، كە تەنها پارەي زۆر خەيالى تىادا بە فيپق دەپوات و شتىك ناكات بەو شىيەتەيەكى ئىيە بۆي دەچن، چونكە كورد ھەموو فيرىبون و دەزانن كە حىزبەكان كەي دامەزراون و چىيان كردووه و چى دەكەن .. بەلام بەرناامە تازە و بىركرىدنەوه بە عەقلىيەتى سەرددەم، لەوانەيە كارى باش بکات لە رەوتى كارەكانى حىزبىداو لەوييە خزمەت بە خۆيان و بە خەلکىش بىكەن.

ئىيە كە دەلىن: دەنگى ئىيمە دەنگى مىللەتە .. دە مىللەتىش ئاسودە بىكەن، هەق وايە بگەرىپەنەو بۆ ناو خەلک و خاکى بن، تا بتوانىن لەگەل ئەو هاولاتيانەي ئىيە حوكىمانيان دەكەن .. بىن بە يەك .. بىن بە خاوهنى يەك بىروا لە پىتىاوش خزمەتى كوردستان و ئايىنەدى چارەنۇوسى سىياسى و ئابورى و زانستى كورد.

**لە ژمارە ٧٠ يەك شەممە ٦/٥/٢٠٠٥ ئى هەفتەنامەي كەركۈنى
ئەمرودا بلاو بۇوهتەوە**

په‌رله‌مانی کوردستان و .. سیناریوو سینه‌ما

لیستی یه‌کگرتووی پارتی و یه‌کیتی بق په‌رله‌مانی کوردستان، هه‌ر له سه‌ره‌تای ریکه‌وتینیانه‌وه بق چونه هه‌لبزاردنه‌وه به یه‌ک لیستی، ره‌خنه‌و قسه‌ی رقری له‌سره‌و ترا، به‌لام وادیاره ج پارتی و ج یه‌کیتی، ئه‌و ئه‌زمونه‌ی که هه‌یانه له‌گه‌ل یه‌کدا هیشتا وانه‌ی ئه‌مرقی فیئر نه‌کردیون، ئه‌گه‌رنا نه‌ده‌ببو به وه‌ها لیستیک رازی بن که ئه‌وه‌نده‌ی نه‌مابوو بق جاری دووه‌م رووی کورد زه‌رد بکن له‌لای ولاتانی دونیا، له‌سره بچرپی‌ی مشتی زیاتر له هه‌یمه‌نه‌ی ده‌سه‌لات خه‌ریک ببوه هه‌لایه‌کی دیکه بینیه‌وه.

ئه‌مه له‌لایه‌کو ئه‌و چاوه‌پوانیه‌ی که خه‌لکی کوردستانی تووشی دله‌راوکی‌ی هاتنه‌وه‌ی ئاشووب کردبو له‌لایه‌ک، به‌لام سه‌یرتین شتیک که دواجار ناچار ببون په‌رله‌مان دانیشین و ئه‌و رولانه‌ی دیاری کرابوو بق کاره‌کته‌ه کانی سینه‌مای په‌رله‌مانی کوردستانی له پرۆفه‌وه بهیتنه سه‌ر ته‌خته‌ی شانتو، دواجار رۆژی شه‌ممه ئی حوزه‌یران، وه‌کو ئه‌وه‌ی که‌س له باسو خواسیان ئاگادار نه‌بیت، به‌بی دودلی (که‌مال که‌رکوکی) دیته گوو ده‌لیت: "من پیم باشه کاک که‌مال که‌رکوکی جیگری سه‌رۆکی سه‌رۆکی په‌رله‌مان دابنریت" و له‌هه‌رامبه‌ریشدا (عه‌دنان موقتی) ده‌لیت: "منیش پیم باشه کاک که‌مال که‌رکوکی جیگری سه‌رۆکی په‌رله‌مان بیت"، باشه لانی که‌م ئه‌گه‌ر ئه‌و به‌ریزانه‌ی که نوینه‌رایه‌تی گه‌لی کورد ده‌کهن له په‌رله‌مانی کوردستان، به‌تاییه‌ت ئه‌و دوو به‌ریزه‌ش ئاگاداری قسه‌و باسی نیو رۆژنامه‌کان بن، رازی ده‌بن ئه‌و روله‌ل اوازه‌یان بدنه‌نی له‌هه‌رامبه‌ر کامیراکانی میدیادا، که سیناریوو ئه‌م سینه‌مایه رۆژی چوار شه‌ممه رۆژنامه‌ی هاولاتی له‌لایه‌په یه‌کدا بلاوی کردووه‌ته‌وه ! !!، بی‌گومان نه‌خیز، به‌لام ئه‌وان نه‌ک ئاگایان له ده‌نگی خه‌لکی نیه که ره‌خنه‌یان لیده‌گریت، به‌لکو به‌لایانه‌وه گرنگ نیه کی قسه ده‌کات و چی ده‌وتیریت، چونکه ده‌زانن قسه‌و ره‌خنه‌ی خه‌لکی و رۆشنبرانیش شتیک له‌مه‌سله‌که ناگورپیت، کاتیک ده‌سه‌لات لۆکه بئاخنیت‌ه گوییه‌کانیه‌وه.

خه‌لکی واياندەزانی سه‌دام و به‌عسه ناهیلّن کوردەکان له‌گه‌ل یه‌کدا ریبکه‌ون، واياندەزانی به نه‌مانی ئه‌وان کورد هه‌نگاوی باشت‌ده‌نیت بق به‌دیهینانی خه‌ونی چه‌ند ساله‌ی نه‌ته‌وه‌ی کورد، به‌لام ئیستا و

ده‌ردەکه‌وهی حه‌زی قایم کردنی پایه‌کانی کورسی ده‌سەلاتو بەرنه‌دانی، شتیکی نه‌هیشت‌ووه‌ته‌وه لای پارتی و یه‌کیتی که ناوی بەرژه‌وه‌ندی گه‌لی کورد بیت.

ئه‌وان له‌پیتاو بەدیهینانی خه‌ونه‌کانی حیزب و مه‌کتەبی سیاسی هه‌ردوو لا ئاماچەبن بینه کاره‌کتەری سینه‌مایی و رۆلی راسته‌و خو لە شاشه‌کانی ته‌له‌فزیونه‌وه ببینن، دهی ئیمە ج دلیک به نوینه‌ره‌کانی دیکه‌ی په‌رله‌مان خو ش بکه‌ین، چاوه‌پوانی کام شه‌په‌یان بکه‌ین له‌سر ئیمە له‌نیو په‌رله‌مانی کوردستان، ئایه ده‌توانن وە‌کو (بە‌هادین ئه‌دەب) که له‌نانو مه‌جلیسی شورای ئیسلامی ئیراندا هه‌لۆدھ‌سایه سه‌ر پی و ده‌یوت: "من نوینه‌ری ئه‌و خه‌لکم که هه‌لایانبزاردیووم، له داواکانی ئه‌وان بیدەنگ نابم" ، ئایه مه‌کتەبی سیاسیه‌کانیان رییان ده‌دات شه‌پری داواکارییه‌کانی شه‌قامی کوردستان ببنه نیو په‌رله‌مانه‌وه؟ ! ئایه ده‌نگ هه‌لۆدەبپن له په‌رله‌مان بق ئه‌وه‌ی ژیانی که‌س و کاری ئه‌نفالکراوه‌کان و بەرکه‌و تووانی چه‌کی کیمیاچی باشت‌بکریت و زیاتر خزمه‌ت بکرین؟ ! ! ، یان نقه‌یان لیووه نایات و ته‌لەبەیه‌کی گوی رایه‌ل ده‌بن .. !! .

من بە‌دگومانم له‌وه‌ی که سه‌رۆکی په‌رله‌مان و جیگرکه‌ی رازی ببوون به‌وه‌ی که نمایشی ئه‌و ریکه‌وتنه بکن که پارتی و یه‌کیتی له دواي چوار مانگ ده‌گه‌نه نیمچه قه‌ناعه‌ت له‌سەری، سبه‌ینی کیشمه‌کیشی وردەکاری پرۆژه‌کانی په‌رله‌مان چی لیده‌که‌ویت‌هه‌وه .. ! به دلنياچيي‌وه هر که‌سی له‌وان ده‌بیت روئیاوه خه‌یالی حیزب بباته‌وه بق نیو هۆلی کۆبۈن‌وه‌کانی په‌رله‌مان و لە‌وی کار بق وە‌دیهاتنى خه‌ونی حیزب بکات، چونکه تا ئیستا هه‌موو ئه‌ندامانی په‌رله‌مانی کوردستان بە‌گشتى، که سیکیان نیه چاوه‌پوانی ئه‌وه‌ی لیبکری که له داهاتوودا ده‌نگ هه‌لپن له ئاستى نادادییه‌ک گه‌ر روویدا له په‌رله‌مانی کوردستاندا، وە‌کو ئه‌وه‌ی بینیمان له ماوه‌ی راپردودا هه‌موو بیدەنگه‌یان لیکردوو، میشیک میوانیان نه‌بwoo، که په‌رله‌مان له پاش ئاشکرابوونی ئه‌نجامه‌کانیه‌وه چوار مانگ خه‌وی لیکه‌وه.

قور بە‌سەر .. ئه‌وه‌ی که خه‌یالی وايه په‌رله‌مانی دووه‌می کوردستان، کار بق بە دیمۆکراتیزه‌کردنی کۆمەلگه‌ی کوردى ده‌کات، رەنچ بە‌با .. ئه‌وه‌ی که واده‌زانی په‌رله‌مان له‌وه باشت‌ناییت که کورد هه‌یه‌تی، نورجار قسه له‌سر ئه‌وه دەکرا ئه‌زمۇونى ده‌سەلاتى کوردى بېرىت بق بە‌غدا، تا له‌وی تاقیکردنووه‌ی له‌سر بکریت، که چی په‌رله‌مانی بە‌غدا

له نمایشەکەدا زووتر هاتنە سەر شاشەو سیناریۆکە يان لە مىزە تەواو
كىرىدۇ، ھەر بۇيە ھەقىان بەدەستە پىيمان بلىن: "ئەو كورسييانەى
لەسەرى دانىشتۇن بەرهەمى خويىن شەھيدان و رەنجى
شۇرۇشكىپەكاندان و خەباتى چەند سالەى گەلەكتانە .. ئاگادارى بىن"،
چونكە لەرابىردودا بىرمان لە شتى وانە كىرىبۇوه و واماندەزانى
بەرهەمى رەنجى خۆمان و يەك دۇو رۆژى خەباتە.

گەر پەرلەمانى كوردستان بەم فۆرمەيەوە تەعەميم بىت بۇ خولەكانى
دىكەي ھەلبىزادنى ئەوە لە كۆمپانىيە بەرھە مەھىتىنى فىلمى سىنەمايى
دەچىت.

خوا بىم مەسىلەكە تەنها حەساسىيەتى ھەردۇو لا بىت بەرامبەر
يەك و وەك بانگەشەى بۇ دەكەن بىتمانە يىيان بىت بە يەك، رۆژىلەك بىت
ئەوە بىگات بە كۆتابىي، ئەگەرنا داھاتۇۋىيەكى باش چاوهپۇانمان ناكات
لە ھەریمى كوردستانداو بەرددوام پەرلەمانى كوردستان و سىنەماو
سينارىۆكانى وەكى ئەم خولە ئىستىاي دووبارە دەبنەوە.

لە ژمارە ۲۲۷ دى رۆزى چوار شەممە ۶/۸/۲۰۰۵-يى ھەفتەنامەي ھاولاقىدا بلاو
بۈوهەوە

دهنگ بدهن به لیستی ژماره(سفر)

لیسته کانی په رله مانی عیراقی و کوردستان زورن، تیایاندا ههیه تبرؤریسته و ههیه خوینه واریبیه کهی زور که مه و ههیه خاوهن ته کیه و خانه قایه و نازانیت دهوله تو حومه کانی چیه، ههیه هیچ شتیک له یاسای به پیوه بردنه ولات نازانی.

کاتی بانگه شهی ههلبزاردم گوئی لیبوو، که وته وه بیرم که منیش دهمه وی خوم کاندید بکه بق په رله مان .. به لام کاتی چاوم به لیسته کاندا گیپا، بینیم هیچ ژماره یه ک بق من نه ماوه، ناچار لیستی ژماره(سفر) بق خوم داگیر کرد.

لیره وه ده لیم ده نگم پیبده م .. بپوا بکن ئه گکر ده ریچم هه موو شتیکتان بق ده کم، من له بره ئوهی حیزیم نه بوو که س نه هات داوهای یه ک لیستیم لیبکات و نه چوومه هاوپه یمانی که سه وه، نیستا هه موو لیسته کهی من ته نهها خوم و یه ک ده نگیش به دهست ده هیتم، به لام دلنيا نیم ئایه خوم ده نگ ده ده م به خوم یان .. نا، چونکه بیر کردن وهی ده وی ده نگ به کی بدري باشه و کی کاري پیویستمان بق ده کات.

باوه پم به ئازادی روزنامه گهري ههیه .. به ئازادی تاکه کان ههیه به رله چه سپاندنی سیستمی دیموکراسی، باوه پم به کارکردن ههیه بق دانانی پایه کانی کومه لگهی مه ده نی، باوه پم به ئازادی ژن ههیه، باوه پم به باشتکردنی ژیانی لوان ههیه .. ئه مه موو باوه په شم کاری جدیان بق ده کم له چوارچیوهی بیرکردن وهی خومدا.

ده نگان به لیستی ژماره(سفر) ده نگانه به باوه پی نه بونی ئازادی رههای تاکه کان و .. ده نگانه به ناپه زایی له سیاستی هه موو حیزیه کان .. ده نگانه به "دهست بگره به کلاوى خوتنه وه با نه بیات" .. ده نگانه به راستی و واقعی کوردستان و عیراق، ده نگانه به ناشیرین بون لبه ر چاوی حیزیه کان .. ده نگانه به ده نگی سه رب خوبی کوردستان و دروستبوونی دهوله تی کوردى.

په رله مانی عیراق و کوردستان .. په رله مانی خیل و حیزب و پیروپه که وته یه، په رله مانی کادره کانی حیزب و پیشمehrگه کان و کونه به عسیه کانه، په رله مانی پیاواني ئاینی و مه زهه ب و ته کیه و خانه قایه، په رله مانی هه موو تاکه کانی کومه لگه ناجوره کانی عیراقی عره بی و کوردستانه، به لام بیرتان نه چیت .. بق میژوو باسی بکه ن په رله مانی لاوه کان نیه .. ! په رله مانی داینه مۆی هیزه کانی عیراق نیه، په رله مانی ئه و

که سانه نیه که بازگانی به هیزو تو اناو ژماره یانه وه ده کریت، په رله مانی من نیه .. من وه کو لاو.

ده دهی ده نگ بدهن بهو په رله مانهی له یه کیک سه بیو سه مه ره کانی جیهان ده چیت .. له هزاره سیه مدا هاتونن کار بق خه کردنی ده نگی لوان ده کن و بپارو یاساییک ده ده کن ده کن لوان مه حروم بن له خو پالاون بن په رله مان و شاره وانیه کان و مه رجی ته من ده کنه له مپه ره له به رده میان، ئه گه رنا له و کوردستانه خوشی له خوی نه بینیو، لاوی هیند به تو اناو خاوهن ئیرادهی تیادایه که ده کریت له برى هه موو (عه لاوی و یاوه) هکان بن و زور له و هزیرو مودیر عامانهی به غدا باشتمن و ترسی وونبوونی پارهی (ثاواره) شیان لیتاکریت، باوه پیشیان به فرهنگی نیه وه کو سه روک و نوریک له به رپرسه کانی کوردستان و عیراق.

حه زم ده کرد ئیستا منیش وه کو هه موو ئه و کادره حیزبیانه سه رقالی کوکردن وهی ده نگ بم بق هه لبزاردن په رله مان، به لام په رله مانی عیراق نا .. په رله مانی کوردستان، مه بستم ئوه نیه حه زم ده کرد حیزبی بومایه، به لکو مه بستم ئوه یه لاو بوقی هه بواهی خوی بیانلیو بق پوستی په رله مان و منیش ده نگی بق کوبکه مه وه.

ئیستا له بره ئوهی لیستی من له نیو لیسته کانی په رله ماندا نیه، بپیارم داوه رفیزی هه لبزاردن چاوم بنو قینم و خه تیک بدهم له فوریمی ده نگانه که بق هه رکی ده رچوو پیروزی بیت، نازانم باش ده کم یان نا، به لام ده مه وی به شتیک بیسه لمیتم که ئه مه لبزاردن و په رله مانه م قبول نیه .. له راستیشدا ناکریت وا بکم، چونکه ئه گه ره ده نگ نه ده مه هر باشتنه، به لام دوایی نان بپوایشمان ده کن، وه کو و هرگرتنی مووجهی مانگی یه کی ۲۰۰۵ داوه فوریمی ده نگانیان ده کردو بره له ووهش به چهند مانگیک له که رکوک ده گه ران و ده یان ووت ئه گه ره چن بق ده نگان خوراکه که تان ده بیرین .. ئه مه ش یه کیکی دیکه یه له عاجباتی هه لبزاردن کانی عیراق و کوردستان له هزاره سیه مدا.

ده نگ بدهن به لیستی ژماره(سفر) .. ده نگم پیبده ن .. بروابکه نه موو شتیکتان بق ده کم به خهیال.

من رهخنهم ههیه له سیاستی حیزبی کوردستانیه کان له مه ره اوپه یمانی بعون له گه ل ئه مریکا و چوونه به غداو ته نانه ت به شداری کردنیان له په رله مانی عیراقی .. به لام ئه وان بزانن یان .. نا، دوپانی ئه وان ده کاته دوپانی نه ته وه کهی من .. دوپانی کورد .. دوپانی خه بات و شوپش، هه بؤیه له بره خاتری ئه و شهیدانه له پیناوا رزگاری کوردو کوردستان خویان به خت کردو بق یه ک چرکه ش بیریان له پله و کورسی و سه روته و سامان نه کرده و، ده نگ ده ده .. پیم خوش نیه هیچ حیزبیک وابزانیت

له بەر خاترى چاوى ئەوانە .. نەخىر ئەو بپوايم لا دروست بۇوه كە دەبىت .. نەك هەر دەنگ بەدەم بەلکو دەنگىش كۈبكەوە، زۆرم پېخۋوش دەبۇو ئەگەر كورد بەشدارى پەرلەمانى عىراقى نەبوايە، بەلام كە هەر دەيکەن دەبىت بىر لە چارەنۇوسى گەلەكەمان بىكەينەوە.

دەنگم پېبىدەن .. دەنگ بەدەن بە لىستى ژمارە(سفر)، لىستى لاوە سەربەخۇوازە كانى كوردىستان و لىستى دالسۇزانى كوردو كىشە رەواكەى كورد، ئەمپۇق بۇ پەرلەمانى عىراق گرەو لەسەر ھەستى نەتەوھى ئىمە كراوه .. نەك ئەو ھىمامىيانە كە بۇ سىاسەتكارانى كورد دەركەوتۇوه، گەرەو لەسەر داتاي تەواو نەكراوه كە دەنگى كوردو ژمارەى كورد چەندە، سىاسەتوانە كانمان ھەپەمەكى خۇيان و لىستە كانيان بەرەو بەغدا كەوتىنەرپى و ئىستايىشى پىيوه نازانى رېزەى كوردى دەنگىدەر چەند دەبىت لەو ھەلبىزىرنەدا، ئۇوان نازانى لەو كۆنە بەعسىانە ئىستا بەر لېبوردىنى گشتى كەوتۇون .. كەسانىكەن دەنگ نادەن بە كورد .. ئايىھە يەكتى و پارتى، ئاكايان لەو پېشىمەرگە دېرىنە ئەپەكى ئازادى - شارى كەركوك ھەيە، كە بە ھەموو ھەولىك تا فېنېتى سەمونى دانادە، رۆزى ھەلبىزىرن بە خۆرپايى سەمون دەدەت بە خەلک بۇ ئۇوهى خەلک لە ھەست و بېرگىرنەوە ئەوەو بروانە پرۆسەكەو بە گۈپىر بە پېرىيەو بچن .. ! دلىيام .. نا ئاكايان لە خەلک نېيە، كە لە بەر خاترى ئائىندە كوردو شارى كەركوك چ زەحەمەتىك دەكتىشىن، ھەر چەند كادىرىكى حىزبەكانى خۇيان دەبىنۇ دەستخوشىيان لىىدەكەن و وادەزان: بە ھەولۇ كارى ئەوان دەنگى زىاتر كۆ دەكەنەوە.

لىستە كانى دىكەي پەرلەمان ھەركەس پەپۇاگەندەيان بۇ بکات .. پارە وەردەگرى و ھەندى جارىش كارتى بالانسى مۆبايلى(ئاسيا سىيل)يان دەدەنى، بەلام لىستى من .. لىستى ژمارە(سفر).. ھەركەس رىكلام بۇ بکات و دەنگم پېبىدات من پارەلى لىۋەردەگرم بە قەرز تا سەرى مانگو سەرى مەعاش.

لەھەفتەنامەي (كەركوكى ئەمپۇ)دا بلاو بۇوه تەۋە

دیموکراسیهت و هکو خوی

دیموکراسی ئەو سیستمه يە كە تىايىدا گەل بە ئازادى ئەو كەسانە ھەلدەبئىن كە دەيانەوى فەرمانپەوايان بىكەن، بە واتا لە دیموکراسىيەتدا گەل ناراستەخۆ حوكىمى خۆيان دەكەن.

دیموکراسى سەرەتا وەك چەمك و وەك زاراوه لە دەولەتەشارى يۇناندا بەكار ھاتووه، بەلام و وەك پراكتىك تەنها ئەو كەسانە گرتۇوهتەوە كە سەربەست بۇونە، بە واتا سەر بە چىنى كۆيلەكان نەبۇونە، لە سەرەتاكانى ھاتنە ئاراي سیستەمى دیموکراسىدا بۆ حوكىمانى تەنها خەلکانى سەربەست بۇيان ھەبووه بەشدارى پرۆسەي ھەلبىزادن بىكەن، كە ئەمەش لەسەر بىنەماي ھاولاتىبۇون بۇوه، بە دیویكى دىكەشدا كۆيلەكان مافى ھاولاتىبۇونيان نەبۇوه.

بۇ ھاتنە ئاراي دیموکراسىيەت سى كارەكتەرى گرنگ ھەن، كە دەبىت ولات رەچاۋى بىكەن، پاشان بىر لە كاركردىنى جىدى بىكىتەوە بۇ بە دیموکراسى كردىنى سیستەمى كەنلى دەسەلات و كۆملەڭ، ئەويش(پەرەپىدان و سەقامگىريي سىياسى و بەمەدەنى كردىنى كۆملەڭ) يە، لىرەدا پرسىيار دېتە ئاراوه، ئايە تا چەند كار بۇ ئەسى كارەكتەرە كراوه؟.

ھەلبىتە پرسىيار لە بارەي پەرەپىدان وە، شەقام و بازارو كايەكانى پەرورەدەن خۈيىنەن خۇيىنەن خەلەپەن و خۇيىنەن خەلەپەن، وەلامى پەرەپىرى ئەو پرسىيارەن. سەقامگىريي سىياسيش دۆخەكانى ھەلبىزادن و يەكدى قبولىكىرىدىن و تەوافقىق و پىكەتەن بە لە بەرچاۋگىتنى بەرژەوەندى گشتى، كە لە ولاتى ئىمەدا بەدى ناكىتىت، پىيمان دەلىت: شتىك نىھ ناوى سەقامگىريي سىياسى بىت.

تا چەند كار بۇ بە مەدەنى كردىنى كۆملەڭ كراوه، ئەمەيان ئامارەكانى كوشتو بپو كوشتنى لەسەر ناموس، دەتونان بىنە وەلامى ئەوهى كە ئەو ھاولاتى دراون لەو پىنناوەدا بە كوى گەيشتۇون، بە مەدەنى كردىنى كۆملەڭ ئەركى گرنگو سەرەكى دەسەلات، دەبىت دەسەلات پشتىوانى سەندىكاو رېكخراوه كانى كۆملەڭ ئەمىدەنى بىكەن، تا زۇرتىرين ھەول لەو پىنناوەدا بىدەن.

بەر لەوهى بپىار لەلايەن سىياسيه كانەوه بەرەو خوار دابەزى كە جۆرى سیستەمى دەسەلات .. سیستەمى دیموکراسىيەتە، دەبىت

كۆملەڭ ھۆشىاري تەواويان بدرىتى لە بارەي چەمك و پەرسىيپەكانى دیموکراسىيەتەوە، چونكە گەل و مىليلەت چۆن بە سىستەمەك رازى دەبن، كە نەزانى تىايىدا مافۇئەركەكانى ھاولاتى چىيە! !، گۈنگە و پىيوىستە دەسەلات بىر لە وەها پېرۇزەيەك بىكەتەوە، چونكە گەر بىت و ئىستا بە بازارو شەقامەكانى كوردستان و عىراقدا بگەپىت، راپرسىيەك لەو بارەيەوە بىكەيت، دەردەكەوېت كە رىيەنەيەكى نۇر كەم لە ھاولاتىيان لە سیستەمى دیموکراسى تىدەگەن، كەواتە دەسەلات شتىكىيان پىشىكەش دەكەت ئەوان نازانى چىيە، دەيى كەوابۇو مافى ھاولاتىبۇون لە كۆيدايه، گەر پېرۇزەي وەرگەتنى زانىيارى نەبىت لەسەر ئەو سیستەمى دېتە ئاراوه بۇ حوكىمانى ولات؟ !، گەر ھۆشىاري كۆملەڭ و پىادەكەدنى بنەماكانى ھاولاتىبۇون .. بۇونى نەبۇو، دۇرەگەزى سەرەكى دیموکراسىيەت بۇونى نىيە، كە نۇر گۈنگە و پىيوىستەن بۇ ئەكتىقىرىدىنى سیستەمى دیموکراسى.

دیموکراسىيەت دەبىت لە مەنالىنىدا ئازادى ھەلگەتىپ بۇ سەرچەم ھاولاتىيانى ولات بەبىي جىياوازى چىنایاھىتى، گەر ئازادى نەبۇو، شتىك نىھ ناوى دیموکراسىيەت بىت، چونكە پەرسىيپەكانى دیموکراسىيەت وەكى باسى لىيۆھ كراوه: پەپەوەكەدنى مافەكانى مەرقۇ و پەپەوەكەدنى سیستەمى دەستورىي بۇ پىادەكەدنى دەسەلات و فەرەپى سىياسى و سیستەمى نوپەنەرایەتى و دەستاۋ دەستكەرنى سىياسى و ئاشتىيانە دەسەلاتە.

وەكى دەبىنین خالى يەكەمى پەرسىيپەكانى دیموکراسىيەت پەپەوەكەدنى مافەكانى مەرقۇ، گەر بە وردىش سەرچەم بەندەكانى جاپىي كەردوونى مافى مەرقۇ بخوپەننەوە، دەبىنин لە ولاتى ئىمەدا ھىچ كام لە مافەكانى مەرقۇ بەرجەستە نەكراوه، تەنها لە چوارچىپەي دروشمى حىزبۇ رېكخراو و سەندىكاكاندا ماوهەتەوە و بانگەشەي بۇ دەكەن.

پەپەوەكەدنى سیستەمى دەستورىيىش بۇ پىادەكەدنى دەسەلات، ئەوهەيان ماوهە رابردووى دەسەلاتى كاتى عىراق و دەسەلاتە كانى كوردىستان بەلگەن لەسەر ئەوهى تا چەند توانراوه كار بە سیستەمى كەنلى دەستور بکىتتى، ياخود تا چەند گەندەلى و فيلەكىرىن زالبۇوه بەسەر شىۋازى حوكىمانىدا، نەمۇنەش وەلانى مادەيى(٥٨)ي ياساى كاتى بەرپۇھەردىنى ولاتە لە دەستورى كاتى عىراقدا.

ولات هينده خاو به پيوه ده چن، كه ئومييىد بى پراكىتىكىرىنى لىنىڭرىت،
تهنها وەكى وىنەو دروشمى سەر دىۋارەكان دەمېننەوە.

له ژمارە(٢٠)اي گۇفارى(بانەرۇزدا) بلاۇ بووهقەوە

فرەيى سىياسى خالى لاوازى هاتنە ئاراي ديموكراسىيەتە لە
كوردىستان و عىراقدا، چونكە كەس بەوى دى رازى نىيە و(گەل) يش لە^و
ھەموان، كەس قبولي نىيە ئۇرى دى خۆشە ويست و ئازىزى ھاولاتيان بن
زىاتر لە خۆى، لەو پىنناوەشدا زۆرتىرين نائاكارى سىياسى ئەنجامدراوه،
ھەر لە كارى جاسوسى بەسەر يەكەوە كارى تىكىدەرانە لە گەل يەكدا
تا دەگاتە بىرۇكەي يەك خواردن، نمونە ئەم حالەتەش .. لە بەر يەك
ھەلۇشانەوەي حىزبە بچووكە كانە و توانەوەيانە لەنىو حىزبە
زەھىزە كاندا.

سيستىمى نوينەرایەتى .. كە بەناوە خەلکەلەك كاندىد كران و ناويان
لىپرا نوينەرەي خەلک و دەنگىيان پىدرارا بۇون بە ئەندامى پارلەمان، ئەم
نوينەرانە خاوهنى تەنها يەك گوتارىش نىن لە كاتىكدا ئۇرۇ كەسانەي
دەنگىيان پىدان پىويستيان بە گوتارىكى نوينەرەكەيانە، ئەم نوينەرانە
خاوهنى هيچ دەسەلات و توانايەك نىن گەر بىتتەن و حىزب و مەكتەبى
سياسى رىنمايان نەكەت و رىيان نەدات.

دەستتاو دەستكىرىدىنى سىياسى و ئاشتىيانە دەسەلات، ئەم خالەيان
زۆر ئەستەمە ببىتتە ئەمرى واقىع، چونكە هيچ كام لە خاوهن
دەسەلاتەكان ئامادە نىن لە تۆزقالىك نفۇزى جوگرافى و سىياسى خۇيان
بىورىن بۇ ئۇرى دى، نمونە ئەم حالەتەش مىملەنلى سەختە كانى
ناوخۇى كوردىستانە كە شەپى مالۇيرانى لېكەوتەوە.

گەر لەم سۈنگەيەو بروانىنە ماھىيەتە كانى سىستىمى ديموكراسىيەت
لە كوردىستاندا، دەبىننە مەفھومى ديموكراسىيەت زۆر لاوازەو كال بۇوە
تا ئىستا، گەر بىدەگىرىش بىكەين لە وەرى كە بىرپارىكى حەتىپە دەبىت
ديموكراسىيەت سەقامگىر بىتت، مومكىن نىيە بەرجەستە بۇونى بەبى
ماندوو بۇونى ھەمەلايەنەو لىپوردىنى ھەمەلايەنە ئەو ھېزۇ لايەن
تۈزۈۋانە كە مەبەستىيانە ديموكراسىيەت ببىتتە ئەمرى واقىعى لات و لە
سايەيدا ھاولاتيان ئاسودە بىزىن، ناكىرى بىر لە هيچ بىكەينەو بەبى
دەستتە بەركىدى ئازادى بۇ سەرچەم تۈزۈھە كانى كۆمەلگە بەپىتى
بەندە كانى جاپى گەردۇونى مافى مەرۇف .. ناكىرى دىلمان بەو
ديموكراسىيە نەوعىيە خۆش بىتت كە تا ئىستا بەرھەمى نىيە، پىويستە
دەنگ ھەلپىن بەپۇرى دەسەلات و لايەنە سىياسى كاندا بۇ ئۇرۇ
رىفۇرمى بنەپەتى بىكىت لە كاركىدىن بۇ بەرجەستە كەركىدى
ديموكراسىيەت، ئەگەرنا ھەنگاوهە كانى ديموكراتىزە كەركىدى كۆمەلگە و

گەمە لەگەل درنە

ھەر گیانلە بەریک زیانى بۆ مرۆڤ ھەبیت، مرۆڤ بە درنەدە ناو دەبات.

بەلام نازانم بۆچى مرۆڤى كورد نازانى ناولە نەوه جاھيلە كانى ئەعراب بىتىت، كە بۆ ھەموو مرۆڤايەتى زيانيان ھەيە و مىزۇوش شاهىدى ئەو راستىيە يە، ئەوان ئەوهندە كار بۆ مەزن كەنلى نەتهوھە يان و خاكە بىتفەرە كە يان دەكەن .. ئەوهندە كار بۆ گەيشتن بە ھەعريفە ناكلەن، ھەلېتە مەبەستم مرۆڤ بۇون و مرۆڤدۇست بۇون و تىگەشتىيانە لە زيان، عەرەب مىزۇويەكى ھەيە تەنها باسى خويىنېشتن و شىكستو سەركەوتنى ناعەقلانىيە، باسى پىرۆز كەنلى نەتهوھە يان و وەك خوداوهند دانانى نەوه كانى رابردويانە، بە ھەموو خراپەكانيانە و، بۆ نمۇونە: حاتەمى تەي و ئىمامەكانيان و حىكايەتە دوور لە راستىيەكانيان، باسى ئەوه دەكتات كە عەرەب خەيرو لئومەمە، دەھى من نازانم كە ئەگەر ئەوان خەيرلۇئومەن، دەبى شەرۇئومە كى بىت..؟

خەيرلۇئومە يەك كە خۆشيان نەزانن وىلى دواي چىن و تەنها بە دىمەنى خويىن رىشتن شاگەشكە بن .. ئىدى كام خىرييان لى چاوه پوان دەكرىت .. ! گۈلاتىتىيە .. گەلەتكە .. مىلەتكە .. چارەنۇوسى خۆى بە عەرەب نەزاننە و گىرى بىداتو واشىزانىت كە ئائىنەدە يەك باشى دەبىت. من سەيرم بەوهدا نايەت عەرەب بۆچى خەرىكى سەربىرىن و كوشتن و بە كەم زانىنى منى كوردن، سەيرم لەھو دىت كە بۆچى منى كورد ئۆرى بەربرى و ھەمە جىم قبۇل بىت، منىك تەنها دەيە يەك بىت لە زىرىز زەبرى شەقى ئەو رىزگارم بۇوبىت .. ! بۆ بە خواتى خۆم بچەم وە زىرىز دەستى ئەوان.

ھەلېتە ئەم پرسىيارە گرنگە، بەلام كەسىك نىيە بەپاست وەلام بىداتەوە، گوناھى خەلکى سادەتى شەقامى كوردى نىيە، كەس عاشقى چاوه رەشە كانى عەرەب نىيە، بەلکو گەمە ئىفليجە كانى سياسەتكارانى ئىمەيە وaman لىتەكتات باوهەر بەھىنەن بە قەدرى پىكە وەزيان لەگەل عەرەبدا، لەگەل ئەو خەلکەلە كە دەستىيان سوورە بە خويىنى منى كوردو سەريان پەرە لە حەزى نەھىشتى منى كورد، وتارى نەرم و

نيانى سياسەتى كوردىيە وادەكتات، من فرييو بخۆم بەوهى كە دەكرىت لەگەل عەرەبدا ھەلبىم.

منىك كە رۆژنیيە و مانگ نىيە و سالنیيە .. بە دەسته زېرە كانى عەرەب .. هاوارى و كەس و هاوزمانە كانى نەكۈزىن و پارچە پارچە نەكۈزىن، بۆ دەبىت خۆشم بۇين، بۆ دەبىت بىيانە خشم، بۆ دەبىت سەر بۆ و تارە ساردە كانى سياسەتكارانى كورد بلە قىيىم و ئامىن بىكم بۆ كۈزانە وەكانيان.

بەر لە دەستىپېكىرىدىن جەنگى ئەمريكا بۆ روخانى سەدام، لە وەلام بە پرسىيارى رۆژنامە وانىكى فەرەنسى، كۆيم لە رۆشنېرىيەكى كورد بۇو، ووتى: "ئىمە بۆيە شەپمان پى باشە بۆ روخانى سەدام، بە مانە وەي سەدام شەپىكى بەرەدەوام ھەيە، دىرى منى كورد" ، بە واتا شەپ بۆ نەمانى شەپ، بەلام ئىيىتاش .. لەم دەمدە، پىيۇيىستمان بە شەپ بۆ نەمانى شەپى ئەعرابەكان، ئەمەش راي پېشترەمە و پېم وايە دەبىت ھەر شەپىك بکەين، ئەگەرنا ئەو عەگال بەسەرانە لېمان ناگەپىن، لېمان ناگەپىن فيئريان بکەين.

ئەوان زيانيان بۆ خۆيان و بۆ مرۆڤايەتى ھەيە، دېندا نەمامەلە لەگەل مرۆڤدا دەكەن، ھەر بۆيە دەبىت خۆمان لە دېنە بپارىزىن .. باشتىن چارەسەريش يەكلايى كەنەنە وەي هىماكانى ناڭوكىيە بە ھەرتىخىك بىت.

لە لاپەرە(٢)اي ژمارە(٤٩)اي ھفتەنامەي (كەركۈكى ئەمروزىي روژى چارەسەريش يەكلايى كەنەنە بلاوبووه ئەوان . ٢٠٠٤/١٢/٢٦

مام جه لال و سه روک جه مهوری عیراق

هه لبته دهستکه وته کانی گهلى کورد هه رچه نده گهوره و زربن، هیشتا له ناستی خه بات و تیکوشانیدا نین، چونکه مافو خهونی نیمه کوردستانی زر لوهه گهوره تره که پیمان رهوا ده بینری.

نیمه خاوهنی زمان و خاک و کلتورو دیرۆکی نه ته و هی خۆمانین و له نهنجامی حه زی داگیرکاری سولتانه کانی تورک و خه لیفه و سه رکرده کانی عه رب، خاکمان به گوريش دابه ش ده کريت به سه رچوار ولاشی هه مه جی ناوجه که داو ولاشی دیکه ش پشکدار ده کهن له خیرو سامانی ولاشی کوردان .. تا نئرە هه مهو شتیك زانراوه و هاوكیشەکه به ئالۆزی ماوه ته و تا نیستا دراوی نوئ نه بوروه تا بتوانین له يەکیک لە هاوكیشەکاندا پاساوی بدهین، بۆ و دهست هینانی بەرهنجامی باشتى له وھی که هه یه و بھه لو و خه بات و قوربانی کورد هاتووته بورو.

با نیمه کوردیش نه بوبین که سه دام و دارو دهسته کهيمان له سه رچشی حومکی ولاشی عیراقیدا سه ره و خوار کردبیتەو، با نیمه ش نه بین که سه دامان له کونیکی تاريکا هینابیتە ده، به لام نیمه بوروين قوربانی دهستی سه دام و هه مهو سه دامه کانی پیشتری عیراق به دریزای ٨٤ سالى رابردوو، هه ره مهو حومه ته کانی عیراق له ماوه دوورو دریزەدا، به همان سیاسەت و تیپوانینه و ده رەق بھ کورد مامەلەيان کردوه، تا دەمی روخانی سه دام و بھ عسە.

به لام شتیك که نیمه خاوه کردووته و نه مانی سه دام و بھ عسە، واشده زانين پاش نهوان نیدی عیراق .. عیراقی هه مهو نه ته و هکانی ناو چوارچیوهی جوگرافيا دروستکراوه که یه تی، وا ده زانين ده کريت نیمه و سی گوشەی سوننه و شیعه توندره کان و تورکمانه کانی بھرهی تورکمانی، پیکرا له زیر په رچه می يەك ده سه لاندا پیکه و بژین، تا نئرە هه مهو رووداو و پیشەتەه کان بپيار له سه ره تەندروستى ئەو بېركردنوهی ده دهن، به لام لیرە بەدوا .. ده کريت نیمه گیلانه خۆمان بکەینه نیچیری نه وھی ئەو سیاسیه جاهیلانهی عیراقی عهربى !؟ . وەکو هه موومان ده بینین نئیواران له كەنالە کانی راگە ياندنه وە تیپوریسته کانیان ده هیننە سه راشە کان و گوئ بۆ دان پیانانه کانیان ده گرین، ده رەکه ویت که ئەوان هیشتا تیننی خوینی کوردن به گهوره و بچوک و ژن و پیاویانه وە، ده بینین هیشتا بیابانه کانیان تیننوي

نیمه، هیشتا پیویستیان به کۆکوشتنی نیمه و به خستنے نیو گوری به کۆمەلی نیمه یه .. ! ده کرى نیمه بير لوههها پیکه و هژانی گهی بکریتەو ! ! .

بکەینه و که هه مهو شتیکمان کاپه تى نه مان و هیچ بکریتەو ! ! .
بە سه روک کومار هه لبزاردنی مام جه لال، ئامازه گەلیک هەلدەگریت بۆ کردنەوەی قفلی عه قلی عه ره بی لە سه رجهم ولاشی عه بیدا، ده توانین هەر لە ده رەنجامە کانی دەنگان به لیستى زمارە (یەک) سه روکایەتى کوماری عیراقە وە هەندیک لە سه ره داوه کان ده ستنيشان بکەین .. بینیمان چەذین کەس لە ئەندامانی ئەنجومەنی نیشتمانی عیراق دەنگە کانیان بە مام جه لال و دوو جیگرە کە رهوا نه بینی و بە بەتالى خستبوویانە سەندوقە کوه، ئەمەش .. بەلی مانای بۇونى ئازادى و دیموکراسیەتە لە پرۆسیسی هه لبزاردنە کەدا، بە لام لە هەمان کاتىشدا کە دیارى کردنی پۆستە کان بە تەوافق لە نیوان هەرسى لیستى (ئیتیلاف و ھاپپیمانی کوردستان و عیراقیون) دا بپیارى له سه ر دەدریت و دوا جار پەرە بە تال ده کريتە نیو سەندوقە کوه، ئامازه نمایە کە بۆ دەمارگىرى ئەو ئەندامانە ئەنجومەنی نیشتمانی عیراق کە دەنگ نادەن بە تەوافقە کە لە لیستە کانیان ریکە و تۈون له سەرى، هەلبەتە ناشیرینتىرين ئەنجامىش لە هەلبزاردىندا، بە دهست هینانى لە سەدا .. سەدى دەنگە کانە، بە لام منىك دەم و چاوى ئەو بخوینمە و .. منىك بزانم ئەو بە بۇونى کورد بە سه روک کومار قەلس و ناپەحەتە، تاكەی بير لوهه بکەمەو کە دەکرى لە گەلیاندا هەلبکەم، ئەوان سیاسەتكارو سیاسەتوانە کانیان بەو شیوه يە مامەلە دەکەن، دەبىي دزو چەتە و تیرۆریستە کانیان چۈن بىن ! ! .

زورم پیخوش دەبۇو ئەگەر پاش ئاشکرابۇنى دەنگە کان کە مام جه لال بۇو بە سه روکی کوماری عیراق، چەند ووشە يەکى بە کوردى بوتبايە لە وتارە کەيدا بۆ گەلی کورد، کە لە سەنگەرە کانی شەپى سیاسى هه لبزاردنە کانی ئەنجومەنی نیشتمانی عیراق بى دریخى بۇون، خۆشتەر بۇو لە سات و ئانىكى وا گىرنگدا بە کوردىيىش بىتە گۇو ھەر نەبىت دەستخوشىيە کى لە گەلەکەي بکردايە کە دەنگى جەماوهرى گەلی کوردستان سەنگى مەھەك بۇو بۆ يەكلا کردنەوەی زۆریک لە گومان و ئەگەرە کانی ئائىنەدە کورد لە پاش ده رەنجامە کانى هەلبزاردن.

ئەم دهستکە وته ش هیشتا هه مهو شتیك نیه و زورمان لە بەرددەم ماوه بۆ بە دهستەنیانەوەی مافى رهوابى نه ته و هکەمان، ده کريت لە نیستاش

ئەم شاره بەرهى جەنگە

زوربۇونى رېزەي چەكدارى و پىشىمەرگە لەشارى چەمچەمال و ناحىيەى شۆرشدا، بۇوەتە مىكانىزىمىك بۇ زىيادبۇونى رېزەي كوشتن و بىرىن و دروستبۇونى كىشە لەناو شاردا، ئەمەش گەيشتۈرەتە رادەيەك كۆنترۆل كەدىنى ھەروا كارىكى ئاسان نەبىت، جىي خۆيەتى گەر بلەين حۆكمەتى ھەريم پىۋىسەت پلانىكى چارەنۇرسىسازى ھەبىت بۇ ئەم شارە، ئەگەر حۆكمەت و دەسەلات، پشتىوانى نەكەن لەئىدارە پۆلىس و ئاسايىشى شار، ئەستەمە بتوانى بەر بەو ھەموو چەكدارە سەرپىچىكارانە بىگرن كە شەوانە و رۆژانە كىشە دروست دەكەن، ئەمەش جەڭ لەكەمى ژمارەي پۆلىس و زورى رېزەي كىشە و ژمارەي سەرپىچىكاران، ئەم سەرپىچىكارانە پشتىگىرى دەكىرىن، يان بەھۆى ئەوهى چەكدارى لېپسىراوىكىن، ياخود خزمى سەرۆك عەشيرەتىكىن، ياخود .. هەتىد، جەڭ لەو لاوه پىشىمەرگانە، لاوانى دىكەش كىشە دروست دەكەن، دەستكەوتىنى چەك و تەقەمەنلى زۆر كارىكى ئاسانە و تەنها بىرپىك پارەي دەھۆت و ئىدىي ھىچ مەرجىك نىيە بۇ ئەو كەسەي كە چەك دەكىرىت، چونكە بازارپىكى نىمچە ئازادى ھەيە و مەبەست لەو بازىغانى كەدىنەش تەنها قازانجىكى مادىيە، سەرەتتا گەر لەو بازارە سەربازىيە و دەست نەكەن بەرپىگەن لەتەشەنە كەنى كىشە كان، ئىدىي لىزىنە ئەمنى و لىزىنە قەزائى، تەنها پاش كارەساتە كان دەگەن و ئەوهى دەمەنلى كەدىنەوەي فايلىكى نوييە لەبنكەي پۆلىس.

شەوى ٢٠٠٢/٩/١٩ لەگەرەكى شۆرش ھەر لەنزيك خۆرئاواوە ناوېنهانو بۇ چەند جارىك تا گەيشتە كاتىمىر يانزەي شەو تەقەو شەپو پىكدادان رووىدا. لەننیوان ھاولاتىياندا، دواجاريان ماوهى زىاتر لە(١٥) خولەك تەقە بەرددەوام بۇو لەچەند لايەكەوە، بۇ بهيانى چومە بنكەي پۆلىس و ئاسايىشى شۆرش بۇ پرسىyar، وتىيان: ئاگادار نىن، چونكە كەس نەھاتۇوە سكالا بىكەت لىرە، تەنها بىستومانە .. ئەمە قەيناكە، بەلام ھىزىزىك پىكھەنزاوە لە تىپى پارىزىگارى و پۆلىس و ئاسايىش بەناوى لىزىنە ئەمنىيە وە ئەي كامەيە پاراستىنى ئەمنىيەتى شارو ھاولاتىيان؟

لە لابەرە(٢) ئى زمارە(٩١) ئى رۆزىنامە(ھاولاتى) .. رۆزى دوو شەممە
لە لابەرە(١) ئى زمارە(٩١) ئى رۆزىنامە(ھاولاتى) .. رۆزى دوو شەممە
لە لابەرە(١) ئى زمارە(٩١) ئى رۆزىنامە(ھاولاتى) .. رۆزى دوو شەممە

بەدواوه بىر لە جۆرىكى دىكەي خەبات بکەينەوە، تا ئايىندەيەكى باشتىر بۇ كورد بىتە بۇون، لەو رىيەشەو بتوانىن خۆمان و رۆحى شەھىدە كانمان ئاسووە بکەين، ئەو شەھىدانە بۇ ئازادى و سەرىيەستى ئىمە كورد بۇون بە قورىبانى.

لە ژمارە(١) ئى هەفتەنامە(دەنگ) دا رۆزى ٢٤/٤/٢٠٠٥ بلاو بۇوەتەوە

باشتر که جه عفه‌ری نه‌هات

جه عفه‌ری سیاسیه‌کی راستگوی دروزنے ... ! مه‌به‌ستم ئوه‌یه ده‌زانی چون سیاسه‌ت ده‌کات له‌گه‌ل کوردا. بېر له پیکھینانی حکومه‌تی عیراق، جه عفه‌ری چەندین جار هاته کوردستان و له‌گه‌ل سه‌رکردەکانی کوردا کوبۇوه‌و، تا بېره‌و بە‌غدای بىردن و ئامانجە‌کانی خۆی بەدی هینا، له‌گه‌ل ئوه‌شدا درۆی وەك يەکی له‌گه‌ل کردن.

جه عفه‌ری که نایات بۆ مه‌راسیمی سویندخواردنی سه‌رۆکی هەریمی کوردستان، مانای ئوه‌نیه کۆنه قىنى هەبیت له‌گه‌ل بارزانی.. مانای ئوه‌ش نیه که ئارەزۇوی له کەش و هەوای هەولیر نیه، بەلکو رېك ئوه‌مان پېدەلیت: کورد نابیت ئېراز بکریت، پیمان دەلیت: دەبى بە هەر شیوه‌یەك بیت کورد بکریتە قاواغی عیراقی بۇنیکى ژىر دەسته‌یی، بەلام ئەم نەهاتنە خىرى پیوه‌یه گەر سیاسیه‌کانمان عاقلانتر سوود له لوته‌لایي جه عفه‌ری وەریگرن، نەهاتنی جه عفه‌ری ئامازە‌یەك بۆ ئوه‌ی نەك هەر گروپ و لیستەکەی خۆی قبولييان نیه کورد بکریت بە خاوند كیانىكى نەوعى له جوگرافیاى خاکى خۆيداۋ هەندىكىشيانلى حرام كرابیت، بەلکو سەددەر سەد پیکانی ئامانج و خواستى ئەسسى و لاتە دىكەشە كە خاکى كوردستانيان بەسەردا دابەش كراوه .. بە تايىھە ئېران كە هىلانەی بىرۇك سیاسیه‌کانی جه عفه‌ری و هاوبىراكانىتى لە عیراقى ئەمۇرۇدا.

لىرەوە دەكریت چ ئەمەریكا و چ عەرەبى عیراقى بخەينه بەر نەشتەرى لىکۆلۈنەوە سیاسى و بپیارىش له و بارەيەوە بدریت .. بۆ نموونە له لايەك هيئى فەرە رەگەز لە شارى كەركوكدا وىنە تالەبانى سەرۆك كۆمارى عیراق و بارزانى سەرۆکی هەریمی كوردستان دەدپىتنى و سوکاياتى بە ئالاى كوردستان دەكەن، لەلایەكى دىكەشەوە جه عفه‌ری سەرۆك وەزىرانى عیراق، نایات بۆ مه‌راسیمی سویندخواردنی سەرۆکی هەریمی كوردستان .. تىكىپا هەموو ئەمانە پیمان دەلین: كە چىدى كاتى نەرم و نيانى نیه و كاتى هەلۋىست وەرگىتنە لە نېيەتە خراپە‌کانى ئەھىزۇ لايەنە سیاسى و چەكدارانە كە كورد خۆی بە هاپەيمانى ئەوان دەزانىت و ئەو نائاكارىيەش قبول نەكربىت لېيان.

بە ج پیوه‌رېك دەبى ئىمە نازى ئەوان هەلگرین .. ! ؟، ئەى ئىمە نىن نۆرتىرين تاوانمان دەرەق كراوه لەلایەن ئەحباب و ئەقريباكانى جه عفه‌ری و عەلاوى و ياوهرو هەموو ئەو دارو دەستەيە ئىستاي بەغداوه ؟ ! ! .

پېدەچى جه عفه‌ری بەم هەلۋىستەي بىبەوي ھاپرای خۆى بۆ بەناو مقاوه‌مەي عىراقىيەوە دەرېرى .. ئەگەرنا بىانووی چىه بۆ نەهاتن .. خۆ گەر هەلامەتىشى بوايە دەيتوانى پاکەتىك كلينكس بەيىنت لەگەل خۆيدا.

باشتىر کە جه عفه‌ری نەهات .. بۆ ئوه‌ي لانى كەم كورد بىزانىت بوارى عىراقى بۇونەوە زۆر تەسکەو مەگەر بىبىنەوە بە ھاولاتى پلهى دۇو، لەو عىراقە كە تەنها كورد وادەزانىت ناوى عىراقى فيدرالى ديموکراتىيە، ئەگەرنا ئەوان .. بەرده‌وام ئىمە خەباتمان و شەھىدە كانمان و سەرەرەيە كانمان داواكانمان كەرەتى هېچ دەكەنەوە .. !

لە ھەفتەنامەي (كەركوكى ئەمۇرۇ) دا بلاو بۇوه‌تەوە

کی بەربەم تەقینەوانە دەگریت .. ؟

گورانکاری بەردەوام .. هەموو پنچیکی دۇنیا دەگریتەوە، بە پىّى شوين و كات گورانکارييە كان جياوازى هە يە لىرەو لهوى. لە عىراقى پاش سەداما، كە نەمانى سەدام و دەسەلاتەكەي بۆ خۆى گورانىكى كەورە بولە رۆزەلائى ناوه راستدا، گورانکارييەكى نۇر .. رۆزانە دېتە ئاراوه، سەيرترين و ترسناكتىرييان دياردە تىرۇرۇ تەقينەوهكانه لە گۈرهپانى ئەمروقى عىراقىدا.

لەلېتە قىسىملىكىن دەسەر دەستو لايەن و پشتىوانانى تىرۇرۇستان زور ھەلدەگریت، چونكە بۆ ھەموو جىهان روونە كە مەرقىڭەلەن، نازانن لەگەل عەقلى سەردىم و گورانکارى سەردىمدا رېيىكەن، دواجاريش دەبنە باشتىرىن رۆبۇتى ئەكتىفييەتى كردىوە تىرۇرۇستىيە كان لە ھەموو شوينەكانى جىهاندا، جىگە لەوەش تۈرىكى لە ولاتانى بەرژەوەندخواز كە لەو رېيەوە سوودىمەند دەبن، زۇرتىين كۆمەكى مادى و مەعنەوى تىرۇر دەكەن لە جىهاندا.

بەلام لىرە پىۋىستە لەسەر ئەو ھېزەى دىۋاياتى تىرۇر دەكات و كار بۆ سەقامىگىرىي ئاسايىشى ولات دەكەن، ھەلۋەستە يەك بکەين و لە خۆمان و لەوان پېرسىن: ئاخۇ سەقفييەنى زەمنەن ھە يە بۆ ئەنەوە تىرۇرۇ تەقينەوەكان ئىستىكىيان پېتكىرىت و لە لوتيان بىرىت ! ؟ ياخود تا چەند بەرنامەكارى ھۆشىيارى خەلکى كە لەپى مىدىاوه كارى بۆ دەكەن، سەركەوتتۇوە لەوەدا كە گەرای تىرۇرۇستان كەم بىكەتەوە لە عىراقدا !! ، ئەمانەو چەندىن پېرسىارى دىكە، كە ناكىرىت لىيى بىدەنگ بىن، چونكە گەر بېپارە لەگەل عىراقدا لە يەك جوگرافىيەيەنلىكدا جارىيەت دىكە بىزىن، دەبىت ئاۋېرەلە لەو لافاوى خۆينە بەدەنەوە، كە زۇرىيە ھەرە زۇرى شارەكانى عىراقى گرتۇوهتەوە و بەرەو كوردۇستان ھەلدەكشىت و سۇرېيكمان نىيە دابەشى دوومان بىكەت و كەمتر بىرسىن لە تىرۇر.

سوپاي عىراق، رۆز بە رۆز ژمارەيان زىاتر دەبىت و ھېزى پۆلىس و گادرى نىشتمانى و جۆرەها ناوى دىكە دادەنلىن بۆ دروستىرىنى دەستەو تاقمى تايىھەت بە پاراستنى ئاسايىشى شارەكانى عىراق، ژمارە ئەو ھېزەى عىراق زور لە ژمارە تىرۇرۇستەكانى نەك ھەر عىراق بىگە جىهانىش زىاترە، بەلام عەقلەتى كاركردن بۆ بنېپەكىرىنى

تىرۇرۇ توئىندرەوى، ھەلبەتە بەرنامە لەبارى دەھوئ، چۈنكە لە عىراقدا دىاردە يەكى نوييەو دەبىت خويىندەوە بۆ تىرۇر بىكىت و پاشان بەرنامەپىشى بۆ نەمانى بىكىت.

ھېزىك كە ژمارە لە سەد ھەزار كەس زىاتر بىت و نەتوانى رى لە چەند سەد كەسىك بىكىت كە رابەرایەتى بزوتنەوەيەكى تاسەر ئىسىك دۈزىن بە مرۇقايەتى بىكەن، ھېزىك بەو ھەموو خەرجى و كەرەستە جەنگىيەوە نەتوانى دەستى تىرۇر لە بىندا بىرىتىن، ھېزىك كە رۆزانە و ھەفتانە و مانگانە پېشىوانى زىاتر پەيدا دەكەن و پارەيەكى نۇر خەيالىيان تىادا خەرج دەكىت .. نەتوانى بەر بە تىرۇر بىگەن، دەى خەلکى سەقلىي بى توانا لە بەرامبەر ئەو خويىنپىزە پەچەك و تەقەمەنیانە چىيان پېتەكىت ؟ ! ! .

لە ماوهى راپىردودا شەوانە لە بەرنامە كەنالەكانى(عىراقىيەو شەرقىيەو كوردىسات و سەتەلايتى كوردىستان) دەھە، بەرنامە(تىرۇر لە چىڭى دادۇرەرىي) دا نمايش دەكرا، خەلکى تىنچىكىان بە بەردا ھاتەوە و ۋاياندەزانى بەراسىتى ئىدى تىرۇر لە چىڭى ياساو دادگا رىزگاريان نابىي و دەبىت ئەم ولاتە جىيەپەلەن، بەلام لە پە بهشىۋەيەكى چىتەر كەوتەوە چالاکى و رۆزانە شەقامو بازارو فەرمانگەكانى عىراق دەھىننە لەرzed و خويىنى زۇرىك لە مەرقى شەققىلىكىن دەپىشىن لە ھەولۇدانىدا بۆ پىكەن ئاماچەكانىيان، ھەر بۆيە جىيى خۆيەتى ھەر يەكى لە ئىمە بېرسىن: تاكە ئەو ھەموو پارەيە بۆ ئەو ھېزە تەرخان دەكىت .. ! ! كە ناتوانى چارەسەرى كىشى كەورەي عىراق بىكەن و رۆزانەش لەشىۋەي مانقۇرى سەربازىدا لە شەقامو كۈلانەكانى شاردا خەلکىيان ھەراسان كەردىوو، تاكە ئەنەنەن چەكىك دەدەنە دەست مەنالى خەلکەوە دەياندەنە دەمەي دېنەكەن تىرۇرەوە و يەك مىكائىزمى گونجاوېشتن نىيە بۆ بەرگىتن لە تىرۇر ؟ ! ئىمە دەمانەوە لە پاش نەمانى دەسەلاتى سەدام بە ئازادى و بېرى ترس بىشىن، ئەگەر ئەو ھېزەى بەناو پاسەوانى نىشتمانى و پەلىسى و لائتن .. ناتوانى ئاسايىشمان بۆ دابىن بىكەن، دەكىت و لات بىسپىرەن بە قەزاو قەددەر و بەسەر ئىمە دا پۆز لىيەن دەن لەوە زىاتر، دان ئىشەيەكىيان بىت بە(لىيو .. لىيو) و (واقە .. واقە) ئۆتۈمبىلەكانى پۆلىس مىشىكى ھەموو ئەو كەسانە دەبەن كە بە شەقامەكاندا دەرپۇن، خەلکى وا دەزنانى مەترىسيك لەو ناوه يە، كاتىك دەگەنە ئەو شويىتە، پى لەسەر سكلىتەرى بانزىنەكە توند دەكەن و بۆي دەردەچن ! ! .. دەزانىن وەكۇ شوانە درۆزىنەكە تان لېھاتووە،

بکنه لەسەر تىرۇرۇ كردەوە ناياسايىيەكان، ئايە ئەم كاره كراوه تا ئىستا؟! ئەگەر كراوه كوا؟ ئەگەر نەكراوه، ئەو دلىابن كە بەرگىتن لە تىرۇر وانابىت، با دە ئەوندەش موجەسى پۆليس زىاد بكتات مەرج نىه بە زىادكىدىنى موجە ئىدى بىن بە(مارى مارخۇر)، هەرئەو پۆليسانە وەر ئەو فەرماندەبىيە يە .. ئىدى پاره لەوانە يە قەلەويان بكتات، بەلام رىوشۇينى باشتىيان نىشان نادات بۇ دېزايەتى و نەھىشتىنى تىرۇر، لەبرى زىادكىدىنى موجە با پالان و كاركىدىنى نوپىيان پى بوتىتىتەوە لەسەر چۆنۈتكى نەھىشتىنى تىرۇر بەگۈچۈنەوەي، باشه گەر بىتتەوە بەروارد بکەين لەنپىوان پارەسى تىچۈرى تەقىنەوەكەن يە مانگى شارىيەكى وەكەن كەركوك و كىرى تىرۇرىستەكان و پارەسى فرۇشتىنى مروقە خۆكۈزەكەش، چەندىجار لە پارەسى موجەسى گشتى پۆليسەكانى سىنورى پارىزىگاى كەركوك كەمترەوە ناتوانن بىنماقاقاى تىرۇرىستان بىرىن بەر لەوەي بە پەنجهى مەرك بىنماقاقاى خەلکى خىر لەخۇنەدیوی ئەم ولاتە بىرىن .. كى بەر بەتىرۇر دەگرتىت .. !؟!

لە ژمارە ٧٠ يەك شەممە ٢٠٠٥/٦/٥ ئەفتەنامەي گەركوکى ئەمۇدا بلاو بۇوهقەوە

ئەگەر بۇ كارى زۇر گەرنگىش بىن بۇ گەرەكىڭ خەلکى بىۋاتان پېننەكتە، چونكە هيىنەدە لە بەلاش(ويقە .. ويقە) ئۆتۈمبىلە كانىنان كردووە بە گوئى خەلکدا .. راھاتۇن كە هيچ نىيە، وادەزانن بۇ پىاسە ھاتۇونو خەرېكى مانۇرۇ شىتى لەو جۇرەن. پىيوىستە لانى كەم رۇزى يەك كاتژمۇر وانەتى تايىبەتى ھەبىت بۇ پۆليس، تا بىزانن ئەركە كانىيان چۈن جىبەجى بکەن، تا فيرېن چۈن لەگەل خەلکدا مامەلە بکەن لە بىنكە كانى پۆليس و لەناو بازارپۇلە شوئىنە گشتىيەكاندا، چونكە تا ئىستا هيىزى پۆليس بە ئاراسىتەتى تىرساندىنى خەلکدا كار دەكەن، وادەزانن ئەگەر لە هەر شۇئىتىكەوە تىپەپىن، حەتمەن دەبىت خەلکى لييان بىرسىت، ئاخىر خۇ خەلکى ھەموسى لە دەرەوەي ياسا نىن و تىرۇرىست نىن، خەلکى ھەز بە شوئىنەدەكەن كە پۆليسى لىيە، چونكە وادەزانن پۆليس ژيانيان دەپارىزى!، كەچى تىيەكەن بە پىتى واقعىي كۆمەلائىتى و ئابورى و فيرەكەنلىكى ئەكاديميانە نىيە بە پىتى واقعىي كۆمەلائىتى و ئابورى و سىياسى كۆمەلاتى خەلک، ئەگەر وانەيەك ھەبىت بىخۇيىن، وانەيە دەم و چاو گەزىكەن، وادەزانن پۆليس دەبىت بونەوەرېكى ترسنەك بىت.

پۆليس دەبىت تەنها ئامانجى چاوهپوانى سەرى مانگى موجە نەبىت، كە رۆزانە بىخەمۇ خەيال لە شەقامەكاندا لىتىان دەبىتە قورىانى دەستى تىرۇرىستان، پىيوىستە خەمى ولات و خەلکى .. ئامانجى سەرەكىان بىت، پىيوىستە بەرپىسانى پۆليسىش ئاكادارى ئەو حالەتە بن، كە دەبىت پۆليس لە نىيۇ خەلکەوە بۇ تىرۇر بگەرىت، لە چاوى خەلکەوە، بە عەقلى خەلکەوە .. نەك خۆپان وادىنەن كە بە تەنبا ئەو ئەركەيان پى جىبەجى دەكىتتەن ئىدى ھەموو خەلکانى دىكەش سەرى دواى فارىزەبن.

گەر بىمانەوى بەر بە تىرۇر بگرىن، دەبىت يەكپىزى ھەبىت، نەك جارى وا ھەيە ئەفسەرەكانى پۆليس مەتمانە بە پۆليسەكانىش ناكەن .. !، ئەگەر پۆليسىك جىيى مەتمانە نەبىت و ترسى ئەوەي لېكىرىت كە دەستى لەگەل تىرۇرىستاندا تىكەلە، بەهانە چىيە بۇ ھېشتەنەوە لەرىزەكانى پۆليسدا !!، ناكىرى تەنها شەوگەپى لە گەرەكە كوردىيەكاندا بە گەشتى شەوانەي ھېزەكانى پۆليس دابىرىت، پۆليس تەنها بە پۆشىنى جلو بەرگى پۆليسى .. پۆليس نىيە، بەلكو بە ئەنجامدانى ئەركەكانىيەوە پۆليسە .. جىيى خۆيەتى ئەگەر پۆليسى مەدەنلى ھەبىت و موجەيان وەكە پۆليسى ئاسايى بىت و كارى باشتى

له نیوان(تالهبانی و جه عفری) دا

هه لبته قسه کراوه له بارهی نه گهره کانی هه لوه شاندنه وهی ئه و هاوپه يمانیه نه عیهی نیوان کوردو شیعه، که سه ره بارهی موجامه له کردنیکی بی تام و بی مانا زیاتر نیه، به لام گهره گوتارو جموجوله کانی شیعه بروانین له نیستادا که سه ره و هزیران له وانه، له وانه یه هندیک سره داوی دیکه مان چنگ که وی.

جه عفری که بق خوی راسته و خو دهوریشیکی دلسوژی سیستانی و ده مارگیریکی مه زه بیه، ئه وهی لی برهه م هاتووه تا نیستا ته نهها فیل و ته لکه بازی بووه به رامبه ره که کوردو کیشی کوردو ته نهها به رامبه ره بی سوننه ش له ناوه پاسی عیراقدا.

تاله بانی که سه ره کوماره و نوینه رایه تی کورد ده کات له گهوره ترین پوستی سیادي عیراقه و، ناکری هروا له دانیشن و سه رانه کانیدا له گه جه عفری، باوه په و سیاسیه هه زه لیه بهینیت، که جگه له کیرانی روکی کاره کتله ریک هیچی دی ناکات له پوستی سه ره و هزیراندا، بیریشمان نه چیت که سیناریستی روکه کانی جه عفری مه رجھ عی شیعه و راسته و خو نارا پاسه و خو (علی سیستانی) یه که به په گههزاولاتیه کی ئیرانیه و بق دووبار کردنوهی پیکه هینانی جمهوریه کی هاو شیوهی جمهوری ئیسلامی ئیران له هه ولایه، لو پیناوه شدا بی شومار کاره کتله ری هاو شیوهی جه عفری و موقعه دا به رهه م ده هینیت له نیو گوره پانی سیاسی و سه ربازی عیراقدا.

راسته کورد سیاسه ت ده کات به عهقلی سه دهه له گه عهده بدارو به پله ی یه که له گه شیعه دا، به لام ناکریت هینده سه رقالی گه پان بین له دووی پیکه بیرکردنوه کانی جه عفری و هاو شیوه کانی تا بتوانین له گه لیاندا بير له دووباره دروست کردنوهی عیراقتیکی زبه لاح به چه کو سه ربازی ناهوشیار، وکو چون له رابردودا سه ربازه شو قینیه کانی عیراق به وشه یه کی (سهدام) کوردستانیان خاپور کرد، ئه مه له کاتیکدا که نیستا حکومه ته کهی جه عفری بپیاری داوه ئه و سوپایه له زیر ناوی (بروسکه) دا سه رقالی فراوان کردنین، په بکیشین بق سنوری که رکوک و موسل، هاو کات له گه گوتاره سه دامیه کانی جه عفری و هه مه نه یاره کانی دیکه کوردو فیدرالی کوردستاندا.

ده کریت هه لوه ستیه کی جدیتر بکهین له سه ره ئه و پیلانانهی عهده بی شیعه و سه ره و هزیرانی عیراق و له ویوه بیر له قبول کردنی بیورا کانی جه عفری بکهینه وه، پیویسته له نیستادا هه رچی نووتريشه په لی هه مه وو جه عفره ریه کان بگرین بق سه ره میزی کوبونه وه کانی پارله مان و هه مه وو ئه و به لین و بپیارانهی سه بارهت به کوردو کیشی کورده که دراوه، له زیر چاودیزی ئه مریکا و نه توه یه کرگرتووه کاندا پییانی ئیمزا بکهین و سه قفیکی زه مه نیشیان بق دیاری بکهین، که زووتر دهست به جیبه جی کردنی ماده (۵۸) بکریت، تا نه بوروه به یه کیک له و خه وانهی که کورد له رابردودا شه وی پی روز ده کرده وه و روزمان گه پشت به (هه لکه بجه و ئه نفال و سوتانی گوندہ کانی کوردستان)، با خه ریکی تومار کردن نه بین بق میزوو، وکو چون تا نیستاش له سه ره زاری نه وهی نوی باسی ریکه و تتنامه (سیفه) ده کریت و دواتر (لوزان) ای به سه ره دیست، کار وا برپات به ره لوهی هیچ شتیک بکریت، بق کیشی کورد، عهده بیر له هینانه کایهی کو ده نگیه ک ده که نه وه هاو شیوه (ریکه و تنى جه زائی) و ئیمه ش ده بی بلیین ده بوایه بق یه ک روز دواخستنی جیبه جی کردنی ماده (۵۸) رازی نه بوبینایه، به لام پاش چی .!!.

له گوره پانی سیاسی عیراقدا کورد وکو هیزو وکو قه باره بونی هه يه، به لام وکو گوتاری سیاسی یه کرگرتوو .. وکو ده سه لات .. وکو یه کده نگی له ئاست داوا کانی کوردا، هرگیز نیه و هیچ گوتاریکیان له هی یه ک ناچیت، به تاییهت یه کیتی و پارتی که دوو حیزبی گهوره باش سوری کوردستان و پیشتر نیستاش خاوه نی ده سه لات کانی کوردستان، نیستا هه ردو پوستی سیادي له عیراق و کوردستان یه کیتی و پارتی، باشه کهی کش مه لیک ده که ن له دوا جوله هی بیرتے سکیه نه زوکه کانی جه عفری و هیلی سوری بق دیاری ده که ن، هه لبته ئه م ده رده سه ریهی نیستای جه عفری بق کورد، پیشتر یاوه رو عه لاوی بون، به لام نیستا بارو دو خه که زور ناسکتره و کاتی موماته لکه نه ما .. کاتی ئه و نه ما، ئه وان به بیانوی گه رانه وهی ئاسایش بق عیراق سه ربازه کانیان قه لکه و بکه ن و ئیمه ش له نائاگاییدا له دووی دلنه رمی و سوژی عه ره بی شو قینی عیراق و هه مه و لاتانی دراویسی عیراق بکه پیی.

گه رئیستا و لام کاته دا بیر له دروست کردنی گوشار نه که بینه وهی له سه ربادا، هیچ گرن تیه ک نیه بق ئاینده پاش نووسینه وهی

دهستوری هه میشه بی عیراق، چونکه ئەوان تا ئیستا تەنها درؤيان لهگەل كردوين، ناكريت بىر لە يەك و شەرى راستى بىھىنەوە كە ئەوان بىلىن، گەر بەرژەوەندى سەد دەر سەدى خۆيانى تىادا نەبىت.

لە ژمارە(٢٦)ى ھفتەنامەي (كەركۈسى ئەمۇۋەدا) دا بلاو بۇوه تەوه

قسەیەک بۆ رۆژنامەگەری ئەم سەردىھە

رۆژنامەگەری پیشەیەک وەکو ھەموو پیشەکانى دىكەولە ھەمووشيان گرنگىتە، چونكە كارى رۆژنامەوانى كەمتر نىيە لە كارى ئەو سياسەتكارانە ھەموو گەرەپەنە وەكەن بۇ وەرگىتنى كورسى دەسەلات، بەلام جياوازيان لەۋەدایە .. سياسەتكار درەدەكات و رۆژنامەوان درۆكىانى ئەوان دەردەخات، سياسەتكار بەرەنجامى ناڭكىيان خويىنىشتن و جەنگو مالۋىرانيە و .. رۆژنامەوان راستى كارەساتەكانى ئەوان دەخاتە بەر چاوى خەلکى.

رۆژنامەنوسس كەسيك نىيە كاميرايىك و رىكۈرەدەرىك ھەلگىتىو بىكەويىتە ناو شەقامەكان و لەبەر دەم فەرمانگە و بارەگائى حىزب و لاي بەرپرسەكان كەوتېت .. رۆژنامەنوسس كەسيك نىيە تازە بە تازە فيرى ئەلفو بىيى نووسىنى خۇئاسايى بوبىتى و ناوى لېپەرىت رۆژنامەنوسس .. نا كاكى جەريدەوانەكان ! ! كارى رۆژنامەنوسسى بەر لە ھەموو شتىك ئاكارە و رەوشتە .. دەبىت هىچ كارىكى ئارەوات قبول نەبىت لە بچووكتىرينى وە تا گەورەترين، ئەگەر لە پېتىۋەشدا لېدانت خواردو كەوتىتە بەر ھەر دەشە .. دەبىت ئەو كاتە زىاتر ئاسوودە بىت كە تو پەيامە راستىيەكتە گەياندۇوه، نە وەك كاكىك لە كاكى كانى حىزب و نازانم حکومەت و ئەو شتانە قەلس نەبىت .. قىوسىيلىكىيەت و هىچ نەللىت لەسەر نادادى و ناياسايىك كە دەبىينىت .. ياخود بە بەلگەوە سەد دەرسەد بۇت رون دەبىتتەوە.

لە هەمان كاتىشدا دانىشتن نىيە لە ژۇرەتكادا دۇو پاسەوان دەرگاكلەت بۇ پىارىزىن و بخۇيىت و بخەرى و حەيرانى رۆژنامەنوسسى بە كەفي كەسيكى دىكە بچرىت بۇ خەلکى ستەمدىدەي ئەم ولاتە خىرلە خۇندىدۇوه.

ھەرسە و دەبىنى بەبى ئەوهى ئەزمونىك ھەبىت ياخود ۋوركشۆپىكى بىنېبىت لەسەر رۆژنامەوانى .. ئىدى بە خزمایەتى بىت يان بە خۆبىرىنى پېشەو بىت، خۆى گەياندۇوه تە دەزگاكانى راڭەياندۇن و بانگەشەى كارى رۆژنامەوانى دەكات و هىچىشى پى نىيە لەو بارەيەوە، براينە بازار گەورەيە .. شارىش فراوانە .. كەسابەتىش رۆزە تكايە ئەو كەسەئى ناتوانى بە ئەخلاقى رۆژنامەوانى تەواوه وە قەلەم بخاتە سەرپەر، با كارەكەش ناشىرىن نەكات لەبر چاوى خەلکى،

چونكە يەكەمین فاكتەرى هاتنە ئاراي دەسەلاتى خەلکى و هىزى شەقام .. رۆژنامەوانى، كە پاش سى دەسەلاتە كە دىكەي و لات .. تەشريعى و قەزايى و تەنفيزى .. دەسەلاتى چوارەم دەسەلاتى رۆژنامەنوسسى و راڭەياندە.

ئۇمىدىك گەر ھەبىت بۇ ھاتنە كايەى سىستىمى ئازادى و ديموكراسى لە رىي ئازادى رادەرپىنەوەيە، بروايەكمان بەكارى رۆژنامەوانى و سەندىكاكانى كۆمەلگەي مەدەنەيە، بەلام كار و بپوات ھەركەسەو بە ئارەزۇرى خۆى و لەبر بەرژەوەندى خۆى قىسوھەوال بەھۆننەتەوە .. حالىمان باش نابىت، ئەوهندە رۆژنامە دەردەچىت ئەوهندە خۇيىتەرى جىديمان نىيە، ئەوهندە رۆژنامەنوسسى راستىمان نىيە.

سەيرەكە لەوهدايە بە ئاشكرا لاپەن و جى ئاپاستە و ھەندى جارىش مەبەستى ووتارو ھەوال و بابەتى ھونەرى و ئەدەبى دەردەكەوە تىيانداو بانگەشە ئازادى رادەرپىنېش دەكەن، كاكى خۆم رۆژنامەوانى ئەو چەند لاپەر بۇرۇپ و ئىنەو ھەوالى دووبارەو لەيەك چووه نىيە، كە ھەر حىزبەو خەرىكىتى و بە تىراشىكى زور دەيختە بازىپەوە، نا ئەوه تەنها ئەنجامدانى كارى حىزبىيەو هىچى دىكە، رۆژنامەوانى تەنها ناو نىيە لەسەر رۇپەپى رۆژنامەكانداو رۆژانە و ھەفتانە و نىو مانگانە و مانگانە بکەويىتە بەرچاوى خەلک .. نە خىر دەبىت بەپەپەپى گوينەدان بە قىسوھەلۇكى دلسىتاوه كانى حىزب و حکومەت و سەرمایەدارەكان .. زوبانى نووسىنت كار بکات، بەلام گىرنگىشە وابەستى مەرج و پەيمانناكانى رۆژنامەنوسسان بىت و يەكە دلسىزى ياساوا مافى مرۇقۇ و راستگۇيى بىت.

رەوا نىيە لەبر ھەر ھۆيەك بىت تۆمەتى ئاپەوا بەدەيتە پال كەسانىك كە دوور بىت لە راستىيەوە ئامانجى تايىەتى بېتىكى .. رەوا نىيە بەبى ئەوهى رەش و سپى لەيەك جىايىكەيتەو .. حۆكم بەدەيت، ئەگەر لە ياسا لادەرىيكت بۇ ئاشكرا بۇو بە بەلگەي تەواوه وە .. تاوانە نەيختە سەرپەرەي رۆژنامە چاپىۋىشى لېتىكەيت، لەبر ھەر ھۆيەك بىت.

زىرىيەك ھەن وەك چاولىكەرى خەرىكى نووسىنى ووتارن بۇ رۆژنامەكان .. بەبى ئەوهى هىچ شتىك لە بارەي مەرجەكانى ووتارەوە بىزانن، بە پەندى پېشىنان و قىسى سەر تەنورىيان و ناو مەجلىسى دىووهخان دەست پېدەكەن و كۆتابىيەكەيشى نازانن چىيان ووتەو .. من بەو كەسانە دەلىم: بەھىلەن خەلکى بتوانىت رۆژنامە بخۇيىتەوە، چونكە ئىيەمە پېيويسىمان بە خويىنەرەيە، با لەبر بابەتى نابابەت و لازۇ

بیفه‌ر خه‌لکی دور نه‌کنه‌وه له خویندنه‌وه، رۆژنامه هه‌یه به سه‌رنووسه‌ریشه‌وه .. پانتایی گنگ له لایه‌په کانی رۆژنامه‌که ته‌رخان ده‌کهن بۆ باسیئک .. یان شتیک که ته‌نهاو ته‌نها بۆ به‌رژه‌وهندی تاکه که‌سی خۆی ده‌گه‌بری و له‌لایی هه‌موو خوینه‌ریکی زیره‌کیش ئاشکرایه، من نامه‌وی ته‌شیر بە کس‌هه‌وه بکه‌م، به‌لام ده‌توانم به‌لگه‌ی روون و ئاشکرای یه‌کیک له رۆژنامه زور دیاره‌کانی ناو شاری که‌رکوتان بۆ بهیئنمه‌وه، پیم باشه هه‌ر وا لوغزیک بیت و به خویاندا بچنه‌وه، چونکه سه‌ر ئیشیه‌یک ئه‌وه ناهیئنی هه‌موو دونیا تیبگه‌یه‌ن.

زورم ماوه بیلیم .. به‌لام بۆ ئه‌م باسه ئه‌وهنده به‌سه تا شتیک له و کاره‌ساتى ئیفلیچ بوبون و ناشیرین بوبونی رۆژنامه‌وانیه بخه‌مه به‌رجاوى خوینه‌ر .. به‌لکو کار بکات له دلی سه‌رنووسه‌رو ده‌سته‌ی نووسه‌رانی رۆژنامه‌کان و تۆرقالیک به کاره‌کانیاندا بچنه‌وه راستی و هله‌ی خویان دیاری بکه‌ن و نه‌یهیئن.

*له لایه‌په (۲)ی زماره (۱)ی رۆژنامه‌ی (که‌رکوکی سبمی) رۆزی ۲۰۰۵/۲/۲۰
بلاو بوبونه‌وه

ئايا چەمچەمال.. ياساي تيابىه

يادگارى رەشى ئەنجامدانى تاوانىيکى تيانەبىت، ئەگەر ئەزمایش بىرىت دوور نىيە خاكەكەي ئۇ و خاكە بىت كە زۆرتىن خويىنى تىا رىۋېت، رۆژانە ئىيمەز زىندۇو كە پىاسە ئەكەين لەخۇمان ئەپرسىن: داخ્خا كام شەقامە و كام پىچە دوا ويسىتكەي شەمەندەفەرى رۆخمان ئەبىت؟ ئەمەش تىسىتكىمان نىيە، لەبىرئەوهى حاشا هەلنىڭ كەر رۆزانە بە بازاردا تىپەپىن كە سانىتىك تووش ئەبىت كە دوور نىيە كەسىك يان زياترى كوشتبىي و ياخود كە سانىتىك ئەبىنى بەچەكەوه بۇ تۆلە سەندىنەوە ئەگەرپىن ياخود رۆر كەس كۈرزا لەپىش چاومان و تا ئىستا بکۈرۈدەستىگىر نەكراوه، هەندى جار ياسا نەيتوانىيە، بۆيە وەكۇ بەرزەكى بانان بۆي دەرئەچن، كە شارىك ئەمە رەفتارە جوانە كانى بىت گەرەنتى چىيە بۇ ئىيانى خەلکى سادەوە هەزار لەوشارە... ئەم بارۇدۇخە ناكە وىتتە ئىررەكىي ياساوه ئەگەر بەپرسە كانى حۆكمەت و ھەموو حزىيەكانىش بەراستى كارى بۇ نەكەن، بېرى گۈيدان بەئىتمامى حىزىي و پلاى ناورىزىھەكانى (پ، م) دەزگا حۆكمىيەكان ھەموو تاوانباران بىرىتىنە دادگا ياسا سەرەور بىت، وەك يەكىك پياو كۈزە لىيى گەپى خۆمانەيە و يەكىك گولە بەرپۇزە فرۇشە تەوقىف بىرى، موخالەفە چىيە، ھىچ تازازۇوى عەقلىك ئەم دادپەرەرەيىھە ئەم ياساىيە بە لۇزىك نازانىت، كە يەكسانى تەواوى تىا نەبىت، شارستانىتىت رۆر بەخاوى پىش ئەكەۋىت لە چەمچەمالدا، گەر وا بېرات لانى كەم (٣٠ بۇ ٤٠) سالى تر ھىشتا ناگات بە ئىستاتى شارى سلىيەمانى نەك ھەر وەك سىمامى شارستانىتى خەلکەكەي بەلکو پابەندبۇونى بەياساوه وەك ئەوهى ئىستا لەشارى سلىيەمانى فەراھەم كراوه.

نازانىم رووی پىنۇوسەكەم بىكەم كوى و ئوبالى ئەم ھەموو ناشرىينىي بخەمە ئەستقى كى؟ كەسىك خۆرى بەبەپرسىيار نەزانى لەم دىارىدە دىزىيۇو نابەجىيانە وەك ئەوهى حۆكمەت و دەسەلات نەبىت. ئىستاتى حالى حازرتا رادەيەك كۈپانكارى روويداوه بەسەر مەسەلە كاندا، بەلام كى دلىنایە؟ جارىكى دى كارەساتە كان دووبىارە نابىنەوە؟ ھەروەها بېرى ئامارىك كە بەرچاوم كەوت رىزەي كوشتن و بىرىنداربۇون لەسالى (٢٠٠١) دوو ئەوهندەي سالى (٢٠٠٢).^٥

لە لايپەرە (٢) ئى زمارە (٥٥) ئى رۆزئامەي (هاولاتى) .. رۆزى ٧/١ دا بلاو بۇوهتەوە

ھەرەك گومانى تيانىيە ياسا بۇ خزمەتى مەرۋاھىتى دانراوه، نەوهەك چەند بېرگە و مادەيەك كە حۆكمەتى عېراقى بۇ پاراستنى بەرژەوەندىيە تايىھەتىيە كانى خۆى دايىتاشيون، بەلام سەيرە شارىكى وەك قەزايى چەمچەمال كە زياتر لە (١٠٠،٠٠٠) سەد ھەزار دانىشتووى تىا دەزىت ھىچ سىمايەكى جوانى تىا نابىنرەت، ياسا بۇ سەرخەلکى ھەزار وەك شىر پەنجەيە و لېيان نابىتتەو، بەلام بۇ چىننېكى دىكەي كۆمەلگە ياسا پىاوېكى كۆيىرە و دەبىي رېنمايى بىرىت، بىواناکەم ئەم حالتە حۆكمەتى ھەريم لىتى بى ئاگاپىت، مەحالە ھىچ مەرۋەتىك بتوانىت دەرۇونى ئارام بىت و بەبى خەم ئىيان بگۈزەرېتى لە چەمچەمالدا بەردەوام لەترس و دوودلى دان، ھۆرى ئەو ترس و دوودلىيەش چەند ھۆكارييکى ھەيە، لەوانە زالبۇونى دىيارەدى خىلەن و عەشيرەتگەرى لەناوچەكە، پىكەي جوگرافى كە ئەكەۋىتتە سەر ھىللى تەماس لەگەل ھېزەكەنى رېشىمدا، كە مەترخەمى حۆكمەتى ھەريم بۇ چەسپاندىي ياسا لەشارەكەدا، لەگەل ئەۋەشدا ھەولدرەوە كەم و زىر بۇ بەرەو پىش بىردى شارەكە، بەلام دەلسۆزانى ئەم شارە ھېنەدە كە من بەپەنجەي دەست ئەزىزىرىن، بچوكتىن پرۇزە كە ئەكەپتە لەم شارە يان ئەبىت بەناتەواوى و بەشىۋازىكى نا ھونەرىيەنە بىت ياخود ھەولى ئېقلىج كەرنى ئەدرىت يان بەئىستەفرەزەوە ئەوترىت لەكۈ ئەكەپتە لە چەمچەمال؟^٦

ئەمانە چەند فاكتەرىيەن بۇ رۇوخاندى ھۆشىارى لەم شارە، زۆر لە دانىشتوانەكەي كە ھەندىك بارى ئابورىيان باش ئەبىت دەست بەجى بىر لە جىھېشىتى چەمچەمال دەكەنەوە و رووئەكەنە شارى سلىيەمانى خۆ ناھەقىشىيان نىيە، بەلام ئەشتۇان بىنە پېشىۋانىك بۇ شۇرۇشىك دىزى دىارىدە دىزىيۇو ناشرىينە كان و نەھىشتىنى ئەو دواكەوتتەو ھەرەوەها رۇلى بەرچاوبىيىن بۇ ھۆشىاركەنەوە خەلک، ناكىرى بۇوترى لە ھەموو روپەكەو دواكەوتتۆ، چونكە رۆشنبىرۇ رۆزئامەنۇس و خەلکى پېشىكەوتتو خاوزو ھەرمەندى رۆر تىابىيە، بەلام ھەناسە كائىيان لەنزيك تاساندۇنە دىتە دەر، ئەمەش ھەر ئەو كارەنامەرۇپىيانە وايانكەدووھ كە رۆژانە لەشىۋەي كورتە فيلم پېشانى خەلکەكەي دەدرىت، چەمچەمال.. كەم شەقامى ھەيە لەپىچى كۆلان و سەر سوچە كانىدا

چیلی باسی پیکه و هر زیان مه که ن

له یه که م روزه وه که من زاراوه‌ی (پیکه وه زیان) م بیستووه، به بی ویستی خوم قینم له و شه که و له و که سانه‌یش بوده ته و که ده یلین و دهینووسن و باوه‌ریان پییه‌تی، به و ماناوه.. نا که من نامه‌وی له گه ل که سدا بژیم و تاکره و توندره و بیم، به لکو بروام به و نیه له گه ل نته وه گه لیکدا بژیم ده مونگیان به خوینی ثن و پیاو پیرو مندالی نته وه که م سور بیت و تائیستاش که ل که لی نه مان و سپینه وهی من و نته وه که م لسه ریاندا بیت.

کورد میژوویه کی خویناوی و زیردهسته‌ی ههیه، نه مهش له سه دهستی نه و سی نته وه همه جیهه که چواردهوری سنوری خاکه که يان داوه، له تورک و عهربه و فارس. هر له میژووی کورده اه و شمان بق باسکراوه کله هه مو شورش و به رخودانیکماندا، (مه رگه و پیکمان بق په یدابووه هه مو (ریسه که لیکردووینه ته وه به خوری).

نازانم به و سیاسته‌ی سیاسته‌تکارانی کوره بلیم چی که کوردستانیان کردبوو به نارامترین مالی تورکمانه کانی (به رهی تورکمانی) و ئۆپۆزسیئونه کانی (شیعه‌ی عیراق و نه که هر ئه ونده‌ش، به لکو خزمتی باشیش ده کران، که چی تیستا نمک حه رامن و هه رچی بق کورد خراپه ده يخوانز، هه وه کو چون باوبایرانیان له رابردودا له گه ل کوردا کردوویانه و کردیان و تیستاش خویان دهیانه وی میژوو روپیاره بکنه وه.

سیاسته‌تکارانی کورد نه له رابردوداو نه له تیستای حالی حازریشدا نه یانتوانیو مالیکی سیاسی یه کگرتوو بق کورد چیکه ن و له ویشه وه سیاستی سه رکه و تى کیشی کوردی بکنه بنه مای ناوها پر روزه‌یه که رفڑی نازادی و سه ربه‌ستی نته وهی بگاته ده م که ل.

له تیستاد او له باشموری کوردستان که شاری که رکوك رقرترين گه ل کورگی جیهان دانی لی تیزده که ن، حالی سه ره کی مملانی کوردو دوزمنه کانیشیتی.. خوخه له تاندنه گه له ده ره وه کورد که سی دیکه به براو دؤست و هاوپه یمانی نته وه کورد بزانین، کوا.. کی.. هاتووه خشتیکی خستووه ته سه ره دیواری داواکانی کورد.

منیک به دهیان هه زار ها وو لاتی کوردستانه که م.. به دهستی نه وه کانی ئه عربی بیابانه کان به در دنده ترین شیوه و به نامه قانه کوکوژو زینده چال کرابن.. ئیدی چون هه مو کاتیک دیمه‌نی (عه گال و دشداشه) و عه ره ب خوی نه که نه سویی برینمه وه؟!

منیک به فیتی که مالیسته تورانیه کان هه مو ده میک و تیستاش به زوبانی در کاوی (تورکمان) ه سه رلیشیواوه کان گالته به بونم بکری و هه ولی دزینی شاریکم بدری.. چون بتوانم ئه و (قارداش) انه به برا بزانم و له گه لیاندا بژیم.

منی کوردی راگویزراو سه رومال تیاچووی که رکوك، کاتی ده گه ریمه وه شاره که م و له سه ره خاکی ئه و بایپره یه م که عهربه بورک و فارس بونیان نه بوبه.. ئه و هه بوبه مالیک ده که م تیا بژیم، به غه ریب و خاکدزم ناوزه ده کهن، ئه وان چهند دهیه یه که له حوشتره کانیان دا به زین و دهواره شرہ کانیان له بیابان جیهیشت و هاتنه که رکوكی شاری کوردان و تیستاشی پیوه کلتوری بیابانیان وه لا نه ناوه.. له کوشتی و دزین و کاری (ده عاره).. تورکمانه کان غه ریب نین که بنه ماله‌یه کیان نیه ره گیان نه گه ریته وه سه ره کوردو زوبان و کلتوریکی شکاو دروست کراویان هه یه و نه ک خاوه‌نی خاک نین.. به لکو خاوه‌نی خویان و عه قل و ئاکارو سیاسته تی خوشیان نین، که چی بیشه رم.. رقد بیشه رم دینه سه ره شاشه تی تله فزیونه کان و جوره‌ها دروشمی شه رانگیزانه و قیزه ونانه به کوردو شورش و خاکه که ده لین، که چی به سه دانیان شه هامه ت و که رامه تی یه ک لاوی خوینگه رمی نه وهی کوردیان نیه و هه مو خویان فرۇشتتووه به نه وهی (تورانیه کان) و گه نده لترین سیاسته تی روزه لاتی ناوه راست ده هینه که رکوكه و تاگره ویک ببهنه وه.. که خه ونی سولتانه روروه شه کانی عوسمانی و که مالیسته چاوشوره کانی میژووه.

هه مو ئه و نه ته وانه ای له چواردهوری کوردا ده زین و له سه روه تو سامانی خاکی کوردانیان خواردووه و له شاره کانیدا ثیان ده گوزه رین، قه رذاری لیبوردن که له کوردی داوا بکهن. ئاشتیبونه ته وه و لیخوشبوون له عهربه، مه رجه کهی داوا لیبوردنی نیوده وله تی و تائبه د سه رشوری له ئاست وشهی (کورد) و (کوردستان) ده بیت.. چونکه ئوهه تا له وی.. لهدلی بیابانه سو زانیه کانی عهربه ئیسک و پروسکی دهیان هه زار روله نته وهی کورد بیتاز که وتووه برا چاپه شه نامروقه کانیان ته نهانه به توانی کوردبوون به و ده دهیان بردن.

تورکمان جگه لەوەی زۆربەيان کوردن چەند بنه يەکى پاشماوهى سەرددەمى داگىركارى عوسمانىيە كانى و هاواكارو دەستو پىۋەندى ئەو ئىمپراتورييەتە بەربەرييەن كە خاكى كوردىستان و خەلکى كوردىستانيان برسى كردو شىۋاند، خۆشبۇون لېيان مەرجى دەم داخستنىيانە و هيچى دىكەو.. دەست هەلگرىتنە لەكلكا يەتى تورانىيەكان.

ئەمريكە هيچى بۇ كورد نەكىدۇوه تائالقە لەگۈيى بىن و هاپىەيمان و ملکە چى بىن، دەبى چىدى بىر لەداها تووى كورد بکەينەوە قومار بە چارەنۇوسى كوردو خاكو شارە كانىيەوە نەكىيت.. باشە تۇ بلېنى (موقتهدا سەدر) و (پاشماوهى بەعسىيەكان) نىو هيىنەدە كورد هەقيان بە دەست بىت و باشۇورىيان لەئەمريكاو هاپىەيمانە كانى كردووهتە دۆزەخ و جەنگەلى مەرگ؟!

منى كورد هەموو پلانە كان دەبىنم بۇ لە خشتە بىردىن و فيل لېكىدىنە ئىدى بۇ گۈي رايەلىان بە.

ئىۋەش ئەى حزبە كوردىيەكان لەوە زىاتر سىماى شۇرۇش و كوردايەتى لە بەرچاۋى كورد ناشرىن مەكەن.. چىدى حەوسەلەى گەمە كانى ئىۋەمان نەماوهە بىيەنگۇ بى ھىوا فال بۇ بەختى كورد بگىرىنەو، ئىۋە بەئاوازى خۆتان حەيرانى شۇرۇشمان بۇ دەچىز و ئىمەش لەم بەستەو بالۇرەيە ناحالىن.. هيىنەدە نەبى ئەمە نەكوردايەتىيەو نەشۇرپىشە.. گەر رەنگە كانى حزبایەتى بەرچاۋمان بەو شىۋەيە بىتەن.. ناچارىن.. ناچارىن.. بلىيەن چىدى باسى پىكەوەزيان مەكەن.

لە لەپەرە(٤) ئى ژمارە(٤٦) ئى هەفتەنامەي (كەركۈمى ئەمپۇ)، رۆزى ٢٠٠٤/١٢/١٢ بلاپۇووه تەۋە

ئەخلاق و تىيگەيشتن لە ئەخلاق

ئەخلاق وەك زاراوه كە وەرگىراوه لە زمانى عەرەبىيەوە، لە زمانى كوردىدا ووشەيى(ئاكار) و(رهوشت) مان ھېي بەرامبەرى، كە لەوانەيە سەد دەرسەدو پە ماناي ئە و شەيە نەبىت، بۇ ئەم رايەش بۆچۈنى جياواز ھەن، بەلام دەكىرى بەشىۋەيەكى رووكەش بلەين: (ئەخلاق) بە واتا(ئاكار).

رۆزانه ئىيمە بەرگۈيمان دەكەويىت: كە خەلکىي ئەم زاراوه يە بەكار دەھىيىن و ھرىيەكەو بە مەبەست و واتايىك دەيلەت، بۇ نموونە: پىياوېك لادەرى سىتكىسى ھەبىت، ياخود ژىنلەك لەشفرۇش بىت، پىيان دەلىن: بى ئەخلاق! لە لايەكى دىكەو بە كەسانىك دەوتىرى بى ئەخلاق، كە باوهپىيان بە ئالودەيى و رىزى كەسايەتى و ھاپىتى نىيە، بەواتايىكى دىكە پەيوەست نىن بە ئاكارى پە يوەندى نىوان مروقەكان و كارىيان تەنها خۇويىتى و بەرژەوەندخوازىيە .. لە زۆر شوينى دىكەشدا ئە و شەيە بەكار دەبرىت.

ئەوەي من دەمەويىت لەبارەيەوە شتىك بلىئىم ئەوەيە كە ئەگەر زاراوهكە لەنیو خەلکى عەوامدا بە شىۋەيەكى نادروست تەشەنەيى كردىت، ناكريت لەناو كەسانىكدا كە خۇيان بە خۇينەوارو قەلەم بەدەست و روشنبير بىانن ھەمان مامەلەي لە تەكدا بکريت و ھەمان تىيگەيشتن ھەبىت بۇي.

گرفته كەسيك خۆي بە روشنبير بىانىت و نەزانى چۈن گەمە لەگەل و شەيەكدا بكتا، كە بەكارھىنانى زەرورە لە ولايىكدا كە زۆربەي شتە كان چۈنەتە دەرەوەي ئەخلاق.

گەر ئەخلاقمان ھەبىت رىمان نادا ھىچ شتىكى نادادوھرانە و ناجۇر قبول بکەين، گەر ئەخلاقمان ھەبىت رىمان نادا قبولمان بىت كە كەسيك لە كەسيكى دىكە مەزنىترو گەورەترو لەپىشتىرىت، گەر لە ئاكاردا جياوازىييان نەبىت و لە يەك بوارىشدا كار بکەن .. دەكىرى ئەخلاقى من و براكەم .. من و ھاپىشكەم جياواز بن لە يەك، ئەمەش ماناي جياوازى مروقەكان، بەلام ناكرى من خۆم لە كەسيكى دىكە لە لا زىاتر بىت و لەسەر ماندۇوبۇونى ئەوان پلەو پايمە قايمىت بکەم و قبولىش بىت بە ناوى منه و كارى جوان پىشكەش بکەن و ئەوان ماندۇوبۇن و من دانىشىم، ئەخلاق گەر ھەبىت مروق دەبىت

رېنەدا كەسيكى دىكە لە پىنماو ژيانى ئەودا ھەموو زەحەتىك بىكىشىت و خۆيشى تەمەل و تەوزەل .. لىيى دانىشى و بخۇرى و بېرى، نموونە ئە و مروقانە مان زۆرن، كە لىرەوە دەكىرىت ھەموويان بخەينە دەرەوە ئەخلاق، بەلام تكايە وەك سەرەتا ئاماڭەم پىدا: ئەخلاق ناكاتە لادانى سىتكىسى .. ! !، بەلكو نابەرپىرسىيارى لە شوينىكدا كە بەپىرسىيارىتىيەك لە ئەستۇتىدايە دەكاتە نەبوونى ئەخلاق.

برادەرىك كە ناوى لە ستافى رۆژنامەيە كدا وەك ئەندامى دەستەي نووسەران نووسراوە و ئىعىبارى ئەوەي دراوەتى كە ناوى ھېيە و دەكىرىت دەستەي نووسەران بىت، بەلام وەك كويىخا لىيى دانىشتووە و تەنها يەك كارى رۆژنامەنۇسىشى پېشكەش نەكىدووھ بە رۆژنامەك .. قبولىشى نىيە گەر داوايلىكەيت وەك ئەركىكى ئەخلاقى كە لە ئەستۇيدايە، كارى رۆژنامەك فەراموش نەكتا، نەك ھەر ئەوەندە بەلكو وەك ئەوەي بارەگاو روپەپى رۆژنامەك بە دىوهخان بىانىت دىتە وەلام و دەلىت: من وەك كەسيكى كۆمەلايەتى و ئەدەبى ناوم دانراوە لە ستافى رۆژنامەكدا، لە كەسى قبول ناكەم باسى ئەخلاق بكتا لەگەل من، ئەوە مانايىكى زۆر خرپى ھېيە، رېنە گەرتى منە.

دەي باشه براي نووسەر و كۆمەلايەتى و ئەدەبى و بەناو رۆژنامەوان .. دەكىرىت قسە لەسەر ھەندىك لە ھونەرى و شەكارى بکەيت لەلائى كەس نا .. لاي خۆت ! ? .. دەكىرىت شتىك بىنۇسىت لەسەر شىۋازەكانى دارپشتنى ھەوال ؟ .. دەزانىت باسىكى وردى رىپۇرتاژ بکەيت ؟ يان لە بارەي كارى رىپۇرتىرەوە ھەندىك سەرەخال بىنۇسىت ؟ بىيگۇمان نەخىر ناتوانىت و نازانىت، بەلام گەر ئاكار بۇونى ھەبىت، دەبىت رېنەدا بە خۆي لەسەر حىسابى خەلکى دىكە ناوى زلتۇ گەورەتر بېتىھو .. دوو ئەوەندە و سى ئەوەندە بۇنىادى روشنبىرى خۆي.

دانانى ئىعىبار بۇ ئە و كەسانە لە ناوەندە كانى راگە ياندندادا .. كە ھىچ مەعرىفەيەكى پىنييە لە بارەي كارى راگە ياندندادا قبول بەن خۆي چۈنە دەرەوەيە لە ئەخلاق، ئېفليجى بىركرىدەوە لە وەها پۇرسىسىكدا ئەوەيە كە لە رىيەوە زۆرتىرين نىيۇدارو خاونەن ناوابانگ كۆيىكەيتەو .. لە بىنە ماشدا خاونى ھىچ وزە و توانايىكى ئەركو كارەكانى ئە و بوارە نەبن، بە خۆداقۇونەوە پىويسىتە لە ھەموو دەمېكدا، گەر وېزدان و ئەخلاق ھەبىت ھەموو مروقىك دەتوننى خۆي ھەلبىسەنگىتى بەر لەوەي كەس بىت قسە لەسەر بكتا و ھەلوەستە لەسەر ئاكارى ئە و بكتا.

درکی پیده کریت، بۆ نموونه: گیان له بەره درەندە کانیش پەیوه ستن به وەوە کە دەبیت رۆژانە قووتی بیچووه کانیان بەدەست بھینز، ریز بە پی سیستمی جیهانه پر لە نھینیه کە یان بە باشی دەبینریت، دواجار کە بیچووه کانیش گەورە بونن هەمان سیستم پەیرو دەکەن و بە شیوهی بوماوه بیئ کار لە نھوھی پیشترەوە دەگوارزیتەوە بۆ نھوھی نوی، بەلام ئاخوئیمە چى جیدەھیلەن بۆ نھوھی داھاتوو تا کاری لەسەر بکەن!!، فیرى مملمانى و راپورتۇرسى و دووبەرەکى و لاموبالاتیيان ناكەین بەرامبەر بەو مىزۋوھى کە سالەھايە بەو شیوه يە دېت و دەرداو جگە لە دەمارگىرى ھىچى دىيمان بەرەم نەھىناوه؟!

جىي خۆيەتى دان بەوه شدا بنىم کە من وەكى كەسىكى ئەكاديمى باس لە بارى شیواى كۆمەلگە ناكەم، من لىكۈلەرەوە كۆمەلایەتى نىم، بەلام بىدەنگ بونن لە پرسە هەستىيارە، بە تاوان و كەمى دەزانم بۆ خۆم، بۆيە دەمەوئى هەندىك سەرنج و تىپىنى بخەمە بەرچاوى قەلەمە بەپىشته کان تا بىتىھە مەسەلە يەكى جىدى و كارى باشتى لەسەر بکەن، چىدى كاتى ئەوھاتوو بە ئەخلاقى خۆماندا بچىنەوە راستىگۈيانە دان بەھەلۇ نائاكارىماندا بنىن.. بۆ ئەوھى هەندىك لە جوانى بگەپىتەوە بۆمان.

دوا ونەشم بۆ ئەو بەرپىزەيە کە وەك نموونە هىنناومەتەوە لەم باسەدا .. هەندى لە خۆت وەرە خوارەوە، لەوانەيە كە لەكت نەبىت بۆ كۆمەلگە، بال رامەوەشىنە بەسەرماندا گوایە سى دەيەيە تو دەنۇسىت، چونكە من ھىچ لە تۆۋە فيئر نبۇومە، تەنها ئەوھەندە نەبىت: خەريكە سالەكان كۆبکەمەوە کە من تىادا دەنۇسوم بۆ ئەوھى بەسەر كەسانى دىكەدا پۆزلىبىدەم. لىگەپى لە خودپەسەندى .. ھاپى بە تەمنەكە ئەخلاق بۆ هەمومان پىۋىستە.

لەلاپەرە(٧) ئى زمارە(٦٨) ئى هەفتەنامەي (كەركۈكى ئەمروأدا بلۇ بۇوه تەوە

ھەلبەتە نۇوسىنى ئەم بابەتە، منىش دەخاتە بەرددەم پرسىيارى ئىۋە .. ئايە تا چەند لەم بابەتەدا پەيوەستم بە ئەخلاقى نۇوسىنى وە، ئەوەيان جىدەھەيلەم بۆ ئەو كەسانەي بە وىزدانەوە دەپواننە ئەم نۇوسىنى .. قبولىشىمە گەر وەك دىالۆگەكەي نىۋان(بەرناردىشى) و يەكىك لە نۇوسىرە كان لىلى بپوان، كاتىك نۇوسەرەكە لە بەرناردىشى دەپرسىت: "بۆ ئەوھەندە باسى نان دەكەيت، بۆ باسى ئەخلاق ناكەيت؟" ھەر كەسەو باسى ئەو شتە دەكات كە نىھەتى" ، گەر منىش لىرەوە بکەومە بەرددەم ئۇوهى كە پەيوەستم نىم بە ئەخلاقەوە، ئەوھە دەگەپىتەوە بۆ نەبۇونى ئاكارى كۆمەلایەتى كە ئىمە بە جوانى پەرورەدە ناكات، گەر نا لەوانەيە خولىياتى مۇومان ئاكارى جوان بېت، جگە لە خۆمان لە بەرامبەرە كە شماندا بەدى بکەين.

لىرەوە كاتىك درك بەوە دەكەين كە هەنگاوهە كانى بېرىنى زەمەن لاي كۆمەلگە، پەيوەستە بە سپىنەوەي رۆژىيىكى دىكەي ھەفتە لە رۆژمېرى ناۋ ئۇرۇتىكاو كاركىردن نىيە بۆ بەدەست هىننانى ئەوھى كە نىمانە، بۇمان دەردەكەپىت كۆمەلگە لە بەرددەم پرسىيارى پېڭەي ئەخلاقە لەنۇماندا، لە كويىدا توانىيمانە بە ئەخلاق و بە ئېنسافەوە حۆكم لەسەر مەسەلە كان بەدەين، كى ھاوكارىمان بۇوە بۆ ئەوھى ھەرنەبېت .. بىر لە وەك خۆى پېتاسە كەردى ئەخلاق بکەينەوە، ئايە ئەخلاق ئەوھىيە كە ئىمە كار بۆ مەزن كەردى مەرۇفگەلەتكە بکەين و خەلکى دىكەش وەك نەبۇو .. وەك ئەوھى مەرۇف نەبن لىيان بپوانىن!؟ تەنانەت لە پرسە سىياسى و سەربازىيە كانىشدا كە بەرژەوەندى مىلەتمان لە بەرددەم مەترسىدا جىدەھەيلى، نەمانتوانىيە بە ئەخلاقەوە دەنگ ھەلبىرىن و روئىا و ئايىدا فاشىلە كانى .. سىياسىي ئېفليجە كانى بەغداو ھەلۋىستى سەرکەرە كانى كورد بخەينە بەرددەم پرسىيارى واقىيى و كار بۆ گۈرانكارى ئەخلاقى بکەين، كە تا ئىستا ھەرجى تىپەپىو بەسەرماندا بە زۇر پېيان ھەرس كەدوين، چونكە لە راستىدا كەر ئەخلاق بۇونى ھەبىت نابىت پرسى ئەنفال و ھەلەبجە و كۆرەو لە بەرچاو نەگىرىتەوەكە سەر كاغەز مامەلەي لەگەلدا بکەيت .. جگە لەوھى ئەو تاوانە دەرەق بە مەرقاھىيەتى و نەتەوھى كورد، بىدەنگ بونن و قبولىكىردى بېپارو گوتارە بىسەرو بەرەكانى بەغداش تاوانەو لە ئەستقى ئىمەدايە.

مەفھومى ئەخلاق بە پلەي يەك پىۋىستىيە كى گەورە كۆمەلگەي مەرقاھىيەتىيە، بەلام لە جىهانى ئاژەل و بالىندە كاندا ئەخلاق بە باشى

شۆرشی کوردى و .. گەمەی دەسەلات

کورد له وەتەی هەيە، نەبۇوه بە هيچ .. جگە له وەتەي وەكى ناۋىك لە زۆرىيە دۇنيادا ناوى هەيە، مىڭۈۋى نۇوسراوېيشى بەشىرەيەكى گشتى باس لە شۆرپش دەكەت بەر لە هەر شىتىك، بىڭۈمان شۆپشىش بۇ ئازادى و رىگارى كراوه، ئەمە لەلایەك و ھەولۇ تەقەللەكان بۇ وەرگەتن و بەدەستەتەنەنەن دەسەلات و كورسى و پلەو پايە لە لايەكى دىكەوە.

تىكپا ھەمو شۆرپشە كامان ھەلەدان بۇوه بۇ دروستكىدىن كىانى كوردى لە رۆزەلەتى ناويندا، كە پىگەي سەرەكى كوردان و خاكى كوردانى ھەر چوار پارچەكەي تىادايە، بەلام لە بەرامبەر ھەمو شۆرپش و بزۇتنەوە رىزگارىخوازە كانى كوردىدا .. لەناخۆي كوردان و لەلایەن دۇزمەنلىشىيەو بە ئاسان كار كراوه بۇ تەشۈھەكەن سىيمى شۆرپش و ئامانجە كانى و دواجارىش بەرە ئىفليچەكەن و نوشىت پىھەننەن، بەلام لە ھەموى كارەساتر .. ئەوهەيە كە خالى لاؤزى كورد لە ھەمو سەردەمە كاندا .. دەستى لەبار بىردى ھەولۇ كۆشىشە كانى لە ناوخۆو بۇوه .. ئىدى چ وەكۇ كلکايەتى و جاشايەتى و فريوخواردن بۇويت .. ياخود مەملەنتى و ھەرگەتنى دەسەلات و ناو و پلەو پايە.

بە گشتى نەتەوەي كورد نەيتوانىيە ستراتىئى سىاسەتى كوردايەتى هەبىت و تەوەرىكى ديارىكراوى نەبۇوه لە رووهە، ھەر بۇيە بە بەرده وامى كۆرانكارى كەت و پىر ھەبۇوه لە بەرنامە كارو سىاسەتى پارت و لايەنە سىاسىيە كانى شۆرپشى كوردىدا .. ئىستاشى پىۋە، ئەمەش ئەوهمان پىدەلەت كە: كورد .. نە ستراتىئى سىاسەتى پارتى ئاسايىشى نەتەوەيە و نەنگاوى جدى لە رووهە ناوە .. نە ھاپىيە ئامانىكى راستەقىنەيە كە دەرەوەي خۆي، لە ناوخۆشدا ناتەبايى كوردان ھەمو ھىزۇ گوشارى پارت و بزۇتنەوە كان و تەنانەت راي شەقامىشى لە زۇپنائى دەستى منالى سەر شەقامىكى ئەورۇپا بى بەھاتر كردووه.

لە ھەمو سەرەدەمە كاندا دۇزمەنە كانى كورد لە رووه سىاسەت و ھىزۇ مىكانىزەمەوە لە كورد بەھىزىز بۇونە و ھەرچى كىانبازى و نەفە سەدرىزى كوردانىش بۇوه، نەبۇوه تە خالى گوشار بۇ دروست كەنلى ئەو كيانەي كە كوردان سالەھايە خەباتى لە پىتاودا دەكەن.

ئىستاپ پاش روخان و نەمانى دەسەلاتى پارتى بەعسى سۆسىيالىستى عەرەبى، دەرفەتى زېپىن لە بەرەمە كوردانىدai، تا بتوانى خەونە لە مىزىنە كانيان بەدى بەيىن، بەلام موبادەرەي پىكەوەزىان و يەكتى خاكى

عىراق لە باشدورى كورستان، لاۋازى دەدات بە رەوايى داواكىدىن مافى سەربەخۆيى و بە دروست كىانى كوردى لەم پارچەيەي كورستان.

دەبىچى لەو نائاكىيەت بىت كە بۇ پشتگىرى لە داواكانمان، روولە دۇزمەنە كامان بەكەن، كە لېرە رۆزانە سەركەدە سىاسەتكارە كامان دەبىنن .. لەلەتەن دۇزمەن داگىگارى خاكى كوردان وە .. بانگەشەي برايەتى دەكەن و پىم وابىت بۇ بە دەستەتەنەن پشتگىرىش دەچن.

ئەم ئازادىيە نەوعىيە لە باشدورى كورستاندا ھاتووهتە بۇون .. ترسوکەي ئومىدۇ خەونى كوردانى ھەرسى پارچەكە دىكەي كورستانىشە، لە بار چۈون و كەمكەن وە .. كارىگەرلى كەسەر رەوشى سىاسى و كۆمەلایەتى كوردانى بەشە كانى دىكەي كورستان دەبىت.

دەكەت لە سەر ئاستى بەر زى سىاسەتكارانى كورداندا .. لە ھەمو بەشە كان و ھەمو پارتە كورستانى كاندا .. بە ھەمو جىاوازىيە كانىشەو، ئەنجومەنلى نەتەوەيى كوردى پىكەبەتىت، كە بالاترین دەسەلاتى سىاسى كوردىان پى بىسىردىت، ھەر ئەنچومەنەش سەر پىشك بىن لە دارشتن و دىاريڭىدىنى ستراتىئى سىاسەتى نەتەوەيى، بە مانا ناسىۋۇنالىستىيە كەي .. نا، بەلكو فاكتەرەن بىت بۇ بەھىزىز كەنگى دەنگو سىاسەتى كوردى لە رۆزەلەتى ناوين و ھەمو جىهانىشدا، ئەنگەن وە ئەوهە ئىستا زۇر جاران لە گوتارو دروشمى پارتە كوردىيە كاندا كالبۇوهتەوە.

لېرە .. لە باشدورى كورستان ئەوهندەي كار بۇ بىردىن وە وەرگەتن و بەدەستەتەنەن دەكەت، ئەوهندە بىر لە سەرەكە وتنى ئامانجە كانى شۆرپشى كوردى سەرەدەمى شاخ نەكراوه تەوە، كە ئەگەر ھەندىك وردىن سىاسەتكاران مىڭۈۋى كورد بخوتىنەوە ولىنى بىلۇنەوە، خراپتىن سىاسەتىكە لەم سەرەدەمەدا جودا خوارى و تاڭپەوى و دابەش كەنلى دەسەلات .. لە خاكىكىدا كە ھېشتا دۇزمەنە كامان بە حەرامى دەزانن لېمان.

لە ژمارە(٤٢)ي رۆزى ٣١/١٠/٢٠٠٤ رۆزى ئەمۇدا بىلە بووهتەوە.

رهوشی کۆمەلایه‌تی کەرکوک

کەرکوک شاریکی تاسه‌ر نیسک ویزانکراوه، بە پیشی بەرنامه‌یەکی توکمەی دوزمنکارانه لەلایەن بەعسه‌وه، ئەمەش واى كردوه بەما مروقاچا تیه کان تاراده‌یەك کال ببیتەوه و پەپوھندییە کۆمەلایه‌تییە کان له بەر یەك هەلۆھشینەوه.

هەلەتە قسە‌کردن لەسەر بارى کۆمەلایه‌تى هەر شارو ناوجەیەك خویندنه‌وهى ورىدى دەۋى تا بتوانرى ھەق بە هەموو پىۋدانگە کان بدریت، بەلام من لىرەدا دەمەوی بەشىوھەيەكى رووکەش لەسەر ھەندى لایەنى نىyo شەقامى شارى کەرکوک ھەلۆھستە بکەم و شتىك لەو بارە گرانەی ھاتووهتە سەر شامن وەکو منالىكى پېشىوھتى ئەم شارەد لاویکى ئىستاي .. بخەم سەر روپەری رۆزئامە.

گەر بە نىyo بازاپو شوينە گاشتىيە کاندا سەر پىيانە گۈزەرېك بکەين و ھەندى بە تىياراماھەوه لە جۇرى مامەلە و لىكىگە يشتى خەلکى ئەم شارە فرە نەتەوهەي بپوانىن، دەبىنин كە ئەوهى مىشۇولە بارەي پىكەوەزىانى وەك يەكى بىرايانەي نەتەوه کانى شارى کەرکوک وە تومارى كردوه، ئىستا لە ھىچ روویەكەوه لە جىي خۆي نەماوه، ھەر لە شىوازى ئاخاوتىن و يەكدى قبولىكىن و رىز لە يەكگىتنو تا دەگاتە باوھەپەيىنان بە خاوهندارىتى ھەمە لایەنەي كوردو توركمان و كلىدۇ ئاشورى و كەمینەيەكى عەرب، لە چوارچىوھى كوردىستانىيەتى شارەكەدا.

ئەمانە لەلایەك و ئەو گرفته دەرروونىانە بۇ ھەر يەكى لە دانىشتوانى شارەكە دروست بۇوه لە لایەك، كە بەجوانى ھەستى پىيەدە كەرتى خەلکى شارى کەرکوک، بە ھۆى دەسەلاتدارىتى بەعسەوه تووشى گرفتى ھەلچۇونى دەرروونى بۇونە، ئەمەش گەر لىكۆلەرەوە كۆمەلایه‌تیيە کان بىن و دىراسەيەكى مەيدانى بۇ بکەن، لەوانەيە بەرەنجامەكە ئەو راستىيەمان بۇ وەدەربىخات كە تاچ رادەيەك كەرکوک تىكشىكىنراوه لە هەموو روویەكەوه، بۇ نەمونە: ھەر لە شىوازى لىخورپىنى ئۆتۈمىلىكەوه تا دەگاتە فرۇشتۇن و كېپىن و تەنانەت زمانى گفت و گۇو دىالۆگىش، ھەر دەمارگىرى پىوھ دىارەو ناحالىبۇون زالە بەسەر تاكەكانى نىyo شەقام و بازارى كەرکوکەوه، ئەمەش

ناگەپىتەوه بۇ ھەلسوكەوتى بۆماوهىي دانىشتوانى پىشىنەي شارى كەرکوک، بەلگۇ بەرەنجامى ئەو سىياسەتە نامروقانەيەيە كە بەعس لەم شارە گرنگەي كوردىستاندا پەپەرەوي كردۇوه خۆي كردىبوو بە دىۋەزمەي شەوو رۆژى ھەموو تاكىكى ئەم شارە.

لە ژمارە (۱۰۷) ۲۲ ئى حوزەيرانى ۲۰۰۵ ھەفتە ئامەي (باشەرە) دا بلۇ بووەقەوه

دەستورو دەستدۇور

دەستور ئەركى ياساناسان و دادپەرەرەنلىقىنى لاتە، كاتىكى دەيانەئى لەرىي ياساي تايىبەتە و ئەركو ماھە كانى هاولاتىيان دىيارى بىكەن لە چوارچىيەكى نەخشەيەكى دارپىزداوو سۇرۇدارو توڭىمەدا.

جياوازى نېوان دەستورى ولاتانيش، ئەوه شتىكى روونە و پىويست بەوه ناكا هيچى لەسەر بوترى، بەلام گەر بە مەبەستى گەيشتن و زىكىبۇنە و بىت لە دەستورى بەجي و شياوتر بۆ دابىنكردى خوشگوزەرەنلىقى زىاتر بۆ هاولاتىيان.

لېرە .. لە ولاتىكىدا كە تاوهە كۆئىستاش، دانان و دارشتى ياساو دەستورى ولات، تەنها بۆ پاراستى بەرژەندى و ويسىتى لايەن و كەسانىتكە، كە دواجار دەيانەوى لەرەيە و جله و كىشى ھەمو و زەو ويسىتى خەلکى بىكەن، دەبىت دەنگىكى جودا بىتە ئاراوه، تا كار لە كار نەترازاوه، ئەگەرنا زيانى گەورە لە مىللەت دەكەۋىت.

ئىبراهيم جەعفەرى كە ئىستا لە بۆستى سەرۆك و ھىزىرانى عىراقدا بير لە وەدىيەتىنانى خەون و ئاماجە سىاسىيەكانى شىعە وەك و پىشەكى و دواتر عەرەب دەكتەرە، دەبى ئىمە بىگەپىنە و بۆ چەند مانگىكە لەمەوبەر كە جەعفەرى بە چى گىانىتكە و رووی دەكىدە كوردىستان بۆ ئەوهى لەگەل سەركىدەكانى كوردا بىگاتە ئەنجام، دەبى بىزانىن كە بە زمانى شىرينى خەرىكى چ گەمەيك بۇوە لەگەل كورداو ئىستا دەردەكەۋى مەبەستى نىياپاكي نەبووە لەگەل كوردو سەركىدەكانى، دەنما بۆ لە پاش دارشتى دەستورى كاتى ولات و لە پاش ھەلبىزاردۇ دانانى سەرۆك كۆمارىش، نمايشىكى دىكە دەست پىدەكتات و قەلس دەبىت بە دەستەوازە(عىراقى فيدرالى ديموكراتى)، دىيارە ئە و ئىستا دلىيائى لە بىردىنە وە گۈرهى خۇرى لە كورد، بۆيە بىشەرمانە نائامادەگى خۇرى دەردەبېرى بەرامبەر بە سۇيىندخواردىنى .. لەسەر وەها دەستەوازە يەك كە دروشمى عىراقى ئائىندەيە و دەكىيت لەو روانگىيە وە كار بۆ پىكە وەمان و يەكىتى خاڭى عىراق بىگاتە وە، نەك جىبەجى كەنلى بىيارەكانى پېشى پەردەي ئېتتىلافلە شىعە، كە رون و ئاشكرا دەيانەوى كۆمارىكى دىكە ئىسلامى ھاوشىيە ئىرانمان بۆ بەيىنە بۇون و تىايىدا دەبىت ھەمو سىستانى و موقتە داكان پىرۇز بنو خەلکانى دىكەش بەر نەفرەتى ئەوان بىكەن.

كابىنە ئى حکومەتىك پاش دوو رۆژ پرۆسە سۇيىندخواردىيان پى دووباره بىكىتە وە مەمانە يان پىنە كىرىت، دەبىت مەمانە ئىچىان پىكىرىت بۆ ماوهى داھاتووى حوكىمەنیان لە پۆستە كانى دەسەلاتوو، بەللى ئەنجومەننى نىشتمانى دارپىزەرلى دەستورو ياسايد، بەلام خۇ ئەنجومەننىكى نىشتمانى كاتىش ھەبۇو، كاتىك لە دەسەلاتە كاتىكە كەپ پىشتر ياوهرو عەلاؤى زۆرلەك لە پىلان و فيلە كانى خۆيان جىبەجى كىرىد .. هەر لە دواختىنى مادە(٥٨) ئى ياساى كاتى بەرپىوه بىردىنى ولات .. تا دەگاتە ورده كارىيەكانى دىكە بایە خدان بە هېتانا وەي بەعسىيەكان بۆ ئىيۇ كايەكانى دەسەلات و پەراوىزخىستن و گرنگى پىنە دانى كوردو كىشە كانى و زمانە كەيشى.

لېرە و دەبىت بىر لە چارەسەر بىكەينە وە، كە پىدەچى بىرىنى سېبەينى، لە بىرىنى كونە كان سەختىر بن، چونكە لە پاش نەمانى سەدام و بەعسىزم قبول ناكىرى چەندىن سەدامى دىكە دروست بىنە وە جارىكى دىكە بىكۈنە وە جەستەمان و بىمانكەن بە قوربانى شۇقۇتىزىمە جاھىلە كانى خۆيان.

ھەقىان بە دەستە ئاھامان لەگەل بىكەن، كە دەبىنن لېستى ھاپەيمانى كوردىستان لە مالى خۆياندا نا تىش باو دې بە يەك، ئەوه تا لېستى برايەتى كەرکوك و تازە پەرلەمانە كە ئى كوردىستان لەسەر ھىچ رېكناكەون، ئەوه تا هەر خەرىكىن خالى لاۋاز دەدەنە دەستى نەياران و دۇزمانانى كوردە وە، ئەوه تا خەرىكە مالى كوردى دەخەنە مەترسى لە بەر يەك ھەلۇھەشانە وە وە.

سىاسىيەكانى ئىمە مىللەتىان پىشكدار نەكىد لە ھىچ بىپارىتىدا، ھەمۇ رېككە وتنە كانيان لەگەل بەغدادا لە دانىشتە داخراوە كانياندا تاوتوى كردو ھىچ كەسىك لە دەرە وە ئەوان، نەيتوانى بە يەك و شەش پىشنىيار بىراتە بەرپىزىان، تا لە ئايىدەدا گەر دۆخەكە بە خرآپ شكاىيە وە، تاوانە كە ئەنەنە كە وىتە ئەستقى سەركىدەكانى كورد.

خەلکى كوردىستان دەنگى خۆيان دا بە لېستە كانى پارتى و يەكىتى و ئەوانىش بېي بىر كەنە وە رېزلىتىان و بایە خدان بە و ئەرکە كە خەلکى كوردىستان كېشايان بۆ ئەوهى لېستى كوردىي نۇرتىرىن دەنگ بە دەست بەھىنېت، تەنها بىريان لە بەرژەندى حىزىبى كردو وە تە وە ئەوهى نەچىتە تەرازوويان وە نايىكىشىن، كەر باشتىرىن رېكە چارە يش پىشنىيار بىكىت بۆيان، ئەوان نايىسەن و نايىبىن، چونكە پىيان وايە كوردو كوردىستان تەنها دابەشى سەۋۇز زەردە وە ھىچى دى .. ئاخىر

کاتی ئەوه هاتووه که چىدى بىدەنگ نەبىن و بىر لە ئايىدەمان بکەينەوه، چونكە لە ئىستادا ئايىدەمان تارىك دىتە بەرچاو ئەگەر كار وا بپوات.

با بەو دەستورە دەستدورە ئەرەبىش رازى نەبىن، كە رى دەگرى لە بىركىرنەوه لە جىابۇنەوهى كورد لە عىراقى ئەرەبى.

لە لا پەرە (٢) يى زىمارە (٦٧) يى ھەفتەنامەسى كە رىكۈي ئەمۇقا دا بىلاو بۇوهتەوه

بەپىزىنە دەكىرى ھەنگاۋىلەم ديو كورسييەكانتانەوە گۈئ لە خەللىكى بەويژدانىش بىگىن، كە پىتىان دەلىن: بۆ ھەموو جارىك بەرژەوەندى خۇتان لەبەر چاۋ دەگىرن و ھەموو مافو بەرژەوەندىيەكاني گەلىش وەك سفرى دواى فارىزەيەو ھېچ ماھىەتىيەكى نىيە لاتان ؟ ! ، كەر مىللەت داواى لېك تۇران و دووربەرەكى لىتىان كرد بە گوئىيان مەكەن، گەر داواى دوو ئىدارەيى لىتىان كرد بە گوئىيان مەكەن، گەر داوايان كرد كورسييەكانتان جىبەھىلەن و بىقۇنەوه مالەوه هەر بە گوئىيان مەكەن .. !! بەلام كە دەلىن: تكايە با پەشىمان نەبىنەوه لە دەنگانەي پىمان دان و بەرژەوەندى كورد لەبەر چاۋ بىگىن .. قەيچىكە ھەندىك لە داوايە رابمىنەن، ئاخىر ئىيۇھ دەزانىن يان .. نا، ئەو دەنگانەي بەدەستتان هىنىا تەنها دەنگى كادرو پىشىمەرگەو لايەنگارانتان نەبۇو، دەنگى ھەموو كوردىكى كوردىستان بۇو كە وايان دەزانى ئەمجارە بەراستى بېرىتەن لە كوردو كوردىستان كردووھتەوه، ئەگەرنا دەتوانى راپرسىيەك بکەن، بىزانن كەس رازىيە بەوهى كە جارىكى دىكە لەگەل عىراق و دەستورە دەستدورە كانى سىياسىيە ئىفلىجەكانى ئەرەبدا ھەلبكاش و جارىكى دىكە بچىتەوه چوارچىيە جوگرافيايەك كە تىايىدا ئىيانە كوردىبوون مەرۋىقىبوونمان كراوه .. ! ? .

بىروا ناكەم ھېنيدەش بى ئاڭا بن .. ئاڭاتان لە داوا سادەيەي خەللىكى كوردىستان نەبىت، بەلام پىدەچى بورجى تاكى كورد شوينەكەي خراپ بىت لەسەرەتاي ھەلھاتنىيەوه بۆ يەكجار لە ئاسماندا، ھەر بۆيە ھەميشە دەبىت لە دوودلى و يەئىسا بىزىن و ئەو تۇمىدەي كە ھەشمانە ئەوهى كە دەلىن: بەلکو خوا ناي لە دلىيان و ئەمجارە بېرىان لە كورد كىدەوه.

ئاخىر منىك لە ئىستاوه كە دوو سال بەسەر نەمانى سەدامدا تىپەپىوه .. ھەموو فيل و تەلەكە بازىيەكانى (يَاوەرۇ ھەلائى و جەعەفرى و ..) كىي و كىي دىكە بىيىن ! ! بۆ دەبىت ئىمان بەھىن بەوهى كە سېبەينى لە دەستورى ھەميشەيى عىراقدا مافەكانى كورد دەچەسپىت و كىشەو گرفتەكانمان چارەسەر دەبىت ! ! .. باشە گەرەنتى چىيە بۆ ئەوهى دەستورى پىشىنيار كراو .. دەستورى چەوسانەوه جارىكى دىكە دىلكرىنى كورد نابىت لە چوارچىيە عىراقىيەكى نا ديموکراتى و نا فيدرالى وەك وەھى خواستى جەعەفرى و يَاوەرۇ ھەلائى و شەغان و ھەموويانە .. ! ? ! .

ئەو كۈرى باشە و ئىمەش (..) ئىن!!

ئەو يەكىكە لە كۆرە گۈي رايىلەكانى حىزب، ئەو راپۇرتىنوسىكى بە سەلىقەيە، ئەو بەدبىنە بەرامبەر زاراوه كانى (ئازادى رادەربىرىن، ديموكراسى، يەكسانى زىن و پىياو .. هتد)، ئەو زۇرجار بۇ كارى تىرۇرىستىش چەپلە دەكتى كە بەرژەوندى حىزب گەرەكى بىت، ئەو من دەبىنى وەك تارمايى دۇزمى خۆى، من و ئىمە دەمانەۋى بۇ پاكبۇونە وە بنووسىن، پاك بۇونە وە لەو تەمنە ئىكلاڭە لېمان تىپەپىوه، پاكبۇونە وە لە رەشىي شەپۇلە كانى تاوان.

ئەو هەميشە تواناى جوى كىرىنە وەدى (خائىن) و (دلىسۇن) ھەيە، خائىن لاي ئەو، ئەو كەسەيە بەخويىن و رۆح لەگەل حىزىدا نىھ .. خائىن لاي ئەو، ئەو كەسەيە نووسەرى بابەت تو ھەوالى بەرپرسۇكە موخالەفە چىيەكانە، دلىسۇز لاي ئەو، ئەو كەسەيە بەرپشتى خويىنى ئەو مۇرقانە ئاسودە بىت كە لەدرەوهى حىزىبەكىيدان، دلىسۇز لاي ئەو، من نىمە ئىمەش نىن، ئەو كە ماشىتى رۇژنامە يەك دەبىنى نووسراوه بەرپرسى فلان فەرمانگە، كە سەر بە حىزىبى (فلان) ھ، موخالەفە كىدوووه، ئىدى حوكىمى بەپەلە دەدات و دەلىت: "ئەمانە ھەموو كارى جاسوسىيە. مەبەستيان دورخىستە وەدى خەلکە لە حىزىمان"، لەۋىشە و خۆى دەكەت بە كۈرى باش و ئىمەش بە (جاش)! ئەو بەم وتارەي منىش خۆشحالە، چونكە وادەزانى باسى نەيارانى حىزىبە كە ئەو دەكەم، (ئەو) ھەموو خراپىيەكانى خۆى وەك سەرورە دىتە پىشقاو، جوانى و چاکە ئەوانى دىكەش وەك چالاڭى دۇزمىنكارى.

(ئەو) دەھىۋىت بە مەقەستى چاوه كانى زوبانى پىنۇوسە كانى ئىمە بېرىتتەوە، (ئەو) كە دىتە قىسەش ھەر دەبىستى دەلىت: "تىدەكۈشىن لەپىناؤ ئازادى و ديموكراسى و يەكسانى و سەرەبە خۆيى و .. هتد" ئىدى بەقسەي ئەو، (جاشە كان) باش دەكىيەن و (باشە كان) يىش جاش، چ سەراسىمە يەك كەسىك گوللە بۇ ئازادى كوردستان دەتەقىننى، كەسىك كە گوللە دەنیت بە ئازايخوازانەوە، لە تەرازوویە كدا دادەنرین و زۆر جار لە پاداشتىشدا، تاي تەرازوو ئازادىخوازە كان سووكىر دەردەچىت، ئەمە يە باشىتى (ئەو) و (جاشىتى) ئىمە. لە گۆشەي (ھەناسە) دوا لەپەري ژمارە (ھاولاتى) ادا بلاپۇوهقۇوه.

بۇ(دلېر) ئىمەش

دەستە بچوکە كانى خەمى مەندالە بىنارە كەنلىقى "شۆرپش" ، زۇزۇ دەستى فرمىسەكە كانى دەگرت بۇ پىاسە لەسەر گۇنا تۆزلى نىشتە كەت، خەمى "شۆرپش" بالاى دەكىردو بالاى پىكەننىت كورت دەبۇوه، شەرت بۇ كوشتنى خەمى كەسوکارى ئەنفالكاراوه كان دەكىردو بەزوبانە شىرىنە كەت لە ئىنجانە مالى كوردە بىنارە كەن خونچەي ھىوات دەدرى بۇ پەخەي ژنە رەشپۇشە كان، تۆلە "شۆرپش" دا گەورى بۇويت، "شۆرپش" لە تۆدا جىيى دەبۇوه، زۆر گەورە مەسئۇل ھەبۇن دەترسان كە لە دەرگايان دەدرا "دلېر" بىت، دلىر .. دلىر بۇو، ئاخىر بۇ نەتزانى بەخامە ماندۇھە كەت بەرى لۇولە ئەنگ ناگىرىت، حەز ئەكەم وەسىت كەرىبىت كە دواى خۆت پىنۇوسە كەت بەكى بىرىت، كى وەك تو بۇيرەو يەخەي بىنارە كانى شار بىگرىت ..، ھېنده خەمى خەلکى شارە كەت بۇو دواجار بالاى خەميان روخا بەسەرتا، تۆ ويست لە بىرى شەرە گوللە شەرەماچ بەن، ئەوان ماقچى قەرەھولى تەنگە كانىيان كەردو ماقچە گوللە رۇوي تىكىدى، زۆر دلىسۇز بۇوى بۇ گوللە كانشىيان ھەرۋە كەنارە ئەمان ئەمان، بەتاسەو گەرنە سىنگە، "دلېر" گەورە بىت لە وەدا بۇو جەستە خەوتە كەت بەسەر دەستى ھاۋىرى خۆشە ويسەتكانتەو بۇو، ھەرچەندە لاۋىك بۇوى رىشت سېپى كەن شارە ھېنده ئۆخەي ئەمان ئەمان دلىاباھ ھېچ رېش سېپى كەن ھەرچەندە ئۆخەي ئەمان بۇو، ھاۋپىم "دلېر" تۆ بە كۆللى خەمى كەسوکارى ئەنفالكاراوه كان و خەلکى بىنارەمەتى "شۆرپش" دوھ لەگەل چەند گوللە يەكدا چوپىتە پىاسە مەركو بە دولېرە كەت نەووت من ئەپقۇم و ناگەرىمە وە، ئىمەت جىھىيەش لەتىيۇ ئەم جەنگەل بىنارە بەرەيە و نىيۇ ھېنده ئۆخەي تۇشمان لە دەسىت نايەت، نۇستىت و دلى ئىمەت ھېنایە گۈيان، بەخويىن پېرلە بەرائەتە كەت بەھارى ئەم ئازادىيە بەزۇرەدەيەت ئال كرد، كوشتنى تۆ پەيامىك بۇو بۇ جىهان كە بىنارە "شىتىك نىبە ناۋى ئازادى بىت لەم و لاتە" ، بە لېپرسراوانى شارە كەشت دەلىت: "من دەرقمۇم توخوا ئىدى خەمى كانى من ھەلگىن، ئەنفالە كان لە بىر مەكەن، خەلکى پشت كەن".

ئەم وتابىم لە سىماتدا خويىندەوە ھاۋپىم كاتىك گەيشتە
سەرتەرمەكەت تو ھېشتا خويىنتلى دەچۆپا.

بۇ ئەوهى كەركوك بىي بەشار

شارى كەركوك خاوهن مىزۇويەكى دىرىينە، مىزۇويەكى پىرلە
نەهاماھتى و پىرلە كارەسات و پىرلە زىير دەستەيى، بەلام ئىستا كاتىك
بەناویدا گوزەرىكەيت بىزە دىتە سەرلىۋەكانت بىرى، كە دەبىنى
خەلکى شارەكە و شەقامەكانى ئازادىيىان بەبالادا كراوه، لەگەل
ئەوهشدا سەرت سورپەمىنى كەدىمەنى شىۋاوى ئەو شارە دەبىنى،
لەكەركوكدا زىيردەستەيى وايكىرىبوو كەس نەتوانى تەنانەت
خانوھكەي خۆيىشى نۇي بىتاھو، ھەميشە مرۆفەكانى وەك مىوان
بۇونە، لەكاروان سەرايەك دەچىت زۆربەي شەقامەكانى شكاوهو زىرابى
نىيە، ئاوى ئاوهپۈكەنلى لەزۇر شوين بە شەقامەكاندا تىدەپەرىت،
بۇنىكى زۇر ناخوشۇن نا تەندروستى ھەيە، خۆنەدەكرا كاتى خۆى
سکالا بىكەن و داواى زىراب و قىرتاوايان بىكىدايە، چونكە گىرتۇخانە كانى
شار زۆربۇون بۇ پېپەرنەوە يان بەخەلکى بى تاوان، ئەم ھۆكaranە وايان
كىرىبۇ شارەكە وەك وېرانەيەكى لى بىت، دەسەلاتدارە بەعسىيەكانىش
تەنها سەرقالى داراشتى پېۋگرامى سەركوتىرىن و دەستەمۆكىدىنى
دانىشتوانى شاربۇون، لەوهش زىياتر خەلکى چاوهپىي مەركى
لىيەكىرىدىن كە دىيارى دەست و تەھنگەكانىيان بىت. پاش ئەوهى
دەسەلاتدارانى رىزىمى بەعس بەسزاي خۆيىان گەيشتن كە نەمانى
دەسەلاتكەيان بۇو، ئىستاش كانى ئەوه هاتوه ئەو لايمەنەي كە
شەرعىيەتى ئىدارەي شارى كەركوك بەخۇرى دەدات بىكەۋىتە كار بۇ
خزمەتكۈزارى لەھەمۇ روويەكەوە بۇ كەركوك. كەركوكى دابپاۋ
پىددەكەنى، كاتىك بەرەبەيانى رۆزى ٤/١٠ ھەوالى كە رانەوەي خۆى
بىست بۇ باوهشى كوردىستانى دايىك، ماچبارانى ھەمۇ پېشىمەرگە و
رۆزىنامەنۇس و میوانەكانىان دەكىرد، نەياندەزانى كە جىڭە لە
پىياوهكانى رىزىم، خەلکى كوردىستانىش دەرونون نەخۆشىيان تىيادىيە،
ھەر بە تالانىيەوە نەوهستان خويىندەنگە و كۈلىزەكانىشىيان تالان كىردو
سوتانىيان، سەرچاوهى ئاوى شارەكەيان بىرى، كەركوكىيان تۈرەكىرىدۇ
گىريا.

لەوانى ئەم شارە لەھەمۇ خۆشگۈزەرانييەكى زيان بىبەش بۇون،
ئەوهى فىيەدەكران و رېيان پىددەدرا ئەوه بۇو كە لەبۇنە و
ھەلبىزاردەكاندا، چەپلە و بەلى.. بەلى دوبىارە بىكەنەوە بۇ سەركەدەيەك

لە(دواپەرە)ي زمارە(١٢٥)ي ھفتەنامەي(ھاولاتى)ادا بلاۋبۇوهقەوە.

به رله وهی ببی به سه روک هه مهو بنه ما مرؤییه کانی خوی دقراندبوو، بۆ حیزبیک مرؤفی وه کو گه لای داریکی نه خوش ته ماشا ده کرد، ته نه سوتان و به کومه ل کوشتنی پی رهوا ده بینین، بۆ ده سه لاتیک تینوی خوین بwoo.. خوین.. بۆ ئه وهی ئه و رۆژه خویناوه و ره شانه له بیرو هوشی خلکی شاری که رکوک کال بکه بینوه، پیویست ده کات جگه له پرۆژه حکومیه کان پرۆژه ئه هلیش بیگاتی، وه کو سه نته ره کانی ته لە فون و فاكس و ئینته رنیت، بۆ ئه وهی ئاشنای جیهانی ده ره وه شاره که يان بن، ریکخراوه کانی لاوان و زنان و منالپاریزی کوردستان با خیراکه ن بۆ کردن وهی باره گاو که وتنه کار بۆ بوژاندنه وهی ده رونی که رکوک بکریت به زیانی شاریکی ئاسایی. به بازاردا که تیپه پیووم چهند لاویکم بینی له "شارع الجمهوري" ئی که رکوک بانگیان کردم که ده یانه ویت قسه بکن، و تیان ئیمه بهس له زیر شهق و گوشاردا بوبینه، دلمان زور خوشە بهم رۆژه، ده مانه وئى ئه و قسانە که زور زوو نه مانده ویرا بیکەین ئیستا بیلیین، حەز دە کەین خۆمان لە ته لە فزیون و رۆژنامە کان ببینینه وه، و ته کانی خۆمان بخوینینه وه، هه مهو گیانمان شوینی سوتان و کیبل و شەقی زیندانە کانه، زور شتى دیکەی گیتراپیوه..، بەلام لە و رووشه و هەستم کرد کە به هه مهو کەنال و رادیوو رۆژنامە کانی کوردستان ھیشتا تەغتیه ئی رۆژنامە وانی ئه و نه هامه تى و کاره سات و پیویستیانه ئی شاری که رکوک ناکریت، هەر بۆیه لە برى دانیشتوانى شاری که رکوک و شەقام و کولانە کانی دەلیم: پیویستی بە خزمە تى زوره شاری که رکوک، چىدى کاتى ئه وه يه "بۆ ئه وهی ببی به شار" خزمەت بکریت، دەستى هه مهو لا يەکى دە ویت کە خزمە تى بکات.

لە لایپرە (11) ئی ژمارە (120) ئی هەفتەنامەي (ها ولاتى) دا بلا ۋووھە ووھ.

بۆ دهولەتی کوردى نەبیت..؟!

ئەم ناونیشانە .. دروشم و داواى پارت و ریکخراوه کانى گوره پانى سیاسەتى کوردى نیيە، بەلکو ویستى هەموو تاکىكى نەتەوەی کوردەو دەبیت لىي بىدەنگ بىن ! ! .

سەدەتى بىستو يەك و هزارەت سېئەم نورى لەگەل خۆى هيتنا .. لە ئازادى و سەرەستى بۆ گەلانى دونيا، کورد نەبیت نەخشەيەكى واى بۆ دەكىشەن تاھەتايە بەم چەشىن .. زىرددەستەيى و خاڭىزداویيە بەيىننەتەوە.

کورد کە خاکىكى چوار پارچە کراوى هەيە لەتىوان چوار ولاتى تاسەر ئىسىك شوقىنیزم و دیكتاتۇرە مەجیدا .. ناكرىچاوه بۇانى سقزو سەخاوهتى ئەوان بىتىو بى خەم ئايىندە بى داتە دەستى قەدەرييکى پەنهانەوە.

گەلەك خاوهنى ئەدەب و زمان و مىزۇو و شارستانىيەت و كلتورو خاکى تايىھى خۆى بىت .. ! بۆ دەبیت هەميشە بە ترسەوە لە بارەي بەدەولەت بۇونى کوردەوە گفت و گۈ بکەين؟ هەموو جىهان و ولاتاني ناوجەكەش گومان و ترس ناخى تەنپۈن .. نەبادا ئىمە سەرسەختانە داواى (دهولەتى کوردى) بکەين .. ! كەچى كە پرسىار دەگاتە بەردەم سەركەدەكانى باشۇرۇ کوردىستان .. نەرئە دەكەن لە ویستى کورد .. لە دروست بۇونى دەولەتى کوردى.

پىويىستىيەكى مىزۇوېيە لە ئىستادا بچىنە سەنگەرەوە بۆ داواكىدنى (دهولەتى کوردى) و خۆمان پرچەك بکەين بۆ ئەو جەنگە، چىدى كاتى ئەو نەماوه تەماشاي ئەو بارىيە سیاسىيانە سیاسەتكارانى کورد بکەين، كە بنەماكەي رۇون نیيە بۆ ئىمەي کورد. بۆچى رەوا بىت هەموو دەولەتانى دونيا رەقىب بىن بەسەرمانەوە خەرىكى پاكانە بىن بۆيان .. كە گوايە کوردو كىشەي کورد دەولەتى کوردى نیيە.

بەلام با هەموو نەتەوەي کورد باشتىر و ئاگابىيەوە دەنگ هەلبىن لە هەر چوار پارچەي کوردىستان و داواى ئازادى بکەن بۆ هەموو خاکى کوردىستانى گەورەو هەموو خەلکى کوردىستانى گەورە .. لە چوار چىوهى لاتىكى کوردى .. ديموکراتى .. سەربەخۆدا.

كىشەي کورد لە رۆژھەلاتى ناوەپاستدا .. فيدرالىيەت نىيە بۆ بەشى باشۇرۇ کوردىستان .. گەرجى سیاسەتكارانى ئەم بەشە هەلبرىدراروى ھەر چوار بەشەكەي کوردىستان نىن .. بەلام بۆ ئەو مىزۇوهى بىرپەھمانە رەقىبە بەسەريانەوە .. ھەق وايى رۆژىك زۇوتەر .. چىكەيەك نۇوتەر خۆيان يەكخەن و گوتارىكى سیاسىيە كەگرتۇو لەبارەي ھەموو نەتەوەي کوردو ھەموو خاکى کوردانەوە رابگەيەن .. ئەو كاتە دەبىن چۇن نەوەي کوردى تىنۇو بە ئازادى .. بەسەربەخۆى .. بەدەولەتى کوردى .. نەعرەتەي قىنيان قەلاكانى داگىرکەرو دىكتاتورە كان ۋىزىوبىن دەكەن.

ئايە لە مىزۇوي سەد سالى رابىدووی کوردىدا لە ئىستادا زىياتر خاوهن ھېنۇ توانو شتىك لە دەسەلات بۇوهو ئەو داوايەي شاردىتتەو .. و ئەمان نايائانەوى بەپۇوي نەوەي ئەتاتورك و ئەعربەكان و گومارى عەبا لە شانەكاندا بىشەرمانەو بىتسىس بلىيەن: کورد دەبىت دەولەتى سەربەخۆى ھەبىت.

پىويىستان بە ھاپىيەمان بۇون نیيە، كە لەسەر حىسابى کوردان زلھىزەكانى دونيا سەرەت و سامانى عىراق دەخۇن .. خۆ ئەگەر کوردىش لە باشۇرۇ کوردىستان بەپۇوي داگىرکەراندا قوت بىنەوە .. مەحالە ھېنۈي ھاپىيەمانى نىۋە دەولەتى لە عىراقدا خۆيان بىرىن .. ھەر بۆيە جىي خۆيەتى لە ئىستادا رۆرتىرين توانا بخەينە گەر، لەپىنان دارپشتى ستراتىيىتى سیاسەتى دروستىكىدى دەولەتى کوردى سەربەخۆ.

مەرجىش نیيە وەك جاران چەكانمان پەفيشەك بکەين، وەما جەنگىك دەبىت كە ئاگامان لە ئىمزاكانمان بىت لەسەر رىكەوتىنامە كان، لەسەر ئائىتى عىراق و ھەموو جىهان.

لە لابەرە(٢)ي ژمارە(١٨)ي رۆزئامەي (نیوەند)دا بلاۋبووەتەوە.

په یامیک بۆ هەلەبجە

برینه کانت، ببین به نه رمه شه پۆلیکی سیروان و لیوی و شکت تەر
بکهینه وە، ببین به نیزگزو سیه کانت پر بکهین لە بونی بەهار.
ئۇوه بمانبه خشە تەنها دەتوانین لە گەل پىنۇو سەکەماندا بۆت بگرین.

ھەلەبجە ئەگەر لە دل و جەستەماندا برینیکی قول نەبیت، بیگومان لە¹
زاکیرە ماندا تابلویە کی خویناوى و کارە ساتبارە، هەر بۆیە
زەرورە تیکی میژووییە ھەمو تو تاکیکی کورد سەردانی يادە وەرى
ھەلەبجە بکات، بۆ ئۇوهى ھەرنەبیت ئۇ برينە گەورە یە جەستەی
خاک و نەته وە کورد لە كوردىستان بە چاوى خۆي ببىنى.

ھەلەبجە تەنها خۆى بۇو .. بۇو بە ناسنامە يە كەمی كوردى
جيئۆسایدكراو، لە پاش ئەنفال.

گەلی كورد بە وە تاوانبار كراوه ژىر دەستەيى و ماف خوراوى
رەتدە كاتە وە، نايە وېت چىدى بەندايەتى هيچ دەسەلات و نەته وە
ولاتىكى دېكە بکات، ئەمەش بۇو واي كرد كە دوزمنان ھەمو رېڭە يەك
بۆ قې كوردى كورد بە پەواو شەرعىي بىزانن.

میژووی زۇلم لېكىدن و جيئۆسایدی كوردان كۆنە، بەلام ھاوشيۆھى
ھەلەبجە ئەنفال نەبۇوه.

ھەمو و لاتانى دونيا و بە تايىيەت زلھىزە كان دانيان بۆ لە خشتە بىرىنى
مافى رەواي گەلە كەمان تېز كردووه، هيچ نەته وە و لاتىك نىيە كە
بە راستى دلسۇزۇ خەمخۇرى گەل كورد بېت و بېھە وېت برينىك لە
جەستەي نەته وە كوردمان كەم بکاتە وە، هيچ ولاتىك تىنالگات
خەباتى گەل كورد لەپاي چىيە، گەر بشزانى نايانە وېت باسى بکەن،
راستىيە كان ئاوه زۇو دەكەن.

لىرىدا پېۋىستە سەركىرە كانى كورد ئە و راستىيە بىزانن كە دەنگى
ناپەزايى مندالىكى كورد لە موجامەلەي بى بىنە ماي گەورە ترىن و لاتى
دونيا گەورە ترە بۆ دروستكىرنى فشارى هيىزى سىياسى و چەكدارى بۇ
بە دەست ھېنانى مافە كانمان و دىزايەتى كىرىنى دوزمن و نەيارانى
نەته وە كەمان.

ھەلەبجە ش گەورە ترىن و زىندۇوتىرىن بەلگەي دەستى مىللەتە كەمانە
كە وەك چىل بىكەت بە چاواو جەركى ئە و لات و لايەنائەي دەستىيان بە
خويىنى رۆلە كانى گەلە كەمان سوورە و دەيانە وى مافى كورد بە پەوا
نە بىين.

ھەلەبجە .. ئەگەرجى نەمانتوانيو ببین بە ھەوايە كى پاك و تەمى
خەمى ئاسمانە كەت بېھە وېنىنە وە، ببین بە ھەتوانى ھەندى لە

لە لايەر (۱۰) ئى رۈزىنامەي (۱۶/۳) - ڈمارە (۹) ئى سالى ۲۰۰۴ دا بلاو بۇوه تەوە

کەرکوک ئالای بۆچیيە؟

سالانیک بwoo بە عس بۆ سپینەوەی نەزادی كورد، هەموو ریگە يەكى دەگرتە بەر لە عێراق و كوردستاندا، جینۆسايدى جەستە و روح و هزو زوبان و خاکى دەگردىن، ئە و درەختانەشى دەسوتاند كە سیمای كوردى پیوه بwoo، ئالاي چى .. ! مافى ژيانىشى نەدەداینى لەشارى خۆمان، عەربەكانى دەھینا و دەوارە شەركەي بۆ دەگردن بە كوشك لە شارە كە ماندا، حوشترە كانى بۆ دەگورپىنه و بە تۆتومبىلى باش، گامىشچىيە كانى دەھینا و دەيويست بىانكات بە (بولبولەوان).

ئىستاش بە عس و سەدام كە (با) بىدونى، كاتى ئەوه يە چىدى لە هېچ كەسىك سل نەكەينەوە و پر بە دەم هاوار بکەين .. كوردىن و كەرکوکىش زىدى باوبابيرانمانە، تو بلۇيى بىستى خاك مابىت بۆ ئەوهى جارىكى دى كۆپى بە كۆمەلمان بۆ بکەن.

كۆمەلە خەلکىك هاتۇون بە هەر شىۋە يەك بىت خۆيان كردوووه بە دەم راستى كەرکوك، بى ئەوهى يەك هاولاتى دەنكىغان بىداىتى، ئەمە يان بۆ بارى ئىستا قبولة، بەلام ئەوه چ ياسايدىكە و چ مەعرىفە يە كە رىيان دەدات باس لە داهىنانى (ئالا) يەك بکەن تايىبەت بە پارىزگا يەك كە كەرکوک، ئەوه كىيە شوين پىيى رىزىمە باپردووە كە هەلەدەگرىت و خۆي پىيى نازانىت، كوردە بەرپىنە كانى نىپەن ئەنجومەنى پارىزگا يە كەرکوك. ئەگەر باشتان پى ناكرى خراپىشمان بۆ مەكەن.

پىشىيارى كىيە داهىنانى (ئالا) يەك بۆ كەرکوك، كە كىت و مت لە حەزى (سەدام) دەچىت، لاتان گرانە شارى كەرکوك سەرپۈشى دايىكى لە سەر بىكتا ! ؟ يان دەستىكى دىكە يە فەپپوتان دەدات و پىيى نازان، ئاگادارىن مىژشو شاھىدە بە سەرتانەوە، ئەوهى ئىۋە لە سەرى رازى بۇونە خۇيىنى شەھيدانى كەرکوك كەپەتى (سەفر) دەكات، ئەگەر ناتوانن دلى كوردان شاد بکەن ئازارىشمان مەدەن، ئەوهندەي بير لە ئەلتەرناتىقى (ئالا) كوردستان دەكەنەوە كە شەقام و شوينە كىشتىيەكانى رەنگالە كردوووه بە رەنگە بەرئەكانى، هەر لە حەزى پىشەوا (قازى مەھمەد) دەچىت، بير لە بنېر كەنلى ئالا نەگرىسە كەي عێراق بکەنەوە كە هيشتا بە (الله اکبر) كەوە لە زورىنەي گەرە كە عەربە نشىنە كاندا لە گەل وينە كەللە سەرى دىكتاتورە بە زىوە كەدا هەلئەواسرى، ئە و ئالايى لە سايەيدا سەدان هەزار كورد بە بىانووى

جياجيا جينۆسايد كران، خۇئەگەر دادگايەك ھەبىت بۆ دادگايى كردىنى ئالا، تاوانبارتىرين ئالاي جىهان، ئالاي عێراق دەبۇو لە ھەزارە (سى) دا، ئەوهندەي بير لە پىشىيارى گورپىنى ئالاي كەرکوك دەكەنەوە، كە فرۆشتىنى ناسنامە كە يەتى، بير لە پاڭز كەنەوە كەرکوك و ئاوروھەوا كەي بکەنەوە لە (عەربەكانى پرۆسەي تەعربى) .. بير لە گەرپانەوەي ئاوارە بى مەنزىلە كان بکەنەوە، مەگەر پىشىيارى يەكەمى (پۆل بريمەر) گەرپانەوەي ئاوارە كان نەبۇو كەرکوك .. ! ئەسەير لە وەدائى رۆزى راگە ياندى ئە و ئالاي كە وتووه تە (١٤) ئى تەمۇزەوە كە دەلىي دىيارى (سەدام) و مجلس قيادة ثورە (يە بۆ خەلکى كەرکوك، ئەي دەبىت لە يادى (١٧ - ٣٠) ئى تەمۇزا چ دىيارىيەكتان هەبىت بۆ خەلکى شارە كە ! ئايانا بىرتان لەو كردووە تەوە كە كەرکوك شارىكى كوردىيە و نەتەوە كانى دىكەي تىا دەزى، نەك شارى ھەمو نەتەوە كانە ؟ بە پىيى چ ئامارىك بىيار لە سەر دابەشبوونى كەرکوك دەدەن بە يەكسانى بە سەر ھەمو نەتەوە كاندا ؟ ئامارى سالانى (١٩٤٧ - ١٩٥٧ - ١٩٦٧) بىيىن ئەو كات بلىن شارى ھەمو نەتەوە كانە، چ بەلگە يەكى مىژۇوپەيتان لە بەردەستە ئە و راستىي بسەلمىنى ؟ بۆ ئەوهى نەكەوەنە هەلەي مىژۇوپى و ئەخلاققىيە، پىوپەت لەو مەسەلاندا بىيارداردەر بىن كە پىپۇپەن تىايادا.

كى لە ئىۋە بەرپىز پىپۇپە كاروبارى نىپەدەولەتىن وا بەپەلە پروسكى بىيارى داهىنانى ئالايىك تايىبەت بە كەرکوك دەدەن، ئەي پارىزگا كانى دىكەي عێراق چ ئالايىك هەلکەن ؟ دەكىت ئەنجومەنى پارىزگا يەك بۆي ھەبىت ئالا بگورپىت، بەمى بىرگەنەوە لە ماھىتى ئە و (ئالا) يە.

حەز دەكەم لەپىي ئەم ووتارەوە بە ئاگاتان بەتىنەوە لەوهى نويىنەرايەتى كردىنى كورد لە كەرکوكدا كە ئىۋەن، تەنها بۆ رازى كردىنى دلى ئەوانى دىكە لەۋى نىن، وەزيفەي دىكەتان زقدە، لېپرسراوپىتى مىژۇوپى لە سەر شانتانە، ئەگەر كەسىكتان لە خۆي راتابىنى بتوانى خزمەت بىكت با پۇستە كەي جىبىھەلىت بۆ خىرخوابىك، چونكە گەرە لېڭاردىنى سەرتاسەرى لە پارىزگا كەرکوكدا بىكىت، كى گەرتىتىن دەداتى كە ئىۋە دەردەچن و دەنگ بە دەست دەھىتن ؟ باشتە وايە ليژنە يەك دروست بکەن رۆژانە سەردانى (پزىشىكى دادوھرى) شارى كەرکوك بکەن، بۆ زانىنى ژمارە كەن و ھە ولدان بۆ دۇزىنەوەي

چاره سه ر بۆ ئەو کوشتو بىرە، بىزىن شارەكە بۇوهتە چ لافاوى خوين و
جەنگەلى راولو رووت و دىزىيەك ؟ ! .

لە ئىستادا ئىمە پېۋىستانمان بە ئاسايىش و ئارامىيە بۆ كەركوكو
لەئۇھە داوا دەكەين، بىواناڭەم ھىچ كەسىڭ سىكالاىي ھىتايىتە
پارىزگا و داوابى داهىتانى ئالاپىكى لېكىدىن تايىت بە كەركوك.

لەلپەرە(٢) ئى زمارە(١٣١) ئى ھەفتەنامەي (ھاولاتى) دا بلاو بۇوهتە وە

کوردەکانی هەندەران دەکرین بە عەربەبی عێراقی

ئەم هەلبژاردنەی پەرلەمانی عێراقی پرە لە عاجباتی دژ بە بەرژەوەندی کورد، هەر رۆژەو شتیکی نوی رادەگە بەزى و هیچی خزمەت بە دۆزى کوردى ناکات، نە لە ئىستاداو نە لە داهاتووشدا. شتیک کە رۆر سەرجنى راکیشام و دەمەوی روناکیەك بخەمە سەرى، ئەوەیە کە زۆریک لە کوردى باشوروی کوردستان - ئەوەی ناوی لینراوە کوردستانی عێراق .. لە دەست نەھامەتى و تەسک بۇونەوهى مەوداکانى ژيان لە عێراقدا ھەلھاتن، ھەندىکى دىكەش لە دەست بارى شیواوى کوردستان روپیان کرده و لاتانى ئەوروپا، زۆربەيان كەپسەكەيان سیاسیه .. بە تایبەت ئەوانەی سەرەتا و لاتيان جیهیشت، تیکرا پا ووتويانە حکومەتی عێراقی ریى ژيانى لیگرتۈپىن و ئازادى لیسەندووینەتەوە، نەك هەر ئەوەندەش بەلکو ووتويانە ھەپەشەي گەمان لەسەر بۇوه.

زۆربەيان وازيان لە ناسنامەی عێراقی بۇونى خۆيان هىنناوه، بەلام هەر دەلین ئىمە کوردين، ئەگەر راپرسیەکى وردیش بکەيت لە ناوياندا، من دلنيام بە دەگەمن تىاياندا ھەيە كە قبولی بیت عێراقى بیت.

لەوەش سەيرترو کارەساتر ئەوەیە کە ئەو کوردانە بۆيان نیه دەنگ بدەن بە هەلبژاردنی پەرلەمان و شارەوانیەكانى کوردستان، بەلکو تەنها كار بۆ ئەوە كراوه كە دەنگ بدەن بە پەرلەمانی عێراقى .. باشه ئەگەر ئەوان قبولييانە عێراقى بن، دەبیت رۆژیک زووتر بگەرپىنه وە خاكى عێراق، ئەگەر نا چۆن بپیار لەسەر مەرەققەلىك دەدریت بە حۆكم و بپیارو ياسای ئەو و لاتە قايل نىن و قبولييشيان نیه پېيان بوترى عێراقى .. نەك هەر ئەوەندەش بەلکو لەم ھاوكىشەيدا مافى عەربىکى عێراقيان ھەيە و هیچى دىكە، ئەمەش رىك دەكتەوە درىزەدان بە پروسەي بەعەربىکەن و سپينەوهى ناوو ناسنامەي کورد لە عێراقدا.

ئەم بپیارو حۆكمه ھیچى كەمتر لە بپیاريکى ديكاتورىيانه .. كە لە دوورى چەندىن سنورەوە بپیار لەسەر ئەوە هاولاتىيە کوردانە دەدریت بەبى ئەوەي پرسىتكىيان پى بکريت، خۆ ئەگەر ئەمە يەكىك بیت لە موبادەرانە ئەمەريكا بۆ كارئاسانى كردنى دەنگدان لە دەرهەوە ولات كردىتى .. ديسانەوه رووه راستىيەكى ئەمەريكا نيشان دەدات

بەرامبەر بە كورد، كە بەناوی ديموكراسيەتەوە گەورەترين درۆمان لەگەل دەكاتو ناشايىستەترين مافمان پى رەوا دەبىنیت.

لەوانەيە ئەوەيان شتىكى تازە نەبىت كە ئەمەريكاو ھەموو ولاٽانى دراوسىيمان بىيان وىت لە شەئنى كورد كەم بکەنەوە، بەلام سەير ئەوەيە ئايە هيچ سپايسەتكارىكى كورد درىكى بەمە نەكىد .. ! ئايە كەسىك نەبوو بزانىت ئەو ھەموو ریووشۇيىنانە بۆ ھەلبژاردن گىراوەتە بەر دەزاژەتىيەكى تاسەر ئىسىكى دۆزى كوردىيە .. !! .

ئىمە دلىكەمان بە نەمانى سەدام خۆش بۇو، بەلام لە سايەي ئەو ديموكراسيەتەي کە بەر لە ئازادى تاکەكان دىتتە ئازادە، دەيان سەدامى دىكە دىئنە بۇون و بە هەمان عەقلى ئەو بپيار لەسەر ئائىنەي عێراق و گەل كورد لە باشورى کوردستان دەدەن .. كى گەرتى دەدات باوهەرو عەلاوى و شەعلان و .. كى و كىي دىكە نابنە كۆمەلە سەدامىك .. كە هەمان مىشۇوی دەسەلاتى پېشىووی عێراق دووبىارە بکەنەوە .. !! . ئەو بىنەش كردنى ھاولاتىيە كوردەكانى هەندەران لە دەنگدان بە پەرلەمانى کوردستان، كەمتر نىيە لە دارپاشتى پلانى پەراوىزخەستى بەندى(٥٨)ي ياساي كاتى بەرپەبرىنى دەولەت، كە هەردوو پلانە كە بۆ كەمكەنەوەي قەوارەي كوردى و دىزىنى كەركوك و لە نىپەبرىنى بۇنيادى دەسەلاتە لۆكالىيەكانى هەردوو ھەریمە كوردىيەكەيە.

ئەم كرده يەو زۆریك لە كرده نابەجىكەن .. كە ئەمرىكا قبوليىتى و دەيکات، ئەزمايشكەنلى تواناي كوردىيە لە ئىستادا، داخۇ تاکەي پى دەنرىت بە سەرمانداو ئىمەش قبولمانە .. داخۇ رۆژىك بە دەنگ دىئن يان هەر بىدەنگ وەك كەرەي شەربەت خۆمان و سەركەدەكانمان سەر بۆ فەرمانەكانى ئەمرىكا دەلەقىنن.

ئەوەتا دەبىنین ئەمرىكا بە فيتى عەربە شۆقىنیزىمە كان پىباوۇ ژن و مەندالى گوندى(تەرجل)ى كورد كە سەر بە ناحىيە(لەيلان)ە .. ئازاريان دەدەن و لېيان دەكۈژن .. ئەوەتا خۆيىندىۋانەكانى بەشى ناوخۆبىي(خەپروللا عەبدولكەرىم)ى زانكۆى سەلاحىدىن لە هەولىر، دەدرىنە بەر موشەك و گوللەباران دەكرين، گوناھىشيان ئەوەندەيە ئومىدى چەند خىزانىكى كوردىن و هىچى دىكە .. بە پىچەوانەشەوە گروپە تىرۆريستىيەكانى ناو كەركوك لە(مەمودە و عربە و واحد حوزەيران)ەوە موشەكبارانى شار دەكەن و ئەمرىكاش دلداريان لەگەل دەكات.

ئەو قىسىمەي كەنابى بۇتىرى

ئەو مەسەلانەي كە ناكىرى هىچيان لەسەر بۇتىرى نابىت كەس قبولى بىت، بە مانا ئەگەر شتىك ھەبۇو .. رېنەدرا ياخود پەنچەرەكانىان دا خست و رىيگەي گفت و گۆۋ دىالوگ و قىسە لەسەر كەدىنيان قەدەغە كىد، دەبىت ھەرايەكى لەسەر بىنېنىھە و كە ئىدى جورئەتى ئەوھە نەكىيەت ئەو بابەت و مەسەلانەي پەيوەستن بە ئىستاۋ ئائىندەي چارەنۇوسى ئىمەھە، لە ناو ھۆلە دخراوە كاندا بېپارى لەسەر بىرى، بۇ ئەوھە بتوانىن سىستىمى ئازادى بھىنېنە بۇون و چىدى لە دخراویيە دەرياز بىن .. دەبىت خۆمان تەيار بکەينە و بە عەقلى نوى و روئىيائى نوى .. تا ھەموو بەربەستە نا لۆزىيە كان بېھىزىن و دەرروۋى چۈونە سەر رىيى مەددەنېت والا بکەين و دەنگى لىيەلېرىن .. كە چىدى قبۇل ناكىيەت ھىچ كەسىك يارى بە چارەنۇوس و ئائىندەمانە و بىكەت و نەزانىن لە پشتى دیوارە كانە و چى دەگۈزىرە و بى خەيال بەرە و رۆزە هاتووھە كان ھەنگا و بىنېن، لە ھەموو گىنگەت ئەوھە كە دەبىت لاو ئەو دايىنە مۆيە بىت كە من باسى لىيە دەكەم بۇ گۈپىنى رەوتى بەرە و پىشچۇون و سىستىمى دەسەلات و ھۆشىيار كەنە و ھەنگە كە لە مەترىسييەكانى دواكەوتىن و نا ھۆشىيارى.

دە .. دەي با ھەموو بىر بکەينە و بۇ ئىستاۋە كى باش و ئائىندەيە كى باشتىرو چىدى ئەو قفلە بشكىنېن كە لە دەممەن دراوه .. باوهەر نەھىنېن بەوھە كە قىسىمەك ھەيە و نابى بۇتىرى.

لەلەپەرە(٥) ئى زمارە(٤٢) ئى هەفتەنامەي(كەركوكى ئەمروز)دا بلۇبۇوه تەۋە

چۆن گومان لە ھەموو حەزو ويسىتەكانى ئەمرىكاو عىراق نەكەين، كە ھىنەدەي گەردىك سودو بەرژەوەندى نەتەوەي كوردى تىيا نىيە، چۆن بە گوتارى ساردى سىاسەتكارانى كورد بلىم ئامىن كە خۆشىيان نازانن بۆچى و چۆن رازى دەبن و ئائىندەو چارەنۇوسى كورد چىه.

خۆ ئەگەر ئەم پلانانە ھەروا بەرددەوام بن بۇ گىان كوردو .. كوردو سىاسەتكارانىشى بەوھە رازى بن .. ئەوھە مەگەر ئىمەش بىر لە جىھېيىشتىنى ولات بکەينە و له دوورە و له بلىيەن: "نەعم .. نەعم للياور".

لە ژمارە(٥٢) ئە هەفتەنامەي(كەركوكى ئەمروز)دا بلۇبۇوه تەۋە

کاتی گەمە نەما لە گەل دوژمن

کورد نەتەوەیە کە .. لە مىزۇوی نۇوسراو و وتراویدا لە دەرەوەی ھاوزۇبانە کانى خۆی ھىچ دۆستىكى راستەقىنەی نېبووه جگە لە دوژمن.

دوژمنە کانى تاسەر ئىيىك تىنۇو بۇونە بە خويىنى .. تەنانەت گيان لە بەرە کانى زەمین و ئاسمانىشى .. هەلە بجە و ئەنفالىش باشتىن بەلگەن لە سەر ئەو راستىيە .. بەو مانا يەي دوژمنانى كورد ھىچ كات ژيان و سەربەستيان بۇ كورد نەویستەوە ناواي .. هەلە بە كى گەورە دەكەين گەر وابزانىن ولايىك يان لايمەنلىك ھېيە و دۆست و ھاپېيمانى كوردن و دەكىرى پاشتىيان پى بېبەستىرى .. ئۆپۈزسىيۇنە کانى عەرەبى عىراقى و ولاتى ئەمريكايىش بەلگە بە كى دىكەي ئەم وتنەيەن.

پاش ئەوەي لە رىيکە وتىنامەي (لۇزان) خاكى كوردان بە سەر چوار و لاتى شۇقىنېزم و تا بلېي دواكە توتو و جاھىلدا دابەش كرا، ئىدى پەيتا .. پەيتا حەزى لە تىوبىدن و سېرىپە وەي نەزادى كوردو دزىنى خاكو بە روبۇمى و لاتى كوردان رۇڭ بە رۇڭ لە دلى ھەممۇ دوژمنانى كوردا زياڭر چەكەرەي دەكەرد.

بەرامبەر بەو ھەممۇ نادادى و نامرقاپايەتىيە دوژمنان دەرەق بە مافى رەواي نەتەوەي كوردو تاكى كوردى كرا، ھەميشه لە كوردىستانى گەورەدا شۇپىش و بەرخودان درىزەي ھېبووه .. تا خاكى كوردانىش بە تەواوەتى ئازادو سەربەخۇن بېت مەحالە ئەو چوار و لاتە بتوانىن شەۋىك ئارام بخەون، چونكە دەمى رايپەپىن و ھەلسانە و ھەنزا زاد بۇونە رۇلە بە ئەمە كەكانى نەتەوە خاكى كوردىستان، ھەميشه لە بىرى باشتىرين رىيگەن بۇ گەيشتن بە ئازادى خاكى كوردان و دروست بۇونى دەولەتى كوردى، ئەمە يىش نە خەونە نەخەيالە، بەلکو بابەتى ھەرە گرنگى تەوەرى شۇپىشى ئەم سەرەدەمە يەو دەبىت ھەممۇ كوردىكى شۇپىشگىپە كوردىپە رۇھە دامەزراو بېت لە سەرى كە چىدى نامانە وى گوندە كانمان بپۇخى و ئەنفال و كىميا باران بىكىيەنە و، ئەمە يىش تەنها لە باشورى كوردىستان نا، بەلکو دەبىت كار بۇ يەكھىستە وەي ھەر چوار پارچەكەي بىكەين و دەسەلات و جەبە رووتى ئە و فېرۇعەونانە يىش لە بەرەم نەعرەتەي نەوەي كورداندا بى گومان دەكەوى .. ئەمە يىشيان مىزۇو پىمان دەلى كە كورد لە وەتەي بۇونى چۆكىيان بۇ ھىچ داگىركەرە

ناحەزىك دانەداوه، بەلگە يىش بىرە وەرييە كانى (تەيمۇرى لەنگ) و مىزۇوی (ئەسكەندەرى مەكە دونى) و تىكشىكانى (ھۆلاڭ) يە، بەلام كىشەي گەورەي كوردان تەنها ناتەبايى و ناجۆرييە، كە ئەمە يىش دىسان بۇ خۆي مىزۇویيە كى تالّمان ھەيە لە گەلەيدا، ھەر لە سەرەدەمەي مىرىنشىنە كانى كورده و تا رۇڭى ئەمۇمان ھەمېشە بە گفتى ناحەزان و دوژمنانمان بۇونىنە تە دوژمنى سەرسەختى يە كىدى و تىك بە روبۇينە.

بەلام ئىستا سەرەدەمېكى دىكەيەو كاتى هەستانە سەرپى و روخاندى كۆشكى داگىركارانە، چىدى (كاتى گەمە نەما لە گەل دوژمن)، ئەوەتە رۇڭ بە رۇڭ نەوە كانى ئەعرب لە باشۇورى كوردىستان زەفەر بە نەوەي كورد دەبەن و لە باكىرى كوردىستانىش تۈرانىيە كان بەدەر لە وەي ھەرچى دەنگى كوردانە خەفەي دەكەن .. پەل بۇ خاكى باشورى كوردىستانىش دەھىتىن و لە رىي چاوساغە كانىانە و دەيانە وى لە ماھىيەتى كورد كەم بکەنەوە و لە رۇڭە لاتىش كۆمارى عەبا لە شانە كان، ھەممۇ مافىك كە بەنەوەي ئازادى خوازى كوردانى رەوا دەبىن، زىندان و لە سىدارەدانى بەرددەوامە ھەر وەكۇ چۈن كورپە گەورە كەي حافز ئەسەدو رېتىمە نا مەرقانە كەي لە گەل كوردانى ئەو بەشەي كوردىستاندا پەيرەوى دەكەن.

ئەگەر ئەمريكاو ھاپېيمانە كانى بە راستى ئازادى خوانز، لەپاي چى لەو ھەممۇ نادادىيە بىدەنگەن كە لە گەل نەتەوەي كوردا كراوە و نەك ھەر داگىركەنە خاكە كەت تەنانەت مافى ژيانىشى لىدەسەندىرىت.

كە ئەم ھەممۇ راستىيەمان لىيۆه ديار بېت، بەهانە چىيە بۇ دەست خىستەن نېيۇ دەستى دوژمن و لەپاي چى ئېمە چاوهروانى سۆزۈ بەزەيى لەوان بکەين، ئەي مەگەر خاوهن ماف تۆلە ناكاتەوە، من تىنالاگەم لە سەركەدە كانى باشۇورى كوردىستان، بۆچى بە رەوابى دەزانىن كە بلىن كەركوك شارى برايەتى و پىكە وەرثيانە، ئايە كەس داواي برايەتى لېكىدوون، ئەي كەسى دىكە لە كورد زياڭر خاوهنى يەك بىت ئەرزى كەركوكە، وا ئىستا نەك ھەر تۈركمانە تۈرانىيە كان، بەلکو خەرىكە و ھەندى جارىش بەرگۈيم كەوتۇوه گوایە كەركوك عەرەبى رەسەنى تىا ژياوه ..

ئەمە نابى دووبارە بىرىتە وە نابىت رىيگە يىش بىرىت بۇتىتە وە، چونكە ئېمە يەك ھەممۇ ئەوان تىنۇو بن بە خويىمان نابىت بە ميونىش راگىريان بکەين، چ جاي ئەوەي بىيانكەين بە خاوهن مال.

دەبىت بىرىكى تەواو لە دەولەتى كوردى بکەينەوه، كورد لەم رۆزهى باشتىرى نەبووه.

شىخ زانا و شىخ زاناكان

شىخ زانا بەشىوه يەك سەرقالى كارى مافيايى بۇوه كە لە رۆزهەلاتو رۆزئاوادا چىرۇك و سینارىيۇ فىلمە كانىش تەقەبولي دېندايەتى لەو جۆره ناكەن تا جىيى بکەنەوه لە ناو ئىشىكى هونەريدا، نەك گەمەسى سىياسى و بە دەردى خۆيان و تەنى موخابەراتى. بۆيە دەكىرى ھەندى رەھەندى ئەم كارھساتە دوورو نزىك تاوتۇرى بکەين بۆ ئەوهى بىزانىن ئايە شىخ زانا يەكى دى دووبىارە دەبىتەوه ! ! يان كۆتاييان پىيھات و بەو ھىننانە سەرشاشەتى تەلەفزيونەش كەسى دى بىر لە درېژەپىددانى رىبازەكە يان ناكاتەوه ! ! .

ئەو بە بەراوردى لەگەل زۇرىك لە(پ.م)ەككىانى كوردىستان و پىاوا ماقولە كانىش مندالىي دويىننېيە، كە چى توانىبۇرى لە ناو جەنگەلى كوردىستاندا خۆي بکات بە كەسىكى خاوهن پايەتى كۆمەلایەتى و سىياسىش، ئەو تەنها سەرۋەت و سامانەكەي كىرىبوپىان بە شىخ زانا نەك عەشيرەت و بىنەمالەكەي، چونكە لە كوردىستاندا زۇرلەو و لە بىنەمالەكەي ئەويش لەپىشترەن لەپۇرى خەبات و تىكۈشانەوه بۆ كىشەتى كوردى، كە چى كەسيان نىيۇ ھىنندە ئەو تا يەك كاتژمۇر بەر لە دەستگىركردىنى جىيى مەتمانە و باپەخى حىزب نەبوونە، بە واتايەكى دى شىخ زانا زادەتى نەقامى كۆمەل و حىزب و سىياسەتى كوردىستان، زادەتى ئەو بە زلزانىنى خاوهن سەرۋەت و سامانانەتى كوردىستان، كە لەوانە يە زۇرىك شىخ زانا دىكە هەبن و ھەروا بە ئاسان .. مندالىيەكىان بۆ نېبىتە ملۇزم، تا پاش ھەلھاتنى لە دەستييان ئاشكارىيان بکات.

ھىزەكەن ئاسايشى كوردىستان ھىنندە كەم ئەزمۇن و كەم سەلىقەن كە مەگەر قەزاو قەدەرى ئاوها باندە چىڭنەكەن تىرۇرۇ تۆرە جاسوسىيەكەن ئاشكارا بکات، چونكە بەدەر لە باندۇ گۈپى تىرۇرۇستان، كى نالى ئۆرپى موخابەراتى ھەممو ولاٽانى دېز بە كورد لە كوردىستاندا سەرقالى جىيې جىيى كەنەن ئەركە كانىيان نىن؟ ! ، گەر مەرقەكەلىيکى كورد بىنە دېنە بۆ ھەنچن ھەنچن كەنەن سەپىنە وەي نامەرقانەي مەرقەكەلىيکى كوردى بېتتاوان، بۆ نابنە تۆرپۇ باندە ھەوالىگى كە لەوانە يە ئەم ئەركە يان ئاسانتر بېت تا سەربېرىن و لەتە پەت كەن؟ ! ! .

لەزمارە(٣٢) ئەفتەنامەتى كەركۈمى ئەمپۇدا بلاوبۇوه تەۋە

به سه‌ردا لیده‌دهن و نووسینه راستیه‌کانیش به کاری گیره‌شیوینی
له‌قه‌لهم دده‌دن.

له لپه‌ره (۲) ای زماره (۷۷) هه‌فته‌نامه‌ی (کمرکوکی ئەمروز) دا بلاو بوجه‌وه

جیبی خویه‌تی سه‌رکردایه‌تی سیاسی کوردی له هه‌ردوو ئیداره‌و دوو
حیزبیه گه‌وره که، گورئوان خویان به‌وه ده‌زان که فه‌مانپه‌وای ئەم
خاک و لاتو گله ده‌کهن، با سه‌رله‌بری ده‌زگاکانی ئاسایش و
پولیس نوی بکه‌نه‌وه، به‌لام به مه‌رجی هه‌موو ئەوانه‌ی ده‌بنه پیاوی
ده‌سه‌لاتی سییه‌م (ده‌سه‌لاتی جیبیه‌جیکار)، له پاش سه‌رکه‌وتن له
خولیکی ئەکادیمی هاوجه‌رخ سه‌باره‌ت به کاری پولیسیی، ئەوکات
و هربگیرین، نهک هه‌ر به‌رپرسه‌و له‌بر ئەوهی موچه‌ی پولیس باشه ..
چهند خزم و ئەحبابیکی بهینت و ناوی لیبینن پولیس.

ولات له بیخه‌می ده‌سه‌لاتدا خه‌ریکه ده‌بیت‌ه زونگاوی گه‌رای
نابودترین مرؤفه‌کانی سه‌رده‌م و له‌ویش‌وه خه‌ونی ئاسوده‌بی تاکی
کوردی زنده‌چال ببیت، خه‌ریکه گومان ده‌که‌م له‌وهی که له‌وانه‌یه له
هه‌موو دونیادا سیستمی ده‌سه‌لاتداریتی بهم چه‌شنه بیت، پیده‌چی
کارکردن بق دیموکراتیزه‌کردنی کۆمەلگه مانای مەزن کردنی خه‌لکانی
سه‌هه‌لاتیه ساده‌کان بیت به هه‌موو پوخله‌واته‌کانیانه‌وه و به کەم سه‌رکردنی
هاولاتیه ساده‌کان بیت به هه‌موو جوانی و دلسوزیانه‌وه بق ئائینده‌ی
کوردستان و دۆزی کورد له ئیستادا.

پیویسته هه‌رچی پیاوه گیرفان پرەکانی دوای راپه‌پین هه‌یه، بخینه
ژیر میکروسکوبی لیپرسینه‌وه‌وه، ج ئەوانه‌ی له بازاره‌کاندان و ج
ئەوانه‌ی له پال حیزبیه‌وه خه‌ریکی خۆدەولەم‌نەنکردنن ئیستاشی پیوه،
بوقئویه چیدی کەس به خوینی میللەت‌وه بازرگانی نەکات و ری له و
مافيایانه بگیریت که له ژیر هه‌مه جۆر ناودا سه‌رقالی بازرگانین به
ئیمه‌وه.

مافي هیچ حیزبیکیش نیه که رەخنەی نووسه‌ریکی بیلایه‌ن به
ئاپاسته‌کراوی لایه‌ن و حیزبی دیکه له‌قه‌لهم بدت، کاتیک نووسه‌ره به
ویژدانه‌کان به‌قه‌لهم‌کانیان ده‌یانه‌وی ئاپاسته‌ی چه‌وتی سیاسه‌تی
حیزبیه‌کان به‌ره و ریزه‌ویکی راست رهوانه بکه‌ن، که خزمەت به
هه‌مووان بکات، هیچ کەسیک به‌ناوی حیزبیه‌وه نەکویتە قسەی ساردو
تومەتبار کردنیان، چونکه گەر زمانی نووسه‌ره بويزه‌کان نەبیت،
چاوی ده‌سه‌لاتی چواره‌م نەبیت، گەنده‌لی ئیداری و سیاسی مالی
کوردییان هه‌رzan فرۇش دەکرد، که ئیستاش زۆر کاری نابه‌جى و
نەشیاوی دیکه هەن، کراون و دەکرین، زۆریکیان له‌پشت پەردەوهی و
نابینرین، به‌لام ئەمروز سبېی .. چاوی کامیزاو قەلەم هه‌ر ئاشکرایان
دەکات، به تايیهت ئەوانه‌ی قسەی زل ده‌کهن و لافی کوردایه‌تیمان

کورده‌کانی که‌رکوک ده‌نگ ناده‌ن به کورد

ئەم تاونیشانەی سەرەوە .. قسەی لاویکی شەقامی که‌رکوکە .
لە که‌رکوکدا ئەگەرچى ھەموو شتىك لە دەستى دەسەلاتى کوردو
حکومەتە کوردىيە کاندا نى، بەلام كەم تا زۆر دەتوانن خزمەت
پېشکەش بکەن .. ياخود کارئاسانى بۇ خەلکى بکەن .
کورده‌کانى شارى که‌رکوک تا ئىستا لە ھەموو رەفاهىيەتىكى ژيان و
ھەموو پاداشتىك بىبەشبوونە .. بۇ دەبىت لە ئىستاش بە دواوه
بەشىوه يەك لە شىۋەكان ھەمان چارەنوس چاوه‌پىيان بىكتات .
بۇ نەموونە : دامەزراڭدىن و قەرەبوبو كردىنەوە .. هەندى، كەمترىن کوردى
که‌رکوک دەگىرىتەوە .

عەربو توركمان و ئاشۇورى ھەرىيەكە باشتىرىن پشتىگىرى دەكرين
لەلایەن حىزب و رېكخراوى كانيانەوە دادەمەززىن و بارى ژيانيان بەرەو
باشتى دەپوات، بەلام كوردان لە که‌رکوک بىچانسىتىرىن خەلکى ئەم
شارەن، چونكە بە ھەمان ئەزمۇونى سالانى رابردووى كوردىستاندا
كارى حىزبىيەتى زالە بەسەر پېرۋەزە خزمایەتى و ناسىياوى و واسىتە و
جۆرە‌ها شتى دىكەن و ئەوانى دىكەش بىبەش كراون .
کوردى که‌رکوک لەشارى که‌رکوکدا ئەيانتوانىيە لەسەردەمى بەعسدا
دابىمەززىن لە هېچ شوينىك، چونكە كورد زوبانى تاوانى گەورەيان بوبو،
ئەيانتوانىيە خاوهنى (پارچە) يەك زەھى ياخود خانوویەك بن، چونكە
كوردبوون ناشىرىيەنلىرىن دەم و چاوى پىبەخشىبۇون لەلائى بەعسيە
شوققىنیزەكان .

ئىستاش بۇ ئەوهى بىن بە خاوهنى مال و حالى باش، دەبىت لە
خەون و خەيالدا بىبىن، چونكە قەرەبوبو كردىنەوە نايانگىرىتەوە، لەبەر
ئەوهى راگوئىزاو نەبوونە دەرنەكراون .
بە ئاسانى دانەمەززىن و بارى ئابورىييان تا دىت بەرەو خراپىتر
دەپوات، چونكە واسىتەيان نىيە و كەسىش بە يەك چاوتە ماشايىان
ناكات و خزمەتى پېيىستيان ناكىرىت، زۆر جار كە داوابى دامەزراڭدىن
بەرز دەكەنەوە، رەنگى حەزو دەم و چاوييان دەخويىنەوە نائۇمىد
دەكرين .

زۇرىك لە لاوانى پە راۋىزخراوى كەرکوک، لەسەرچاوهى تۈرەبۇونەوە،
بىشەرم بىتىرس دەللىن: "گەر ھەلېزاردىن بىرىت .. دەنگ بەدين بە ھەر
كەسىك، ئايىدەين بە كورد، چونكە هيچمان بۇ ناكەن".

من دەللىم: بىروناناكەم كارىكى لەو جۆرە بکەن، بەلام پېيىستە
بەرپرسانى كوردو حىزب و حکومەتە كوردىيە كان كارى باش بکەن بۇ
كوردى ستەم لېتكراوى كەرکوک بەبى جياوانى، بۇ ئەوهى رېكە بۇ لاۋى
كورد خۆش بىرىت تا بە تەندروستى بىر بکاتەوە لە ئايىنەدە گەلى
كوردو حکومەتى كوردى .
دەبىت پېرۋەزە قەرەبوبو كردىنەوە ئەمانىش بگىرىتەوە، چونكە
خاوهنى مال و خانوو ئەرز نىن و خانووى كريش دەست ئاكەۋى ..
ھەندى لە بەرپرسانى حىزبە كان زىاتر لە چەند خانوويان كېپوھ ..
دەستييان خۆش بىت، بەلام با بىدەن بەكىرى بەو كوردانە تواناى
كېپىنى خانوويان نىيە .

لەلاپەرە(٤) ئى زمارە(٣٠) ھەفتەنامەي (كەرکوکى ئەمۇ) دا بلاو بۇوهتەوە

ماده‌ی(۵۸)یش .. فت

دەرکەوتەكان ئەوەمان پىدەلېن كە ئەگەرى فېۋدانە سەلەي موهەمیلاتى ماده‌ی(۵۸)، چەند رۇزىكى ماوه، گەربەم شىۋەيە كار پۇرات.

كەركوك خالى گەورەو گىرنگى زۇرىبەي ھەرە زۇرى ناكۆكىيەكان كە كورد دەخاتە بەردەم مەترسىيەو، ھەلبەتە ئەم دۆخەي ئىستاي كەركوك، لە وتارەكانى ئۆپۈزسىيۇنى ئەو كاتەي عىراق، بە تايىبەت شىعەكان، لە كۆنگەرى لەندەن دەرکەوت و سىاسىيەكانى كوردىش گومانيان لا دروست بۇو، بەلام لەو كاتەوە بۇ تا ئىستا لهسەر سىقە .. لە ھەر كۆئى گوريسيەكە بچېپابىت، كورد خىرا گىرى داوهتەوە.

ئەو درۇيەي كە لە كۆنگەرى لەندەن كەركوك، گوايم پاش روخانى سەدام، بارودۇخى كەركوك دەبىت ئاسايى بىرىتەو، ئاوارەو راگويىزلاوە كان بىگەپىنەو كەركوك و ھاوردەكانىش بنىردىرىنەوە شوين و رىي خۆيان، پاشان سەرژىمىرى بىرىت و دەرەنjamامى ئەو ھەلبىزادە مەسەلەي كەركوك يەكلا بىكتەوە، بەلام مەسەلەكە ئەوەندە ئاسان و خوش بۇو بۇ كورد، ھەر زۇو بپوايان كرد كە عەرەب ھەر وا بە ئاسان دەستبەردارى كەركوك دەبن، ئەوان مەرجىكىيان ھەبۇو لە يارى نىيوان تۆم و جىرى دەچۇو، ئىمە ئىۋەمان دەركىد لە كەركوك خۆمان هاتىنى ناوى، ئىنجا ئىۋە وەرنەوە ئىمە دەركەن لە كەركوك .. ھىچىش نالىين .. ھەقى خوتانە.

ئەو ھەقەي ئىستا بە ئىمەى رەوا دەبىن نازانم چىيە ! مەلەن پۇستى سەرۆك كۆمارو ھەلبىزادەنى پەرلەمانى كوردىستان ھەموى مافە و وەرمان گرتۇوە، ئەوە عەرەب نەبۇوە نىيە كە تالەبانيان بە سەرۆك كۆمارە قبۇلە، نەخىر .. گەر دەستيان بىگەيشتبا بە كوردىستان رىييان نەددەداین ھەلبىزادەنى پەرلەمانى كوردىستان بىكەين، ئەوەتا دان نە بە خۆمان نە بە پەرلەمانەكەماندا نائىن، فيدرالى بۇ كوردىستان بۇوهتە مۆتەكەى سەردىليان و شەۋو رۇڭ خەويان نىيە و لە ھەولى نەزۆك كەرىنيدان.

كورد زۇر گوناحە كە وادەزانى ئەمۇقۇ سېبەي عىراقىكى ديموکراتى فيدرالى فەرييى دروست دەبىت، گوناحى ئىمە لەوەدايە كە ھەميشە

له ژمارە(۷۸)اي ھەفتەنامەي (كەركوكى ئەمروقا)دا بلاو بۇوهتەوە

پېرست

<u>نامه‌هی لاتین</u>	<u>ناوی بابهت</u>
۳	۱ - پیشکەش
۵	۲ - لهبى پېشەكى
۷	۳ - لاوان و حىزب
۹	۴ - کىگەوهەكە دەباتەوه
۱۳	۵ - دەبى شەرپىك بىكەين
۱۵	۶ - شۇرۇشى فىيکرىو لاو
۱۹	۷ - كە عەرەب ھۇشىيار نەبىيەتەوه
۲۳	۸ - شىرەكەي بارازان دەبى چى پېپى بومان
۲۵	۹ - ئۆج ئالان ھەرشىرە ئەم پېشەركە ئازاكە
۲۹	۱۰ - زوو پېمان نەوتىن بىگە رېنەوه
۳۱	۱۱ - پېپىستە كورد خۇى يەكلا بىكانەوه
۳۳	۱۲ - مەسەلە گەرنگە كان چى بۇون
۳۷	۱۳ - كچە بىخاوهندە كان
۴۱	۱۴ - كورده بەعسىيەكان و جارييەكى دى جاشىتى
۴۵	۱۵ - دەولەتى سەربەخۆمان دەۋىت
۴۸	۱۶ - كەركوك بۇنى مردووی لېلىدى
۴۹	۱۷ - پېۋەزەيەك بۇ مەرگى لاوان
۵۳	۱۸ - يەكىتى و پارتى و بۇنى و بهزمەكانىيان
۵۷	۱۹ - پەرنەمانى كوردستان و .. سیناریوو سینەما
۶۱	۲۰ - دەنگ بىدن بە ليستى ژمارە(سفر)
۶۵	۲۱ - ديموکراسىيەت و دەكۈخۇى
۶۹	۲۲ - گەمە لەگەل دېنەدە
۷۱	۲۳ - مام جەلال و سەرۆك جەمهورى عىبراق
۷۴	۲۴ - ئەم شارە بەردەي جەنگە

پیّرت

ناوی بابهت

ژماره‌ی لایه‌زه

۲۵ - باشتر که جه‌عنه‌ری نه‌هات	۷۵
۲۶ - کی بەربەم تەقینه‌وانه دەگریت	۷۷
۲۷ - نه نیوان (تاله‌بانی و جه‌عنه‌ری) دا	۸۱
۲۸ - قسەیهک بۇ رۆژنامە‌گەری نەم سەردەم	۸۵
۲۹ - ئاییه چەمچە‌مال ياسای تىایاھ	۸۹
۳۰ - چىدى باسى پىشكەودزىيان مەكەن	۹۱
۳۱ - نەخلاق و تىيگەدېشتن لە نەخلاق	۹۵
۳۲ - شۇرشى كوردى و گەمەی دەسەلات	۹۹
۳۳ - رووشى كۆمەلایەتى كەركوك	۱۰۱
۳۴ - دەستورو دەستلەور	۱۰۳
۳۵ - نەو كورى باشه و ئىيمەش (...) يىن	۱۰۷
۳۶ - بۇ(دىلىر)ى دىلىر	۱۰۸
۳۷ - بۇنەوهى كەركوك بىبى به شار	۱۱۰
۳۸ - بۇ دەولەتى كوردى نەبىت	۱۱۳
۳۹ - پەيامىك بۇھەن لە بجە	۱۱۵
۴۰ - كەركوك نالاي بۇچىيە؟	۱۱۷
۴۱ - كورده‌كانى هەندەران دەكرىن بە عەربى عىراقى	۱۲۱
۴۲ - نەو قسەیهى كە ئابى بوترى	۱۲۴
۴۳ - كاتى گەمە نەما نەگەل دوزمن	۱۲۵
۴۴ - شىيخ زاناو شىيخ زاناكان	۱۲۸
۴۵ - كورده‌كانى كەركوك دەنگ نادەن بە كورد	۱۳۱
۴۶ - مادەي (۵۸) يىش .. فت ..	۱۳۳